

نکات کلیدی سی جزء قرآن کریم

ناصر کب

نکات کلیدی ۳۰ جزء قرآن کریم

ناصر کب

حضرت علی (ع)

من از قرآن به شما خبر می دهم.
بدانید قرآن دانش آینده و اخبار گذشته است.
داروهای درد شما قرآن است و این قرآن
است که امور شما را به هم مربوط
و با هم منظم می سازد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نکات کلیدی

۳۰ جزء قرآن

گردآورنده: ناصر صبا

سرشناسه	: صبا، ناصر، ۱۳۳۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: نکات کلیدی ۳۰ جزء قرآن / گردآورنده ناصر صبا.
مشخصات نشر	: تهران: شرکت تعاونی کارآفرینان فرهنگ و هنر، ۱۳۹۹
مشخصات ظاهری	: ۲۱۲ ص. ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.
شابک	: ۷ - ۱۶۶ - ۱۷۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا	
موضوع	: قرآن - بررسی و شناخت
موضوع	: Qur'an-Surveys
موضوع	: قرآن - تحقیق
موضوع	: Qur'an-Research
رده‌بندی کنگره	: BP۶۵/۳
رده‌بندی دیویی	: ۲۹۷/۱۵۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۱۷۸۰۵۲

نکات کلیدی ۳۰ جزء قرآن

ناصر صبا

ناشر: انتشارات شرکت تعاونی کارآفرینان فرهنگ و هنر

طراح جلد: حمید سخاء

چاپ سوم: بهار ۱۴۰۱ ه.ش

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

شابک: ۷ - ۱۶۶ - ۱۷۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸

قیمت: اهدایی

آدرس: خیابان جمهوری، خیابان باستان جنوبی، کوچه نوری،

بن‌بست اول، پلاک ۲

تلفن: ۶۶۹۳۵۴۱۷ - ۰۹۱۲۲۴۷۷۰۰۰

آنچه می‌خوانید

مقدمه.....	۹
نکات کلیدی جزء (۱).....	۱۱
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء ۱.....	۱۲
نکات کلیدی جزء (۲).....	۱۷
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲).....	۱۸
نکات کلیدی جزء (۳).....	۲۱
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۳).....	۲۲
نکات کلیدی جزء (۴).....	۲۵
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۴).....	۲۷
نکات کلیدی جزء (۵).....	۳۱
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۵).....	۳۳
نکات کلیدی جزء (۶).....	۳۹
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۶).....	۴۰
نکات کلیدی جزء (۷).....	۴۳
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۷).....	۴۴
نکات کلیدی جزء (۸).....	۴۹
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۸).....	۵۱
نکات کلیدی جزء (۹).....	۵۷
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۹).....	۵۹
نکات کلیدی جزء (۱۰).....	۶۳
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۰).....	۶۵

نکات کلیدی جزء (۱۱).....	۷۳
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۱).....	۷۶
نکات جزء (۱۲).....	۷۹
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۲).....	۸۱
نکات کلیدی جزء (۱۳).....	۸۳
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۳).....	۸۵
نکات کلیدی جزء (۱۴).....	۸۷
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۴).....	۸۹
نکات کلیدی جزء (۱۵).....	۹۳
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۵).....	۹۶
نکات کلیدی جزء (۱۶).....	۹۹
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۶).....	۱۰۱
نکات کلیدی جزء (۱۷).....	۱۰۵
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۷).....	۱۰۶
نکات کلیدی جزء (۱۸).....	۱۰۹
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۸).....	۱۱۱
نکات کلیدی جزء (۱۹).....	۱۱۵
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۹).....	۱۱۷
نکات کلیدی جزء (۲۰).....	۱۱۹
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء ۲۰.....	۱۲۱
نکات کلیدی جز (۲۱).....	۱۲۵
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲۱).....	۱۲۸
نکات کلیدی جزء (۲۲).....	۱۳۱

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲۲).....	۱۳۴
نکات کلیدی جزء (۲۳).....	۱۳۷
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲۳).....	۱۳۸
نکات کلیدی جزء (۲۴).....	۱۴۳
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲۴).....	۱۴۵
نکات کلیدی جزء (۲۵).....	۱۴۷
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲۵).....	۱۴۹
نکات کلیدی جزء (۲۶).....	۱۵۱
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲۶).....	۱۵۳
نکات کلیدی جزء (۲۷).....	۱۵۷
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲۷).....	۱۵۹
نکات کلیدی جزء (۲۸).....	۱۶۳
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲۸).....	۱۶۵
نکات کلیدی جزء (۲۹).....	۱۶۹
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲۹).....	۱۷۲
نکات کلیدی جزء (۳۰).....	۱۷۵
نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۳۰).....	۱۷۷
راهکارهای زندگی موفق در سی جزء قرآن.....	۱۸۱
دانستنی زیبای قرآنی.....	۲۰۷
سخن پایانی مؤلف.....	۲۱۵

مقدمه

قرآن کریم قطع نظر از جنبه آسمانی آن، به تصدیق دوست و دشمن عالی‌ترین کتابی است که در روی زمین بر روی کاغذ منعکس شده و تا ابد نظیری پیدا نخواهد کرد.

قرآن، دایرةالمعارف بزرگی از مطالب اخلاقی و دستورهای اجتماعی است که با فصیح‌ترین عبارات و شیواترین تعبیرات به عرصه ظهور درآمده است. قرآن کریم علیرغم فصاحتی که دارد، از حیث اداء مطالب اعم از مسائل تبلیغاتی و استراتژیکی و روح داستانسرائی به درجه‌ای عالی است که هر کس در نکات باریک آن غور کند بی‌شک اعتراف خواهد کرد که زائیده فکر بشر نبوده و قطعاً از جانب خدای متعال وحی و نازل شده است.

پیامبر بزرگوار اسلام(ص) فرمودند: قرآن توانگری است که هرکس از آن بهره‌مند شود بی‌نیاز گردد و فقیر نخواهد بود و اگر از آن فاصله بگیرد و دور شود، هیچ فقری بدتر از آن نیست که کسی از قرآن بی‌بهره باشد.^۱ و فرمودند:

راستگوترین سخن و رساترین پند و اندرز، و زیباترین قصه‌ها، کتاب خدا قرآن است.^۲

و نیز فرمودند:

هر کس دوست دارد با خدا صحبت و گفتگو داشته باشد، پس قرآن تلاوت نماید.^۳

امیر مؤمنان علی علیه‌السلام هم به ویژگی قرآن اشاره نموده و فرمودند: «آگاه باشید، این قرآن پنددهنده‌ای است که انسان را فریب نمی‌دهد، و

۱. بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۱۹

۲. و من لا یحضر الفقیه، ج ۴، ص ۲۸۷

۳. میزان الحکمه، ج ۸، ص ۸۱

راهنمایی است که گمراه نمی‌کند، و خبردهنده‌ای است که دروغ نمی‌گوید.^۱
و همچنین فرمودند:

من از قرآن به شما خبر می‌دهم: بدانید قرآن دانش آینده و اخبار گذشته است. داروی درد شما قرآن است و این قرآن است که امور شما را به هم مرتبط و با هم منظم می‌سازد.

و چه زیبا شاعر توانمند جناب آقای ایرج قنبری سروده است:

آن دل که شد آشنای قرآن	دارد همه شب هوای قرآن
آرام دل و صفای روح است	در زمزمه و نوای قرآن
خواهی که دلت صفا پذیرد	سرشار شو از صفای قرآن
دل نیست درون سینه، سنگ است	وقتی نتپد برای قرآن
خُرسند دلی که در دو عالم	شد همدم او خدای قرآن
دل‌های شکسته می‌شناسند	تأثیر دعا و جای قرآن
ای کاش که بود در گلویم	یک حنجره از صدای قرآن
فردا که از این چمن پریدیم	مائیم و همین دعای قرآن

کتابی که پیش روی شماست نکات کلیدی از جزء یک تا سی قرآن کریم است که راهکارهای زندگی موفق انسان‌ها را نشان می‌دهد.
این کتاب را عید فطر سال ۱۳۹۹ منتشر نمودم و چاپ دوم آن هم در بهار ۱۴۰۰ هـ ش.

به دلیل استقبال زیاد، تصمیم به چاپ سوم آن در ماه مبارک رمضان گرفتیم. امید است خوانندگان محترم این مجموعه، پدر و مادر این حقیر را از دعا‌های خیر محروم نفرمایند.

ناصر صبا

ماه مبارک رمضان سال ۱۴۰۱ هـ ش

مصادف با ۱۴۴۳ هـ. ق

نکات کلیدی جزء (۱)

سوره حمد

- ۱- فقط خدا را عبادت کن (۵)
- ۲- در زندگی فقط از خدا کمک بگیر (۵)
- ۳- در مسیر زندگی فقط از خدا هدایت بخواه (۶)

سوره بقره

- ۴- باور داشته باش غیر عالم ماده، عالم غیب هم وجود دارد (۳)
- ۵- نماز را اقامه کن (۳)
- ۶- همیشه از هر چه خدا به تو داده انفاق کن (۳)
- ۷- پیمان بستی، نشکن (۲۷)
- ۸- صله رحم را قطع نکن (۲۷)
- ۹- میدانی تو نماینده و خلیفه خدا در زمین هستی؟ (۳۰)
- ۱۰- نعمت‌های خدا را یاد آوری کن (۴۰)
- ۱۱- به قرآن ایمان داشته باش (۴۱)
- ۱۲- حق را با باطل مخلوط نکن (۴۲)
- ۱۳- هیچ وقت حق را پنهان نکن (۴۲)
- ۱۴- زکات و مالیات را پرداخت کن (۴۳)
- ۱۵- وقتی کسی را به کار خوب امر میکنی، خودت هم عمل کن (۴۴)
- ۱۶- در سختی‌ها از اراده خودت و قدرت خدا با نماز کمک بگیر (۴۵)
- ۱۷- هیچ وقت چیزهای خوب زندگی را با چیزهای پست بی‌ارزش عوض نکن (۶۱)

- ۱۸- عبرت بگیر (۶۶)
- ۱۹- بهانه‌گیر نباش (۷۰)
- ۲۰- به پدر و مادرت احسان کن (۸۳)
- ۲۱- به نزدیکانت نیکی کن (۸۳)
- ۲۲- به ایتام نیکی کن (۸۳)
- ۲۳- به مساکین نیکی کن (۸۳)
- ۲۴- با مردم نیکو سخن بگو (۸۳)
- ۲۵- دنبال علم مضر و غیر مفید نباش (۱۰۲)
- ۲۶- ببخش و درگذر (۱۰۹)
- ۲۷- پیشاپیش برای آخرت خود نیکی بفرست (۱۱۰)
- ۲۸- از فرهنگ یهود و نصاری پیروی نکن (۱۲۰)
- ۲۹- رنگ خدا بگیر (۱۳۸)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء ۱

ویژگی نجات‌بخش در متّقین

ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ (۲) الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (۳) وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (۴- بقره)

تنها متّقین هستند که از قرآن بهره می‌برند.

در آیه دوم سوره بقره، خداوند متعال قرآن را مایه هدایت متّقین معرفی می‌کند ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ با اینکه این کتاب برای هدایت تمام انسان‌ها نازل شده است؛ اما چون تنها متّقین هستند که به

رهنمودهای آن گوش می‌دهند و از آن بهره می‌برند؛ پس صحیح آن است که بگوییم: قرآن تنها همین گروه را هدایت می‌کند و دیگران چون گوش و چشم به روی قرآن بسته‌اند، بهره‌ای از هدایتگری آن نمی‌برند و حتی در مواردی زیان هم می‌بینند.

پنج ویژگی نجات بخش در متقین

آنچه باعث می‌شود تا متقین از قرآن بهره‌مند شوند پنج خصلت است که آنها با تکیه بر فطرت پاک خدای صاحب آن شده‌اند (۶) آن پنج خصلت عبارتند از: به نادیدنی‌هایی که وحی از آن خبر می‌دهد ایمان دارند (يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ)، داشتن ارتباط با خدا (يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ)، بی‌هیچ چشم‌داشتی از هر آنچه که خدا روزی آنها کرده است به دیگران انفاق می‌کنند (مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ)، به آنچه که بر تو و پیامبران پیش از تو وحی کردیم ایمان دارند (يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ) و به جهان پس از مرگ، ایمان دارند و هرگز آن را فراموش نمی‌کنند (۷) (بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ)

فراز دوم: وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ (۴۵- بقره)

با اینکه این کتاب برای هدایت تمام انسان‌ها نازل شده است

در سختی‌ها و مشکلات زندگی از صبر و نماز مدد بگیرید

فراز سوم: أَ قُتُّومِنُونَ بِنِعْمِ الْكِتَابِ وَ تَكْفُرُونَ بِنِعْمِ جَزَاءٍ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَ مَا لِلَّهِ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۸۵- بقره)

برخورد گزینشی با دین محکوم است

در سختی‌ها و مشکلات خود از صبر و نماز کمک بگیرید که این دو،

بهترین وسیله برای پیروزی؛ چون صبر در هر بلا و حادثه عظیمی آن را کوچک و ناچیز ساخته و نماز هم که توجه به خدا و پناه بردن به اوست، روح ایمان را زنده می‌سازد و به آدمی می‌فهماند که به جایی تکیه زده که ویران شدنی و از هم گسستنی نیست

در فرهنگ قرآن، انسان سعادت‌مند کسی است که تمام باید ها و نبایدهای دین را به چشم نسخه ای شفا بخش از یک پزشک زبردست می‌بیند که عمل دقیق و کامل به آن، ضامن سلامت اوست.

فراز چهارم: وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۱۴- بقره)

در فارسی، سفیه به کسی گفته می‌شود که بی‌عقل، کم‌خرد، ساده‌لوح، کودن یا همان احمق باشد. این معنا در عرف جامعه به کسی اطلاق می‌شود که در مناسبات اجتماعی خود بسیار ضعیف تر از دیگران بوده یا به طور کلی از انجام آن ناتوان باشد؛ اما در فرهنگ قرآن، بی‌عقل کسی است که از کیش ابراهیم علیه السلام که همان آیین توحید و خداپرستی است روی برگرداند

وای بر آنان که مساجد را خراب می‌کنند.

فراز پنجم: وَمَنْ يَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مِنْ سَفَهٍ نَفْسُهُ (۱۳۰- بقره)

هر کس به هر اندازه که از این جاده دین، خارج شود به همان اندازه بی‌عقل است و احمق. در این معادله قرآنی، میزان بهره‌هوشی یا نوع مدرک تحصیلی کاملاً هیچ نقشی ندارد؛ بلکه شاخص بهره‌عقلی میزان عبودیت است و بس.

احمق کیست؟ همانگونه که اشاره شد در فرهنگ قرآن، بی‌عقل کسی است که از کیش ابراهیم علیه السلام که همان آیین توحید و خداپرستی است روی برگرداند.

از امام صادق علیه السلام پرسیدند: عقل چیست؟ فرمود: مَا عُبِدَ بِهِ الرَّحْمَنُ وَ اُكْتُسِبَ بِهِ الْجَنَانُ؛ آن چیزی است که خداوند رحمان با آن عبادت می‌شود و بهشت با آن به دست می‌آید.

نکات کلیدی جزء (۲)

سوره بقره

- ۱- همیشه متعادل باش (۱۴۳)
- ۲- در کار خیر از دیگران سبقت بگیر (۱۴۸)
- ۳- از هیچ کس نترس، فقط از خدا بترس (۱۵۰)
- ۴- همیشه به یاد خدا باش (۱۵۲)
- ۵- شکر نعمتهای الهی را به جا بیاور (۱۵۲)
- ۶- خدا را کفران نکن (۱۵۲)
- ۷- صبور باش (۱۵۳)
- ۸- بدان که خدا امتحانت می کند، با ترس، گرسنگی، مریضی، نقص اموال، نقص میوه ها، پس صابر باش (۱۵۵)
- ۹- توبه کن (۱۶۰)
- ۱۰- اعمال بد خود را جبران کن (۱۶۰)
- ۱۱- با دقت در نظام هستی عقل خود را رشد بده (۱۶۴)
- ۱۲- خدارا بیشتر از همه چیز دوست داشته باش (۱۶۵)
- ۱۳- از وسوسه های شیطان پیروی نکن (۱۶۸)
- ۱۴- از روزی های حلال و پاکیزه استفاده کن (۱۷۲)
- ۱۵- از ثروت خود به دیگران ببخش (۱۷۷)
- ۱۶- در سختی ها مشکلات و مریضی ها صبور باش (۱۷۷)
- ۱۷- ماه رمضان روزه بگیر (۱۸۳)
- ۱۸- دعوت خدا را قبول کن (دعا کن) (۱۸۶)
- ۱۹- مال دیگران را به نا حق نخور (۱۸۸)
- ۲۰- رشوه نده (۱۸۸)

- ۲۱- هرکاری را از مسیر خودش انجام بده (۱۸۹)
- ۲۲- تقوارا همیشه رعایت کن (۱۸۹)
- ۲۳- از حد تجاوز نکن (۱۹۰)
- ۲۴- در راه خدا انفاق کن (۱۹۵)
- ۲۵- برای آخرت بهترین توشه، تقوا، را آماده کن (۱۹۷)
- ۲۶- با بقیه آشتی کن (۲۰۸)
- ۲۷- به پدر و مادر و نزدیکان انفاق کن (۲۱۵)
- ۲۸- از مازاد نیازمندی خود انفاق کن (۲۱۹)
- ۲۹- کار یتیمان را اصلاح کن (۲۲۰)
- ۳۰- با دخترمشرك ازدواج نکن (۲۲۱)
- ۳۱- دخترت را به مرد مشرك همسر نده (۲۲۱)
- ۳۲- با تربیت فرزند خوب اثر نیکی برای قیامت بفرست (۲۲۳)
- ۳۳- مادر عزیز، فرزندات را دو سال کامل شیر بده (۲۳۳)
- ۳۴- بیش از مقدار توانایی خود کار نکن (۲۳۳)
- ۳۵- در انجام نمازها بالاخص نماز ظهر کوشا باش (۲۳۸)
- ۳۶- به خدا قرص الحسنه بده (۲۴۵)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲)

۱. آینده نگری لازمه عقل است. به کسی عشق و محبت بورزیم که قدرت داشته باشد و در روز خطر، ما را حمایت کند. «إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا» ۱۶۶
۲. پیروی از دستورات دین، مایه رشد و کمال و نافرمانی از آن، نوعی حرکت ارتجاعی است. «يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ» ۱۴۳
۳. هر عشق و علاقه و محبتی که مایه ای از عقل و فطرت نداشته باشد، دیر یا زود به سردی گرائیده و یا به دشمنی کشیده می‌شود. «يُحِبُّونَهُمْ

كَحَبِّ اللَّهِ ... تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا» ۱۶۶

۴. محبت، زمینه تبعیت است. «يُحِبُّونَهُمْ ... اتَّبَعُوا» ۱۶۶

۵. مسلمانان باید از هر کاری که بهانه به دست دشمن می‌دهد پرهیز کنند. «لَعَلَّأ يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ» ۱۵۰

۶. دشمنان خارجی، بزرگترین خطر برای مسلمانان نیستند، بی تقوایی خطر اصلی است. «فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَ اَخْشَوْنِي» ۱۵۰

۷. نیت، به کارها ارزش می‌دهد. مشرکان برای لمس بت‌ها، سعی می‌کردند، ولی اسلام می‌فرماید: برای رضای خدا سعی کنید. «فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يُطَوَّفَ بِهِمَا» ۱۵۸

۸. ظلم فرهنگی، بدترین ظلم‌هاست که لعنت خالق و مخلوق را به دنبال دارد. «يَكْتُمُونَ ... يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَ يَلْعَنُهَا النَّاسُ» ۱۵۹

۹. اگر مراکز حق، توسط گروهی با خرافات آلوده شد، نباید از آن دست کشید، بلکه باید با حضور در آن مراکز، آنجا را پاک‌سازی نموده و دست گروه منحرف را از آن کوتاه کرد. «فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يُطَوَّفَ بِهِمَا» ۱۵۸

۱۰. کتمان حق، بزرگترین گناهان است. چون مانع هدایت مردم و باقی ماندن نسل‌ها در گمراهی است. «يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ» ۱۵۹

۱۱. تشویق، از شئون ربوبیت و لازمه تربیت است. «صَلَّوَاتٍ مِنْ رَبِّهِمْ» ۱۵۷

۱۲. قدرت در جذب نیرو مؤثر است. «أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً» پس جذب غیر او نشوید. ۱۶۵

۱۳. معیار اصالت یا بی اصل بودن علاقه‌ها و محبت‌ها، دیدن مشکلات و سختی‌ها در روزهای خطرناک است. «رَأَوْا الْعَذَابَ» ۱۶۶

۱۴. شیطان، انسان را قدم به قدم منحرف می‌کند. باید از همان قدم اول مواظبت کرد. «خُطُواتِ الشَّيْطَانِ»

نکات کلیدی جزء (۳)

سوره بقره

- ۱- تا فرصت زندگی داری، از داشته‌هایت انفاق کن (۲۵۴)
- ۲- در تربیت فرزندان و شاگردانت از اجبار و اکراه استفاده نکن (۲۵۶)
- ۳- با پذیرش سرپرستی خدا از ظلمات به سوی نور حرکت کن (۲۵۷)
- ۴- با معاند و مخالف، با استدلال و منطق حرف بزن (۲۵۸)
- ۵- شخصیت خودت را با انفاق و بخشندگی در راه خدا رشد بده (۲۶۱)
- ۶- ببخش، بی منت و اذیت (۲۶۲)
- ۷- مالت را برای خدا انفاق کن نه خود نمائی (۲۶۴)
- ۸- خودنما نباش، خدانما باش (۲۶۴)
- ۹- با انفاق خالصانه روح را استوار کن (۲۶۵)
- ۱۰- دست دیگران را بگیر تا دیگران نسلت را دستگیری کنند (۲۶۶)
- ۱۱- آنچه را ببخش که دوست داری به تو ببخشند (۲۶۷)
- ۱۲- بدان : خدا میداند، چه هزینه می‌کنی و چه نذر می‌کنی (۲۷۰)
- ۱۳- آشکارا ببخشی خوب است، اما بهتر این است که مخفیانه به فقرا ببخشی (۲۷۱)
- ۱۴- بشناس و ببخش (۲۷۳)
- ۱۵- به بدهکارت که در سختی است مهلت بده، اگر ندارد ببخش (۲۸۰)
- ۱۶- پول به کسی دادی مدرک بگیر (۲۸۲)
- ۱۷- بیش از حد توان از خودت و دیگران توقع نداشته باش (۲۸۶)
- ۱۸- بخاطر فراموشی و خطا، مواخذه نکن (۲۸۶)

سوره آل عمران

- ۱۹- آیات الهی را تکذیب نکن (۱۱)
۲۰- بین بهشت یا سرمایه‌های دنیایی، دنبال بهتر باش (۱۴)
۲۱- صبور باش (۱۷)
۲۲- راستگو باش (۱۷)
۲۳- فرمانبردار خدا و فروتن باش (۱۷)
۲۴- استغفار در سحر را از دست نده (۱۷)
۲۵- بدان، تمام نیکی‌ها فقط به دست خداست (۲۶)
۲۶- کافر را سرپرست خود نگیر (۲۸)
۲۷- خدا را دوست داشته باش (۳۱)
۲۸- اگر خدا را دوست داری، پیرو پیامبر باش (۳۱)
۲۹- نام فرزندان را خوب انتخاب کن (۳۶)
۳۰- نسلت را در مقابل وسوسه شیطان، به خدا بسپار (۳۶)
۳۱- در مقابل خدای خود، فروتن و فرمانبردار باش و سجده کن (۴۳)
۳۲- پروردگار تو خداست، پس او را عبادت کن (۵۱)
۳۳- باور کن، کلید رحمت در دنیا و آخرت دست اهل بیت علیهم السلام است (۶۱)
۳۴- در تعامل با دیگران دنبال نقاط مشترک باش (۶۴)
۳۵- دنبال امام زمان علیه السلام هستی از او پیروی کن (۶۸)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۳)

۱. ریشه اکثر اختلافات، هوس‌ها، حسدها و خودبینی هاست، نه جهل و ناآگاهی. «مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ» سوره البقره، آیه ۲۵۳

۲. حق، اگر منطقی و مستدل ارائه شود، برباطل پیروز و حاکم است. «فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ» ۲۵۸
۳. تشویق و وعده پاداش، قوی ترین عامل حرکت است. پاداش هفتصد برابر. «وَاللَّهُ يُضَاعِفُ» ۲۶۱
۴. شروع نیکو کافی نیست، اتمام خوب هم شرط است. «يُنْفِقُونَ ... ثُمَّ لَا يَتَّبِعُونَ ... مَنَّا» ۲۶۲
۵. اسلام، حافظ شخصیت محرومان و فقر است و کوبیدن شخصیت فقرا از طریق مَنّت را سبب باطل شدن عمل می‌داند. «لَا يَتَّبِعُونَ ... مَنَّا وَلَا أَذَى» ۲۶۲
۶. مهم‌تر از امکانات، بهره‌گیری از امکانات است. باران ریز یا درشت مهم نیست، مهم آن است که زمین بتواند آن را جذب کند. «فَإِنْ لَّمْ يُصِيبْهَا وَابِلٌ فَطُلٌّ» ۲۶۵
۷. خودت را به جای دیگران بگذار تا مسائل را خوب درک کنی. «أُيُودٌ أَحَدُكُمْ ...» ۲۶۶
۸. رشد یافتن، تدریجی است، ولی تخریب و از بین بردن عمل در یک لحظه است. «فَأَصَابَهَا إِغْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ» ۲۶۶
۹. مثال‌های قرآن، برای فکر کردن است. «لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ» ۲۶۶
۱۰. انسان در انتخاب راه خدا یا شیطان، آزاد است. «الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ ... وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ» ۲۶۸
۱۱. رسیدگی به محرومان، یک وظیفه انسانی است. پس بر همه انسان‌ها انفاق کنید. «وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلِأَنْفُسِكُمْ» ۲۷۲
۱۲. اسلام، مکتب انسان دوستی است و فقر و محرومیت را حتی برای

غیر مسلمانان نیز نمی‌پسندد. «وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُؤَفَّ إِلَيْكُمْ» ۲۷۲
۱۳. فقرای گمنام و محترم، در اولویت هستند. «تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ»
۲۷۳ بقره

۱۴. توجیه گناه، راه را برای انجام گناه باز می‌کند. «إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ
الرَّبَا» ۲۷۵

نکات کلیدی جزء (۴)

سوره آل عمران

- ۱- اگر می‌خواهی قَلَّةً نیکوکاری را فتح کنی از دلبستگی‌هایت ببخش (۹۲)
- ۲- در زندگی پیرو انسانی موحد و حقگرا باش (۹۵)
- ۳- توانمند شدی به مکه سرزمین مبارک و هدایت و امنیت برای عمل حج سفر کن (۹۷)
- ۴- جلو راه خدا را برای مومنین بگیر (۹۹)
- ۵- آنگونه که شایسته است تقوا ی الهی را رعایت کن (۱۰۲)
- ۶- طوری زندگی کن که عاقبت بخیر بمیری (۱۰۲)
- ۷- گوهر ایمانت را تا پایان عمر حفظ کن (۱۰۲)
- ۸- به ریسمان الهی (قرآن و اسلام و اهل بیت علیهم السلام) چنگ بزن (۱۰۳)
- ۹- وحدت مهم است، پراکنده نشو (۱۰۳)
- ۱۰- نعمت‌های الهی را یاد آوری کن (۱۰۳)
- ۱۱- نسبت به سرنوشت و رفتار دیگران بی تفاوت نباش، امر به معروف و نهی از منکر کن (۱۰۴)
- ۱۲- دیگران را به خیر و نیکی دعوت کن (۱۰۴)
- ۱۳- در کار خیر شتاب کن (۱۱۴)
- ۱۴- پول و عمرت را صرف زندگی پست دنیوی نکن (۱۱۷)
- ۱۵- با صبر و تقوا، جلوی نفوذ و نقشه و ضرر دشمن را بگیر (۱۲۰)
- ۱۶- با یادآوری امدادهای الهی، آرامش را به قلبت هدیه کن (۱۲۶)

- ۱۷- در معاملات اقتصادی خودت را گرفتار ربا نکن (۱۳۰)
- ۱۸- با تقوای الهی و خویشنداری از گناه، بستر رستگاری را برای خودت فراهم کن (۱۳۰)
- ۱۹- خود را در برابر آتش جهنم محافظت کن (۱۳۱)
- ۲۰- با اطاعت از خدا و پیامبر رحمت را آماده کن (۱۳۲)
- ۲۱- به سوی بدست آوردن بهشت و پاکسازی گناهان شتاب کن (۱۳۳)
- ۲۲- در همه حال، در توانگری و تنگدستی ببخش (۱۳۴)
- ۲۳- خشم را کنترل کن (۱۳۴)
- ۲۴- هرکس به تو بدی کرد تو او را ببخش (۱۳۴)
- ۲۵- در کارها و مبارزه سستی نورز (۱۳۹)
- ۲۶- با برادران دینی نزاع نکن (۱۵۲)
- ۲۷- مانند کفار نباش (۱۵۶)
- ۲۸- با همه مردم مهربان باش (۱۵۹)
- ۲۹- با سنگدلی و خشونت، دیگران را از خودت دور نکن (۱۵۹)
- ۳۰- در کارها اهل مشورت باش (۱۵۹)
- ۳۱- وقتی در کاری تصمیم گرفتی، قاطع باش و با توکل بر خدا انجامش بده (۱۵۹)
- ۳۲- از مردم نترس (۱۷۳)
- ۳۳- ایستاده، نشسته، به پهلوی، خوابیده و در همه حال به یاد خدا باش (۱۹۱)
- ۳۴- فریب رفت و آمد کافران در شهرها را نخور (۱۹۶)

سوره نساء

۳۵- با خویشاوندان قطع رابطه نکن (۱)

۳۶- اختیار اموالت را به دست سفیهان نده (۵)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۴)

مهم‌ترین نکات جزء چهارم قرآن کریم بدین شرح است:

(۱) این جزء با ادامه بحث انفاق شروع می‌شود و خداوند می‌فرماید برای رسیدن به مقام ابرار، از آنچه که دوست دارید انفاق کنید و ما را به دشوارترین عبادات یعنی مجاهده در انفاق مال دعوت می‌نماید که بدین‌وسیله تعلق و وابستگی به مال دنیا نیز که از غرائز انسان است از بین برده می‌شود.

(۲) همچنان که گفتیم چکیده سوره آل عمران درباره دعوت مؤمنین به وحدت در مقابل اهل کتاب و مشرکین می‌باشد. آیات ۹۳ تا ۱۲۰ به مؤمنین کمک می‌نماید تا شبهه‌های اهل کتاب را پاسخ داده و جلو توطئه‌های آنان را بگیرند.

(۳) یکی از این شبهات، مربوط به حلال کردن بعضی غذاهایی بود که به خاطر مجازات در آئین‌های قبلی حرام شده بود و می‌گفتند که پیامبر شما صادق نیست، که در آیات ۹۲ تا ۹۵ به این شبهه پاسخ می‌دهد.

(۴) در مورد ایراد شبهه تغییر قبله از بیت المقدس به مکه، می‌فرماید که کعبه قبل از سایر معابد، به دست ابراهیم (ع) بنا شده است و اولین خانه‌ای است که برای عبادت مردم بنا گردیده است.

(۵) خداوند پی در پی در مورد تفرقه هشدار می‌دهد و می‌فرماید در مقابل توطئه‌ها با جنگ زدن به ریسمان الهی وحدت خود را حفظ نمایند.

"واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا".

(۶) در آیات ۱۲۱ تا ۱۸۰ به زحمات مؤمنین در دومین جنگ یعنی جنگ اُحد پرداخته می‌شود. در این آیات وضعیت مؤمنین، قدرت آنان و لطف خدا با فرستادن پنج هزار ملک و شکست مسلمانان در جنگ به خاطر نافرمانی از دستورات رسول اکرم (ص)، شهادت حمزه سیدالشهداء و یاران باوفایش در این جنگ بیان می‌شود.

(۷) با مطالعه مجاهدت‌های مسلمین در صدر اسلام، می‌بینیم که اگر اطاعت مؤمنین وارسته از رسول گرامی (ص) نبود اینک ما از نعمت اسلام بهره‌مند نبودیم.

(۸) در ادامه به سوره مبارکه نساء می‌رسیم که در آن مسائلی از قبیل احکام مربوط به مُحَرَّمات ازدواج، تعدّد زوجات، مهریه و فلسفه آن، ارث، نماز، جهاد، شهادت، تجارت و نیز مطالبی در مورد اهل کتاب بیان می‌شود.

(۹) سوره نساء یادآوری می‌شود که همه ما از یک انسان خلق شده ایم و سپس به طرح صله ارحام می‌پردازد که رعایت آن باعث می‌شود که جوامع مؤمنین خود را از یکدیگر دانسته و با بجای آوردن صله ارحام پایه‌های خانواده و سپس اجتماع را مستحکم نمایند.

(۱۰) در قسمت دیگری، کسانی که سعی در خوردن مال یتیم دارند تهدید می‌شوند و بدینوسیله از حقوق ایتام دفاع می‌شود و این مقدمه ای بر بحث ارث است که در ادامه بیان می‌شود.

(۱۱) مطالب مربوط به ارث در زمانی مطرح می‌شود که افکار جاهلی، زنان و کودکان را از حق مسلم خود در ارث محروم کرده بودند.

۱۲) سپس مطالب مربوط به ازدواج و مهریه بعنوان پشتوانه اجتماعی زنان مطرح شده که در آن زمان گام دیگری برای حمایت از حقوق زنان در مقابل افکار جاهلی آن دوران می‌باشد.

۱۳) در ادامه تهدید گناهکاران به مجازات و جاری نمودن حد بر افراد زناکار بیان شده است که در کنار صله ارحام، قانون ارث و ازدواج می‌تواند جامعه ای سالم و بدون هر گونه ظلم و ستم را به افراد بشریت عرضه نماید.

۱۴) بحث توبه، امید هر گناهکاری را به بازگشت به سوی خداوند و جبران کوتاهی هایش پس از انجام گناه زیاد کرده و فرصت دادن دوباره به جمعی که مستحق عذابند از لطف و بزرگواری خداوند حکایت دارد.

۱۵) در پایان جزء چهارم حکم تحریم ازدواج با محارم آورده شده است که این امر موجب ایجاد محیطی پاک و سالم در خانواده میشود و نیز همانطور که امروزه ثابت شده است، ازدواج با فامیل درجه یک باعث ایجاد ضعف و بیماری در فرزندان می‌شود.

احادیث مربوط به بعضی مطالب جزء چهارم

الف) ایتام:

۱- پیامبر اکرم (ص) فرمود: هنگام گریه یتیم عرش خدا به لرزه در می‌آید. خداوند به فرشته ها می‌فرماید: ای ملائکه من، چه کسی این یتیم را که پدرش در خاک پنهان شده است به گریه در آورده است ؟ ملائکه می‌گویند: خدایا تو آگاه تری. خداوند می‌فرماید: ای ملائکه من، شما را گواه می‌گیرم که هر کس گریه او را خاموش و قلبش را خشنود کند، من او را روز قیامت خشنود خواهم کرد.

۲- علی(ع) در وصیت نامه اش فرمود: خدا را، خدا را، درباره یتیمان، آنها را گاهی سیر و گاهی گرسنه نگذارید و نکند با حضور شما ضایع شوند.

ب) صله ارحام:

۱- در حدیث آمده : صله ارحام اخلاق را نیکو و روزی را زیاد می کند، اعمال را پاکیزه می کند و بلاها را دفع می کند و اجل را به تأخیر می اندازد.

۲- حضرت امام صادق(ع) فرمودند: می شود از عمر کسی سه سال باقی مانده باشد، صله ارحام بجا آورد و خدا عمر او را سی سال زیاد کند و می شود از عمر کسی سی سال مانده باشد و قطع صله رحم کند و خدا عمر او را سه سال نماید.

ج) مهریه:

۱- رسول خدا (ص) فرمودند: مهریه ها را سنگین نگیرید. مهر و محبت را باید خداوند مهربان فراهم آورد. پول و مال، عشق و محبت نمی آورد.

۲- رسول خدا(ص) به زنی به نام حولا فرمودند: ای حولا، به آن خدایی که مرا به پیامبری مبعوث کرد، زنی نیست که مهریه سنگین بر عهده شوهرش بگذارد، مگر اینکه خداوند زنجیرهای آتش بر گردن او گذارد.

نکات کلیدی جزء (۵)

سوره مبارکه نساء

- ۱- برای رسیدن به سعادت در زندگی، سنت‌های الهی را در ازدواج پیاده کن. (۲۶)
- ۲- از شهوترانان پیروی نکن که منحرف می‌شوی (۲۷)
- ۳- ایمان، مانع خوردن مال حرام است (۲۹)
- ۴- از گناهان بزرگ اجتناب کن تا خدا گناهان کوچکت را بیامرزد (۳۱)
- ۵- از گناهان بزرگ دوری کن تا خدا به تو جایگاه ارجمندی بدهد (۳۱)
- ۶- مردان تکیه‌گاه زندگی‌اند (۳۴،)
- ۷- آقا؛ با نیروی عقل و پرداخت نفقه تکیه‌گاه همسرت باش (۳۴)
- ۸- خانم؛ با اطاعت و راز نگهداری تکیه‌گاهی کردن را مستحکم کن (۳۴)
- ۹- آقا؛ اگر ترسیدی همسرت نافرمانی کند، اول او را پند بده، (۳۴)
- ۱۰- آقا؛ اگر همسرت در زندگی مطیع توست، دنبال بهانه برای تعدی به او نباش (۳۴)
- ۱۱- برای برطرف کردن اختلافات خانوادگی فرزندانان، فوری و حکیمانه اقدام کنید (۳۵)
- ۱۲- اگر می‌خواهی محبوب خدا باشی متکبر خیال پرداز و فخر فروش نباش (۳۶)
- ۱۳- بخل نکن، دیگران را امر به بخل نکن، برای خودنمایی انفاق نکن، اینها انسان را همنشین شیطان می‌کند (۳۷- ۳۸)
- ۱۴- نماز حرف زدن با خداست، با حالت مستی وارد حریم گفتگو با خدا

نشو (۴۳)

۱۵- خودستایی نکن، چون خدا هر کس را شایسته بداند رشد می‌دهد و

پاک می‌کند و می‌ستاید (۴۹)

۱۶- بدان؛ اگر غیر اسلام را کارآمدتر از اسلام بدانی، از رحمت الهی دور

خواهی شد (۵۱ و ۵۲)

۱۷- امانت را به دست اهلش برسان (۵۸)

۱۸- در داوری بین مردم با عدالت داوری کن (۵۸)

۱۹- در درگیری‌ها و اختلافات، معیار و مرجع را خدا و پیامبر قرار

بده (۵۹)

۲۰- در سخن با منافقین آنان را پند داده و با آنها سخن رسا و موثر در

دل‌هاشان بگو (۶۳)

۲۱- ایمان واقعی در گرو رضایت قلبی و تسلیم عملی به حکم پیامبر

است (۶۵)

۲۲- اگر می‌خواهی همنشین انبیا و صدیقین و شهدا و صالحین باشی، از

خدا و پیامبرش اطاعت کن (۶۹)

۲۳- در کار برای خدا انجام وظیفه مهم است نه نتیجه (۷۴)

۲۴- چرا برای نجات مظلومین قیام نمی‌کنی؟ (۷۵)

۲۵- ریشه همه خوبیها در خدا و ریشه‌ی همه بدی‌ها در خود توست (۹)

۲۶- در قرآن تدبّر کن (۸۲)

۲۷- واسطه کار خیر شوی بهره می‌بری، واسطه کار بد شوی سهم

می‌بری (۸۵)

۲۸- محبت و خوبی دیگران را به بهترین نحو جبران کن (۸۶)

- ۲۹- قبل از انجام هرکاری تحقیق کن (۹۴)
- ۳۰- مجاهد باش، ننشین، قطعاً خداوند مجاهدین را بر قاعدین برتری داده (۹۵)
- ۳۱- نماز را هرگز ترک نکن، حتی در میدان جنگ (۱۰۱)
- ۳۲- در مبارزه با دشمن هرگز سست نشو (۱۰۴)
- ۳۳- بین مردم بر اساس قرآن داوری کن (۱۰۵)
- ۳۴- از انسان‌های خائن دفاع نکن (۱۰۷)
- ۳۵- نجوا نکن مگر در سه مورد؛ امر به بخشش، کار پسندیده یا اصلاح بین مردم (۱۱۴)
- ۳۶- خانم؛ اگر می‌ترسی شوهرت از تو روی گردان شود، با هم آشتی و صلح کنید (۱۲۸)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۵)

- ۱) در این جزء مطالب خانوادگی، اجتماعی و مسائل فقهی بیان شده است.
- ۲) در ابتدای این جزء، حقوق زنان مطرح می‌شود زنانی که در دوران جاهلیت به خاطر عادات و رسوم و افکار غلط از هیچ گونه حقی برخوردار نبودند:
- الف- زنان و کودکان در گذشته از ارث محروم بودند. خداوند در آیه ۷ سوره نساء می‌فرماید: "زنان نیز از ارث سهمی دارند."
- ب- در دوران جاهلیت زنان را تحت فشار قرار می‌دادند تا با بخشیدن مهریه از آنها جدا شوند، خداوند در آیه ۱۹ سوره نساء می‌فرماید: "زنان را تحت فشار قرار ندهید که قسمتی از آنچه به آنها پرداخته اید از مهریه را تملک کنید."

۳) در آیه ۳۱ سوره نساء در مورد گناهان کبیره آمده است: "اگر از گناهان کبیره ای که از آن نهی شده اید اجتناب کنید، گناهان کوچک شما را می پوشانیم و شما را در جایگاه خوبی وارد می نماییم".

الف- حال ببینیم چه گناهی گناه کبیره است؟ در روایت آمده است که گناهان کبیره گناهایی است که خداوند مجازات آتش را برای آنها مقرر داشته است.

ب- در چه صورتی گناه صغیره به کبیره تبدیل می شود؟

- در صورت تکرار گناه. امام صادق (ع) می فرماید: "شدید ترین گناهان آن است که مرتکبش آنرا کوچک شمرد".

- در صورتی که از روی طغیان و تکبر باشد. خداوند در آیه ۳۷ سوره نازعات می فرماید: "آنها که طغیان کنند و زندگی دنیا را مقدم شمرند، جایگاهشان در دوزخ است".

- در صورتی که از افراد مشهور سرزند. خداوند در آیه ۳۰ سوره احزاب خطاب به همسران پیامبر (ص) فرمود: "اگر شما کار زشتی انجام دهید، مجازات آن را دو برابر خواهید دید".

- در صورتیکه از انجام گناه خوشحال باشد. پیامبر (ص) فرمودند: "هر کس گناهی کند در حالیکه خندان باشد، در آتش وارد می شود در حالیکه گریان باشد".

- در صورتیکه عدم مجازات سریع خدا را دلیل رضایت خدا بدانند. در آیه ۸ سوره مجادله از زبان گنهکاران مغرور آمده است که آنها در پیش خود می گویند: چرا خداوند ما را مجازات نمی کند.

ج- چه چیزهایی باعث بخشودگی گناه می‌شود؟

- در آیه ۲۵ سوره شوری آمده است: "خداوند توبه را از بندگان خود می‌پذیرد و گناهان را می‌بخشد".
- در آیه ۱۱۴ سوره هود آمده است: "ان الحسنات يذهبن السيئات"، یعنی کارهای نیک آثار گناهان را از بین می‌برد.
- شفاعت افراد در روز قیامت.
- در آیه ۴۸ سوره نساء آمده است: "خداوند کسی را که شرک آورده است نمی‌بخشد و گناهان پایین تر از شرک را برای هر کس که بخواهد می‌بخشد".

۴) خداوند در آیه ۳۶ سوره نساء در باب آداب معاشرت می‌فرماید: "پرستید خدای را و شریک نگیرید با وی و نیکی کنید به پدر و مادر و خویشاوندان و یتیمان و مسکینان و همسایگان دور و نزدیک و همنشینان و واماندگان در سفر.

الف- نیکی به پدر و مادر:

- نیکی به پدر و مادر چهار مرتبه در قرآن آمده است و این پس از اصل مهم توحید و یگانه پرستی سفارش شده است: "واعبدواالله و لا تشركوا به شيئا و بالوالدين احسانا".
- پیامبر(ص) فرمودند: "نیکی به پدر و مادر افضل است از نماز و روزه و حج و جهاد". (از معراج السعاده)
- پیامبر(ص) فرمودند: "هر که صبح کند در حالیکه پدر و مادر بر او غضبناک باشند، داخل صبح می‌شود در حالیکه دو در جهنم به روی او گشوده می‌شود".

• خداوند می‌فرماید به عزت و جلالم سوگند که اگر عاق والدین، عبادت جمیع پیامبران را بکند، از او قبول نمی‌کنم .

ب- آداب معاشرت با همسایگان:

• پیامبر(ص) فرمودند: " هر کس روزه بگیرد و شبها به عبادت بگذراند، اما همسایگان خود را اذیت کند، از اهل جهنم است.

• امام صادق(ع) فرمودند: " نیکوئی با همسایگان باعث زیادتی عمر و آبادی شهرها می‌گردد".

• پیامبر(ص) فرمودند: " حُرمت همسایه برهمسایه مثل حُرمت مادر است".

• روزی حضرت یعقوب به خداوند گفت پروردگارا به من رحم کن، چشم نابینا و پسرانم از من گرفته شده اند. خدا به او وحی کرد چرا فلان روز گوسفندی کشتی و کباب کردی و خوردی و به فلان همسایه‌ات که روزه بود چیزی ندادی...

۵) در این جزء به فضائلی اخلاقی و اجتماعی همچون انفاق، جهاد، هجرت و پاسخ به محبت‌های دیگران نیز اشاره شده است. در آیه ۸۶ سوره نساء آمده است: " هرگاه کسی به شما تحیت و سلام گوید، پاسخ او را به طور بهتر و یا حداقل به همان گونه پاسخ گوئید ". و نیز در روایت آمده که روزی کنیزی به امام حسن(ع) یک شاخه گل هدیه کرد و امام حسن(ع) در مقابل وی را آزاد ساخت. هنگامیکه از این کار وی سؤال شد حضرت فرمودند که این ادب را خداوند به ما آموخته است. سپس آیه فوق را تلاوت کردند.

۶) در این جزء خداوند مؤمنین را از صفات زشتی چون حسادت،

شایعه پراکنی، قتل عمد، حمایت از خائنین، تهمت، نجوی و شرکت در مجلس گناه بر حذر می‌دارد.

(۷) خداوند در آیه ۱۴۰ سوره نساء می‌فرماید: "هنگامیکه می‌شنوید افرادی آیات قرآن را انکار می‌کنند و به استهزاء گرفته‌اند، با آنها منشینید تا وقتی که به سخن دیگری پردازند، در غیر اینصورت شما هم مثل آنها خواهید بود. در مورد شرکت در مجلس گناه نکات زیر از این آیه استفاده می‌شود:

الف) شرکت در جلسه گناه به منزله شرکت در گناه است، اگرچه که ساکت باشیم.

ب) اگر نهی از منکر به صورت مثبت امکان پذیر نباشد، لاقلاً به صورت همراهی نکردن انجام می‌گیرد.

ج) کسانی که با سکوت و شرکت در جلسات گناه عملاً گناهکاران را تشویق می‌کنند مجازاتی همانند مرتکبین گناه دارند.

د) نشست و برخاست با کافران در صورتیکه نسبت به آیات الهی توهین نکنند و خطر دیگری نداشته باشند، مانعی ندارد.

(۸) خداوند در آیه ۱۱۲ سوره نساء **درباره تهمت** می‌فرماید: "هرکس که گناهی مرتکب شود، سپس آن را به دوش بیگناهی بیاندازد، بار بهتان و گناهی آشکار را به دوش گرفته است".

(۹) خداوند در آیه ۵۴ سوره نساء **درباره حسادت اهل کتاب** به پیامبر(ص)، می‌فرماید که اینها به مردم در برابر آنچه خدا از فضلش به آنها بخشیده است حسد می‌ورزند.

همچنین در مورد **حسادت**: امام علی(ع) می‌فرماید: "تندرستی از

کمی حسادت است." و باز می‌فرماید: "عجیب است که حسودان از سلامت جسم خود به کلی غافلند."

خداوند در سوره خلق می‌فرماید که از شر انسان‌های حسود زمانیکه حسادت می‌کنند به خداوند پناه برید.

پیامبر(ص) فرمودند: "از ترسناک‌ترین چیزی که بر اتم می‌ترسم این است که مال ایشان زیاد شود و با یکدیگر حسد ورزند و یکدیگر را به قتل رسانند."

۱۰) از دیگر مطالب جزء پنجم احکام قتل عمد و غیر عمد، فلسفه تیمم، نماز مسافر و نماز خوف می‌باشد.

۱۱) و از دیگر مطالب این جزء احکام نشوز، شقاق و پیشنهاد محکمه صلح خانوادگی در صورت اختلاف همسران است

نکات کلیدی جزء (۶)

سوره نساء

- ۱- اگر مورد ستم قرار نگرفته‌ای، با سخنان خود بدی‌های دیگران را افشا نکن، (۱۳۸)
- ۲- اگر می‌خواهی در در دریای رحمت و فضل خدا شناور شوی، به خدا ایمان آور، به قرآن زنگ بزن (۱۷۵)

سوره مائده

- ۳- قول می‌دهی عمل کن (۱)
- ۴- به دیگران در کار خوب کمک کن (۲)
- ۵- با دیگران در تقوی همکاری کن (۲)
- ۶- در گناه و تعدی با دیگران همکاری نکن (۳)
- ۷- لقمه حرام در دهانت نگذار (۳)
- ۸- هنگام نماز روحت را پاک کن (۴)
- ۹- شکر گذار باش و نعمت‌های خدا را درست استفاده کن (۶)
- ۱۰- عادل و معتدل باش (۸)
- ۱۱- اگر کسی با تو بد رفتار کرد، تو با او بد رفتار نکن (۲۸)
- ۱۲- دنبال نجات مردم باش (۳۲)
- ۱۳- خویشتن‌دار باش (۳۵)
- ۱۴- برای رسیدن به خدا از هر واسطه‌ای استفاده کن (۳۵)
- ۱۵- روحیه جهادی داشته باش (۳۵)
- ۱۶- همیشه بین مردم به عدالت داوری کن (۴۲)

۱۷- ببخش (۴۵)

- ۱۸- پیرو خواسته‌ها و هوس‌های مردم نباش (۴۸)
- ۱۹- در کار خیر از بقیه سبقت بگیر (۴۸)
- ۲۰- مواظب باش مردم تو را منحرف نکنند (۴۹)
- ۲۱- دنبال فرهنگ خدا باش نه فرهنگ جاهلیت (۵۰)
- ۲۲- در انتخاب دوست دقت کن (۵۱)
- ۲۳- خدا را دوست داری، هیچ چیز را بر او مقدم نکن (۵۴)
- ۲۴- در برابر مومنان فروتن باش (۵۴)
- ۲۵- در مقابل دشمن شکست‌ناپذیر باش (۵۴)
- ۲۶- در ادامه راه خود از سرزنش ملامتگران نترس (۵۴)
- ۲۷- با کسی که دین تو را مسخره می‌کند، رفاقت نکن (۵۷)
- ۲۸- حرام‌خواران و کسانی که سخنان گناه‌آلود می‌گویند را نهی از منکر کن (۶۳)
- ۲۹- در زندگی خود قرآن را اقامه کن (۶۸)
- ۳۰- با ایمان و عمل صالح، ترس و غم را در خودت نابود کن (۶۹)
- ۳۱- هوای نفست را مهار کن، برای خوشایندی نفست کاری نکن (۷۰)
- ۳۲- اهل اصلاح و توبه باش (۷۴)
- ۳۳- زیاد استغفار کن (۷۴)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۶)

- ۱) در این جزء لطف خدا به قوم یهود و نصاری را می‌خوانیم و در مقابل پیمان شکنی این قوم را و نیز مباحث فقهی و ماجرای غدیر خم.
- ۲) در واقع بیشتر در سوره مائده به بحث پیمان شکنی اهل کتاب

پرداخته شده است و در آن دعوت به وفای عهد شده است.

نکاتی از پیمان شکنی قوم یهود:

الف- بین انبیاء تبعیض قائل بودند و می گفتند فقط به بعضی از آنها ایمان داریم. در حالیکه مؤمنین به همه انبیاء ایمان دارند. (آیه ۱۵۰ تا ۱۵۲ سوره نساء)

ب- بهانه گیری عادت این قوم بود، همان طور که از حضرت موسی (ع) تقاضای دیدن خدا را داشتند، از پیامبر اسلام (ص) نیز می خواستند که کتابی یکجا از آسمان نازل شود. (آیه ۱۵۳ سوره نساء)

ج- به حضرت مریم تهمت زدند، آیات خدا را انکار کردند و پیامبران خدا را به ناحق کشتند. (آیه ۱۵۵ تا ۱۶۰ سوره نساء)

د- قومی ظالم و ربا خوار بودند و اموال مردم را به ناحق می خوردند. آیات ۱۶۰ و ۱۶۱ سوره نساء)

ه- خداوند از آنان پیمان گرفت که با بجای آوردن نماز و پرداخت زکات و قرض دادن در راه خدا و ایمان به انبیاء، گناهانشان را ببوشانند، اما آنان پیمان شکنی کردند و خدا نیز دلهای آنان را سخت کرد و از رحمت خویش دور نمود. (آیات ۱۲ و ۱۳ سوره مائده)

و- با وجود آنهمه ناسپاسی و پیمان شکنی خود را فرزندان خدا و دوستان خاص او می دانستند. (آیه ۱۸ سوره مائده)

ز- سخن حضرت موسی (ع) را در مورد ورود به بیت المقدس نادیده گرفتند و گفتند تو و خدا با قوم عمالقه بجنگید و ما اینجا نشسته ایم . و خدا نیز آنها را به خاطر نافرمانی شان چهل سال سرگردان بیابانها نمود. (آیه ۲۱ تا ۲۶ سوره مائده)

لازم به تذکر است که در قرآن مجید نام حضرت موسی(ع) ۱۳۶ مرتبه یعنی بیش از همه انبیاء آمده است و داستان قوم یهود بارها برای امت پیامبر در قرآن نقل شده است تا امت پیامبر(ص) جا پای قوم یهود نگذارند و نعمت‌های خدا را با بهانه‌های بی مورد نادیده بگیرند و بدون کوچکترین عمل صالحی، با آرزوهای واهی، خود را وارث بهشت ندانند، همچنین در سوره مبارکه احزاب آیه ۶۹ آمده است ای کسانی که ایمان آورده اید، مانند آنانی نباشید که موسی را اذیت کردند.

(۳) همچنین در جزء ششم از پیمان شکنی قوم نصاری نیز یاد شده است که به ذکر نکاتی در مورد آن می‌پردازیم:

الف- مسیحیان معتقدند که مسیح(ع) مصلوب و سپس کشته شده است و رسالت اصلی حضرت عیسی(ع)، فدا شدن و بازخريد گناهان بشر بوده است و او قربانی گناهان ما شده است تا جهانیان را از مجازات خداوند نجات دهد و به همین منظور روی مسئله به صلیب کشیده شدن وی فوق العاده تأکید می‌کنند.

ب- خداوند در پاسخ به این اعتقادات فرمود: "مسیح را نکشتند بلکه خدا او را به سوی خود برده است".

(آیه ۱۵۷ و ۱۵۸ سوره نساء)

ج- بزرگترین انحراف مسیحیان، تثلیث و خداوند سه گانه است و اعتقاد به الوهیت حضرت عیسی و فرزند خدا دانستن او هست. خداوند در قرآن بارها فرموده است "عیسی بن مریم"، یعنی فرزند حضرت مریم. و عیسی را بنده و فرستاده خود می‌خواند. (آیه ۱۷۴ سوره نساء)

د- انحراف قوم نصاری در آیات ۱۴ و ۱۷ و همچنین آیات ۷۲ تا ۷۷ سوره مائده طرح شده است.

نکات کلیدی جزء (۷)

سوره مائده

- ۱- حلال خدا را بر خودت حرام نکن (۸۷)
- ۲- در هر کاری از حد تجاوز نکن (۸۷)
- ۳- حلال و پاکیزه بخور (۸۸)
- ۴- سوگند بیهوده نخور (۸۹)
- ۵- سوگند خود را نشکن (۸۹)
- ۶- از هر چیز پلید مثل شراب و قمار و بت و شرط بندی دوری کن (۹۰)
- ۷- اگر از چیزی تعجب کردی، زیاد بودن چیزی نشانه خوب بودن آن نیست، معیار فقط تقوی است (۱۰۰)
- ۸- تقلید کورکورانه ممنوع (۱۰۴)
- ۹- به خودت بپرداز، اگر خودت را هدایت کردی، هیچ گمراهی نمی تواند به تو زیان بزند (۱۰۵)
- ۱۰- قبل از مرگ وصیت کن (۱۰۶)
- ۱۱- هنگام وصیت دو نفر شاهد بگیر (۱۰۶)

سوره انعام

- ۱۲- مسافرت برو، و سرگذشت تکذیب کنندگان دین خدا را ببین (۱۱)
- ۱۳- باور کن، اگر خدا زبانی به تو برساند، هیچ کسی نمی تواند آن را برطرف کند (۱۷)
- ۱۴- باور کن، اگر خدا به تو نیکی برساند، می تواند (۱۷)
- ۱۵- آنانی که مردم را از قرآن منع و خودشان هم از آن دوری می کنند، محکوم به هلاکت اند (۲۷)

۱۶- زندگی پست دنیوی چیزی جز بازی و سرگرمی نیست، مشغول آخرت باش (۳۲)

۱۷- فلسفه سختی‌های زندگی و زیان‌های جسمی و روحی، فروتنی و تسلیم در مقابل خداست (۴۲)

۱۸- بندگان خدا را از خود مران (۵۲)

۱۹- چه کسی تو را از تاریکی‌های خشکی و دریا نجات می‌دهد؟ خدا، پس چرا شرک؟ (۶۳-۶۴)

۲۰- از کسانی که آیات الهی را ریشخند می‌کنند، روی گردان تا وارد بحث دیگری بشوند (۶۸)

۲۱- کسانی را که دینشان را به بازی و سرگرمی گرفتند و دنیا فریبشان داده، رها کن (۷۰)

۲۲- خدایی را عبادت کن که تو را هدایت کند و مسیر زندگیت را نشان دهد (۷۷)

۲۳- ایمانی امنیت و هدایت می‌آورد که آلوده به ظلم شرک نباشد (۸۲)

۲۴- به مقدسات دیگران توهین نکن تا به مقدسات تو توهین نکنند (۱۰۸)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۷)

جزء هفتم قرآن از آیه ۸۳ سوره مائده تا انتهای آن و ۱۱۰ آیه نخست سوره انعام را در برمی‌گیرد:

در ادامه سوره مائده، همچنان موضوع اهل کتاب و احکام مطرح است:

۱- احکام

ای کسانی که ایمان آورده‌اید چیزهای پاکیزه‌ای را که خدا برای

[استفاده] شما حلال کرده حرام شمارید و از حد مگذرید که خدا از حدگذرندگان را دوست نمی‌دارد {۸۷}

و از آنچه خداوند روزی شما گردانیده حلال و پاکیزه را بخورید و از آن خدایی که بدو ایمان دارید پروا دارید {۸۸}

خدا شما را به سوگندهای بی‌هوده تان مؤاخذه نمی‌کند ولی به سوگندهایی که [از روی اراده] می‌خورید [و می‌شکنید] شما را مؤاخذه می‌کند

و کفاره اش خوراک دادن به ده بینواست از غذاهای متوسطی که به کسان خود می‌خورانید یا پوشانیدن آنان یا آزاد کردن بنده‌ای و کسی که [هیچ یک از اینها را] نیابد [باید] سه روز روزه بدارد. این است کفاره سوگندهای شما، وقتی که سوگند خوردید و سوگندهای خود را پاس دارید این‌گونه خداوند آیات خود را برای شما بیان می‌کند باشد که سپاسگزاری کنید {۸۹}

ای کسانی که ایمان آورده‌اید شراب و قمار و بتها و تیرهای قرعه پلیدند [و] از عمل شیطانند پس از آنها دوری گزینید باشد که رستگار شوید {۹۰}

همانا شیطان می‌خواهد با شراب و قمار میان شما دشمنی و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و از نماز باز دارد پس آیا شما دست برمی‌دارید {۹۱}

و اطاعت خدا و اطاعت پیامبر کنید و [از گناهان] برحذر باشید پس اگر روی گردانید بدانید که بر عهده پیامبر ما فقط رساندن [پیام] آشکار است {۹۲}

خداوند [زیارت] کعبه بیت الحرام را وسیله به پا داشتن [مصلح] مردم قرار داده و ماه حرام و قربانیهای بی نشان و قربانی های نشاندار را [نیز به همین منظور مقرر فرموده است] این [جمله] برای آن است تا بدانید که خدا آنچه را در آسمانها و آنچه را در زمین است می‌داند و خداست که بر هر چیزی داناست {۹۷}

ای کسانی که ایمان آورده اید به خودتان بپردازید هر گاه شما هدایت یافتید آن کس که گمراه شده است به شما زبانی نمی‌رساند بازگشت همه شما به سوی خداست پس شما را از آنچه انجام می‌دادید آگاه خواهد کرد

سوره انعام

از ابتدای سوره بقره تاکنون همه سوره ها مدنی بودند و غالیا شامل آیات الاحکام و یا مواجهه با اهل کتاب و منافقان بود. اما سوره های انعام و اعراف مکی است و غالب ان احتجاج با مشرکین و کفار و بیان عقاید صحیح توحیدی و آخرتی است.

۲- بیان عقاید صحیح

و اگر خدا به تو زبانی برساند کسی جز او برطرف کننده آن نیست و اگر خیری به تو برساند پس او بر هر چیزی تواناست {۱۷}

و اوست که بر بندگان خویش چیره است و اوست حکیم آگاه {۱۸}

کسانی که لقای الهی را دروغ انگاشتند قطعاً زیان دیدند تا آنگاه که قیامت بناگاه بر آنان دررسد می‌گویند ای دریغ بر ما بر آنچه در باره آن کوتاهی کردیم و آنان بار سنگین گناهانشان را به دوش می‌کشند چه بد است باری که می‌کشند {۳۱}

و زندگی دنیا جز بازی و سرگرمی نیست و قطعاً سرای بازپسین برای کسانی که پرهیزگاری می‌کنند بهتر است آیا نمی‌اندیشید {۳۲} به راستی رهنمودهایی از جانب پروردگارتان برای شما آمده است پس هر که به دیده بصیرت بنگرد به سود خود او و هر کس از سر بصیرت ننگرد به زیان خود اوست و من بر شما نگهبان نیستم {۱۰۴}

۳- فرمول نزول عذاب در امتهای قبل :

و به یقین ما به سوی امتهایی که پیش از تو بودند [پیامبرانی] فرستادیم و آنان را به تنگی معیشت و بیماری دچار ساختیم تا به زاری و خاکساری درآیند {۴۲}

پس چرا هنگامی که عذاب ما به آنان رسید تضرع نکردند ولی [حقیقت این است که] دل‌هایشان سخت شده و شیطان آنچه را انجام می‌دادند برایشان آراسته است {۴۳}

پس چون آنچه را که بدان پند داده شده بودند فراموش کردند، درهای هر چیزی [از نعمتها] را بر آنان گشودیم تا هنگامی که به آنچه داده شده بودند شاد گردیدند ناگهان [گریبان] آنان را گرفتیم و یکباره نومید شدند {۴۴} پس ریشه آن گروهی که ستم کردند برکنده شد و ستایش برای خداوند پروردگار جهانیان است {۴۵}

۴- آداب اجتماعی

و چون ببینی کسانی [به قصد تخطئه] در آیات ما فرو می‌روند از ایشان روی برتاب تا در سخنی غیر از آن درآیند و اگر شیطان تو را [در این باره] به فراموشی انداخت پس از توجه [دیگر] با قوم ستمکار منشین {۶۸} و آنها را که جز خدا می‌خوانند دشنام مدهید که آنان از روی دشمنی

[و] به نادانی خدا را دشنام خواهند داد این گونه برای هر امتی کردارشان را آراستیم آنگاه بازگشت آنان به سوی پروردگارشان خواهد بود و ایشان را از آنچه انجام می‌دادند آگاه خواهد ساخت {۱۰۸}

نکات کلیدی جزء (۸)

سوره انعام

- ۱- راه خدا کامل است، از اکثریت مردم پیروی نکن، گمراه میشوی (۱۱۶)
- ۲- هر عمل زشتی را در ظاهر و باطن ترک کن، که به زودی کیفر می‌شوی (۱۲۰)
- ۳- رتبه انسان‌ها در نزد خدا بر اساس عمل است (۱۳۲)
- ۴- اسراف نکن، خدا اسراف کنندگان را دوست ندارد (۱۴۱)
- ۵- به پدر و مادرت احسان کن (۱۵۱)
- ۶- به کار زشت چه آشکار و چه پنهان نزدیک نشو (۱۵۱)
- ۷- در اندازه‌گیری کیل و وزن را کامل کن (۱۵۲)
- ۸- هر وقت سخن می‌گویی عادلانه حرف بزن (۱۵۲)
- ۹- راه راست یکی است، از راه‌های دیگر نرو که از راه خدا پراکنده می‌شوی. (۱۵۳)
- ۱۰- کار نیکت را به قیامت برسان تا ده برابر پاداش ببری (۱۶۰)
- ۱۱- بگو نماز، عباداتم، زندگی و مرگم برای خداست (۱۶۲)
- ۱۲- اگر گناهی مرتکب شوی به زیان خود توسل (۱۶۴)
- ۱۳- بار گناه دیگری را بر نمیداری (۱۶۴)
- ۱۴- خدا برخی را بر برخی دیگر برتری داد، تا در داده هایش آزمایش کند، آماده امتحان باش (۱۶۵)

سوره اعراف

- ۱۵- لباس بپوش، لباس پوشاننده عیب‌ها و عامل زیبایی است (۲۶)
- ۱۶- لباسی تقوا به تن کن که نیکو ترین جامه است (۲۶)
- ۱۷- مواظب باش شیطان فریبت ندهد، آنگونه که آدم و حوا را از بهشت بیرون کرد (۲۷)
- ۱۸- مواظب باش شیطان برهنه ات نکند، آنگونه که آدم و حوا را برهنه کرد (۲۷)
- ۱۹- در هر مسجدی روی خود را به خدا کن و او را خالصانه بندگی کن (۲۹)
- ۲۰- هنگام عبادت و مسجد آراسته باش (۳۱)
- ۲۱- چه کسی زینت‌های الهی و روزی‌های پاکیزه را بر تو حرام کرده؟ (۳۲)
- ۲۲- خدا زشت کاری آشکار و پنهان و گناه و زیاده خواهی به ناروا و شرک را حرام کرده است (۳۳)
- ۲۳- در عمل صالح بیش از تواناییت کار نکن (۴۲)
- ۲۴- اگر دین خود را سرگرمی و بازیچه قرار داده و زندگی دنیا فریبت دهد، در قیامت به فراموشی سپرده خواهی شد . (۵۱)
- ۲۵- هنگام دعا خدا را با تضرع و زاری و صدای آهسته بخوان (۵۵)
- ۲۶- در زمین پس از اصلاح آن فساد نکن (۵۶)
- ۲۷- خدا را با بیم و امید بخوان (۵۶)
- ۲۸- از کالای مردم نگاهید (۸۵)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۸)

گر طالب هدایتی از اکثریت پیروی نکن

وَإِنْ تُطِيعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (۱۱۶- انعام)

در این آیه خداوند به پیامبرش به عنوان مخاطب خاص و به همه مردم به عنوان مخاطب عام هشدار می‌دهد که اگر به دنبال اکثریت بیفتند از مسیر هدایت و بندگی خدا خارج شده و گمراه می‌شوند. آنگاه علت را هم اینگونه بیان می‌کند که اکثر مردم بر اساس علم و حقیقت عمل نکرده و سخن نمی‌گویند. ملاک کار بیشتر مردم بر حدس و گمان استوار است در حالی که یافتن جاده سعادت و حرکت در آن نیاز به علم حقیقی دارد که آن در مکتب وحی و عقل سلیم (عقل و نقل) یافت می‌شود و بس. (۱)

از ترس نداری، فرزندان خود را سقط نکنید!

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِمَّنْ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ (۱۵۱- انعام)

پیام آیه روشن است خداوند متعال در این آیه کسانی را که از ترس فقر و نداری به فکر کشتن فرزندان خود می‌افتند را مخاطب قرار داده و آنها را از این کار نهی کرده است و چون هر انحراف عملی ریشه در انحراف فکری دارد، از این رو سخنی گفته تا اندیشه آنها را اصلاح کند. فرموده است: شما که نگران رزق و روزیتان هستید بدانید که رزق تمام مخلوقات به دست ماست. ما هستیم که شما و فرزندان‌تان را روزی می‌دهیم پس دیگر نگران چه هستید؟

شاید به ذهن بیاید که این آیه امروز، مخاطبی ندارد؛ زیرا در دنیای علم و

تمدن بشری دیگر کسی پیدا نمی شود که بخواهد فرزند خود را آن هم برای نان و آبی به قتل برساند؛ اما این سخن با واقعیت جامعه در تضاد است و هشدار قرآن همچنان مخاطبان فراوانی دارد. کم نیستند کسانی که از ترس خرج و مخارج آینده تصمیم به سقط کودکان بی گناهی می گیرند (۲) که هنوز چشم به جهان نگشوده اند، قلب کوچکشان در عشق به زندگی در حال طپیدن است. آیا این عده که متاسفانه عده شان کم هم نیست مخاطب آیه نیستند؟

ایمان لازم است؛ اما کافی نیست

يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ (۱۵۸- انعام)

لحظه ای که مرگ (۳) یا عذاب قطعی (۴) فرا می رسد کسی که تا کنون ایمان نیاورده در این شرایط هولناک ناگهان برگشته و ادعای ایمان می کند. پیام آیه این است که چنین ایمانی که از سر اختیار نیست و از روی ناچاریت سودی به حال صاحبش ندارد و نیز اگر قبلاً ایمان آورده ولی تا این زمان عمل صالحی از او سر نزده است چنین ایمانی هم نمی تواند دردی از او دوا کرده و مایه نجاتش از جهنم شوند. نکته مهمی که در آیه وجود دارد این است که ایمان در روز ظهور آیات الهی (وقوع عذاب و یا موقع مرگ) وقتی مفید است که آدمی در دنیا و قبل از ظهور آیات نیز به اختیار ایمان آورده و دستورهای خداوند را عملی کرده باشد؛ ولی کسی که در دنیا ایمان نیاورده و یا اگر آورده در پرتو ایمانش خیری کسب نکرده و عمل صالحی انجام نداده و در عوض سرگرم گناهان بوده؛ چنین کسی ایمانش که ایمان اضطراری است در وقت وقوع عذاب و یا در

موقع مرگ سودی به حالش نمی‌دهد. (۵)

بیچاره کسی که "یکی‌های" او بر "ده تایی‌هایش" بچربد

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلُهَا وَ هُمْ لَا يَظْلَمُونَ (۱۶۰- انعام)

این آیه به یکی از منت‌های خداوند که بر بندگان خود نهاده اشاره می‌کند و آن این است که: خداوند عمل نیک را ده برابر پاداش می‌دهد و عمل زشت و گناهان را جز به مثل، کیفر نمی‌دهد و اینکه در پایان می‌فرماید به کسی ظلم نمی‌شود معنایش این است که از پاداش عملی نمی‌کاهد و کیفر گناهی را بیشتر از آنچه باید نمی‌دهد. (۶) در ارتباط با این آیه شریفه سخنی گهربار؛ اما تکان دهنده از امام سجاد علیه السلام نقل شده است که حضرت مرتب می‌فرمود: «وَيْلٌ لِمَنْ غَلَبَتْ أَحَادُهُ أَعْشَارُهُ» (۷)؛ وای بر کسی که جمع کیفرهای تک تک او از ده تا ده تا ثوابی که به او می‌دهند بیشتر شود.

امتیازات اجتماعی برای آزمون و امتحان است

وَ هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَ رَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ (۱۶۵- انعام)

اوست کسی که شما را در زمین، جانشینان [نسل‌های گذشته] قرار داد و بعضی از شما را نسبت به بعضی دیگر از جهت مادی و معنوی چند پله بالاتر برد تا شما را به آنچه عنایت فرموده، امتحان کند. بی‌شک اختلافات طبقاتی که زاییده استعمار و استثمار و اشکال مختلف بردگی و ظلم‌های آشکار و پنهان است را نمی‌توان به حساب دستگاه آفرینش گذارد و

دلیلی هم ندارد که از وجود اینگونه اختلافات بی‌جهت دفاع کنیم. در عین حال نمی‌توان انکار کرد که هر قدر اصول عدالت در جامعه انسانی نیز رعایت شود باز همه انسان‌ها از نظر استعداد و هوش و فکر و انواع ذوقها و سلیقه‌ها و حتی از نظر ساختمان جسمانی یکسان نخواهند بود. نکته اینجاست که قرآن می‌فرماید: این تفاوت‌ها وسیله آزمایش شما است با آن برتریهایی که خدا به شما داده است؛ نه دستمایه ای برای فخرفروشی و تحقیر دیگران. (۸)

هدف شیطان بی‌آبرو کردن بشر است

فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْآتِهِمَا (۲۰- اعراف)

«وسوسه» یعنی دعوت کردن به کاری با صدایی آهسته و آرام؛ «موارات» هم یعنی پوشاندن چیزی با قرار دادن آن در پس پرده؛ «سَوَات» هم جمع «سَوَاة» به معنای عضوی است که آدمی از برهنه کردن و اظهار آن شرم دارد. (۹) بر اساس این آیه تمام تلاش شیطان در مصاف با آدم و حوا علیهماالسلام برای این بود که آنها را خلع لباس کرده و بی‌آبرو کند. این نکته ایست مهم برای تمام بشر که شیطان و سپاهش هر چه می‌کنند و ترفندی به کار می‌بندند از وسوسه های عملی و القاء شبهات علمی همه و همه برای این است که حیثیت اجتماعی او را لکه‌دار کنند و او را در دنیا و آخرت بی‌آبرو کنند. (۱۰)

در آداب دعا «نعره زدن» نیست

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يَحِبُّ الْمُعْتَدِينَ (۵۵- اعراف)

«تضرع» به معنای اظهار ضعف و ذلت است. «خفیه» هم به معنای پنهانی و پوشیده داشتن است. (۱۱) این آیه که بیانگر ادب دعاست دستور می‌دهد که دعا با حالت تضرع و به دور از سر و صدا و فریاد باشد. (۱۲) در پایان آیه هم به شکل کنایه، کسانی را که این ادب را رعایت نکنند «المعتدین؛ تجاوزگران از حدود» خوانده که مراد از حد در اینجا حد و ادب دعاست.

در هر کاری که هستید، برای مردم کم نگذارید

وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ (۸۵- اعراف)

معنای این فراز این است که «از حقوق مردم چیزی کم نگذارید». هر چند این فراز در بین احکام خرید و فروش و دقت در ترازو و پیمانه است؛ اما پیام آن منحصر در تجارت نشده و تمام روابط اجتماعی و حتی بین‌الملل را زیر گستره خود می‌گیرد. (۱۳) بنا بر دستور این آیه هر کس در هر پست و مقام و وظیفه و شغلی که قرار دارد حق ندارد ذره ای از ادای حقوق افرادی که با او طرف حساب هستند بکاهد و در عمل کم بگذارد. استادی که دانشجو دارد؛ کارمندی که ارباب رجوع دارد؛ مغازه داری که مشتری دارد؛ مدیری که کارمند دارد؛ همه و همه باید نسبت به دیگرانی که حق بر عهده ما دارند نهایت دقت را به خرج دهیم تا مبادا ذره‌ای از حق آنها شود.

نکات کلیدی جزء (۹)

سوره اعراف

- ۱- گرفتاری‌ها و سختی‌ها در زندگی سنت الهی است تا تسلیم خدا شده و به سوی او تضرع کنی (۹۴)
- ۲- کلید ریزش برکت آسمانها و زمین در گرو ایمان و تقواست (۹۶)
- ۳- فرجام نیک در گرو تقوا و خوشتنداری از گناه است (۱۲۸)
- ۴- رحمت گسترده الهی برای کسانی است که تقوا دارند، زکات و صدقه بده و ایمان به آیات الهی (۱۵۶)
- ۵- طبیات زندگی حلال، پلیدی‌ها حرام، غل و زنجیر جاهلیت و خرافات را از دوش بیفکن (۱۵۷)
- ۶- بستر رستگاری؛ ایمان به پیامبر، گرامی داشتن او، یاری کردن او و پیروی از قرآن است (۱۵۷)
- ۷- از پاکیزه‌های زندگی و رزق الهی بخور و شاکر باش، ناسپاسی ظلم به خود است (۱۶۰)
- ۸- نام‌های نیکو فقط از آن خداست؛ پس او را می‌خوانی، با آنها بخوان (۱۸۰)
- ۹- فلسفه ازدواج رسیدن به آرامش است (۱۸۹)
- ۱۰- با مردم عفو و مدارا پیش گیر (۱۹۹)
- ۱۱- به کار پسندیده فرمان بده (۱۹۹)
- ۱۲- از انسان‌های جاهل روی گردان باش (۱۹۹)
- ۱۳- اگر وسوسه شیطان تو را تحریک کرد، به خدا پناه ببر (۲۰۰)
- ۱۴- وقتی قرآن خوانده می‌شود، با دقت به آن گوش فرا داده و ساکت

باش تا مشمول رحمت الهی شوی (۲۰۴)

۱۵- پروردگارت را فرو تنانه و ترسان و با صدای آرام در درون خودت
بخوان (۲۰۵)

سوره انفال

۱۶- ارتباطات بین خود و دیگران را اصلاح کن (۱)

۱۷- نشانه مومن واقعی چیست؟

- وقتی خدا یاد می‌شود دلت بهراسد.

- وقتی آیات الهی خوانده شود، ایمانت زیاد شود.

- توکلت فقط بر خدا باشد.

- نماز و انفاق را همیشه انجام دهی. (۲-۳)

۱۸- در میدان نبرد با کفار، به آنان پشت نکرده و عقب گرد نکن. (۱۵)

۱۹- از خدا و پیامبر خدا اطاعت کن و از او روی بر نتاب. (۲۰)

۲۰- میدانی بدترین موجود زنده در جهان چیست؟

کسی که خردورزی نمی‌کند. (۲۲)

۲۱- خدا و رسول تو را دعوت می‌کنند تا حیات معنوی و واقعی به تو

بخشند، پس استجابت کن. (۲۴)

۲۲- از بلا و فتنه‌ای که علاوه بر دامن ظالمان، همه را میگیرد حفظ

کن. (۲۵)

۲۳- خیانت به خدا و پیامبر و امانت‌ها ممنوع. (۲۷)

۲۴- اگر قدرت تشخیص حق از باطل و بصیرت می‌خواهی تقوا پیشه

کن. (۲۹)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۹)

آیات ۱-۴۰ سوره انفال در جزء نهم قرار دارد. در این سوره به ریشه‌های وقوع جنگ بدر اشاره شده است.

با تامل در این آیات و نیز ماجرای تاریخی جنگ بدر، مشخص می‌شود که این جنگ، یک جنگ تهاجمی توسط مسلمانان نبوده بلکه جنگی دفاعی در برابر ظلم‌های مشرکان مکه و غارت اموال مسلمانان مهاجر و حمل آنها به مصر در قالب کاروان تجاری ابوسفیان بوده است:

آیات مربوطه را مرور می‌کنیم:

وَإِذْ يَعِدُّكُمْ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ﴿٧﴾

آیت‌الله مکارم شیرازی: و (به یاد بیاورید) هنگامی را که خداوند به شما وعده داد که یکی از دو گروه (کاروان تجاری قریش یا لشکر آنها) برای شما خواهد بود اما شما دوست می‌داشتید که کاروان برای شما باشد (و بر آن پیروز شوید) ولی خداوند می‌خواهد حق را با کلمات خود تقویت و ریشه کافران را قطع کند (لذا شما را با لشکر قریش درگیر ساخت).

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٣٠﴾

انصاریان: و [یاد کن] هنگامی را که کفرپیشگان درباره تو نیرنگ می‌زدند تا تو را به زندان دراندازند، یا به قتل برسانند یا [از وطن] بیرون کنند، و [در آینده هم، همواره بر ضد تو] نیرنگ می‌زنند و خدا هم جزای نیرنگشان را می‌دهد و خدا بهترین جزا دهنده نیرنگ زندگان است.

وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنْ

السَّمَاءِ أَوْ اثْنَا بَعْدَ ابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾

انصاریان: و [یاد کن] هنگامی را که گفتند: خدایا! اگر این [قرآن] همان حقّ [نازل شده] از نزد توست، پس بر ما سنگ‌هایی از آسمان ببار یا عذابی دردناک بر ما بیاور!!

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

آیت الله مکارم شیرازی: ولی خداوند، تا تو در میان آنها هستی آنها را مجازات نخواهد کرد، و (نیز) تا استغفار می‌کنند خدا عذابشان نمی‌کند.
وَمَا لَهُمْ آلَا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أَوْلِيَائِهِ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

انصاریان: و چه چیزی مانع آنان است که خدا عذابشان نکند، در حالی که [مردم مؤمن را] از ورود به مسجدالحرام [و عبادت در آن] با آنکه متولیان آن نیستند، باز می‌دارند؛ متولیان [شایسته و واقعی] این [مکان مقدس] فقط پرهیزکارانند، ولی بیشتر مشرکان نمی‌دانند [که تولیت آنجا شایسته آنان نیست].

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٥﴾

خرم‌شاهی: [آن] کافران اموالشان را برای بازداشتن از راه خدا خرج می‌کنند، آری خرجش خواهند کرد آنگاه مایه حسرت آنان می‌گردد و سرانجام مغلوب می‌گردند، و کافران را در جهنم گرد می‌آورند

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ **انصاریان:**

به کسانی که کافرند بگو: اگر از کفر خود بازایستند [و به اسلام روی آورند] گناهان [ای چون جنگ با پیامبر و بازداشتن مردم از راه خدا، و منع کردن مؤمنان از ورود به مسجدالحرام] از آنان بخشیده خواهد شد، و اگر [به گناهانشان] بازگردند، بی تردید همان سنت خدا که در رابطه با [عذاب و هلاک] پیشینیان جاری شد [بر آنان نیز جاری می شود].

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنْ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾

انصاریان: و با آنان بجنگید تا هیچ نوع فساد و فتنه [و خونریزی و ناامنی] بر جا نماند، و دین [در سراسر گیتی] ویژه خدا شود؛ پس اگر از فتنه بازایستند [با آنان نجنگید] زیرا خدا به آنچه انجام می دهند، بیناست.

نکات کلیدی جزء (۱۰)

سوره انفال

- ۱- در میدان نبرد، مقابل دشمن از دو عنصر ثبات قدم و یاد خدا کمک بگیر (۴۵)
- ۲- درگیری با دیگران ممنوع، چون باعث سستی شده و هیبت شما از بین می‌رود (۴۶)
- ۳- خدا نعمت‌هایی را که به تو داده تغییر نمی‌دهد، مگر اینکه خودت تغییر دهی (۵۳)
- ۴- برای مقابله با دشمن، خودت را با تمام نیرو آماده کن (۶۰)
- ۵- با پول نمی‌شود دلها را جذب کرد، الفت بین دلها دست خداست (۶۳)

سوره توبه

- ۶- پستهای دنیوی (آب دادن حاجیان و ساختن مسجد الحرام) ارزش نیست، ارزش انسان به ایمان و جهاد است (۱۹)
- ۷- اگر پدر و برادرت کفر را بر ایمان ترجیح داد، او را تکیه گاه خود قرار نده (۲۳)
- ۸- اگر پدر و فرزند و برادر و همسر و طایفه و مال و تجارت و خانه‌ات، در نظرت از خدا و رسول و جهاد در راهش محبوب تر است، منتظر عذاب باش (۲۴)
- ۹- به یاد آور خداوند جاهای زیادی تو را یاری کرده (۲۵)
- ۱۰- (بدان) دشمن همیشه دنبال است نور خدا را با تبلیغات خودش نابود کند (۳۲)

۱۱- (بدان) اسلام با دو عنصر؛ هدایت و آیین حق بر همه آیین‌ها غلبه خواهد کرد (۳۳)

۱۲- تصمیم به هر کاری داشتی، مقدمات آن را فراهم کن (۴۶)

۱۳- هیچ حادثه‌ای برای ما اتفاق نمی‌افتد، مگر آنچه خدا برای ما مقرر کرده (۵۱)

۱۴- نماز با کسالت، انفاق با کراهت مقبول خدا نیست (۵۴)

۱۵- از ثروت زیاد کفار تعجب نکن، خدا می‌خواهد با آن ثروت آنها را در دنیا عذاب کند (۵۵)

۱۶- آنان که امر به منکر و نهی از معروف می‌کنند منافق اند (۶۷)

۱۷- با کفار و منافقان جهاد کن و بر آنها سخت بگیر (۷۳)

۱۸- پیروزی بزرگ در زندگی رسیدن به بهشت و رضوان الهی است (۷۲)

۱۹- منافقین را می‌خواهی بشناسی؟

- دنبال فتنه‌انگیزی در جامعه‌اند

- از نیکی‌هایی که به تو می‌رسد ناراحت‌اند

- دروغ می‌گویند

- در تقسیم غنایم بر رسول الله خرده می‌گیرند

- آزار می‌دهند

- از میدان فرار می‌کنند

- خلاف می‌کنند و می‌گویند شوخی کردیم

- امر به منکر و نهی از معروف می‌کنند

- بخیل‌اند

- از مومنان عیب جویی می‌کنند
- از مخالفت با خدا و دین خوشحال اند

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۰)

خمس یک دستور مهم اسلامی

می‌فرماید: (و بدانید هرگونه غنیمتی نصیب شما می‌شود یک پنجم آن، از آن خدا و پیامبر و ذی القربی (امامان اهل بیت) و یتیمان و مسکینان و واماندگان در راه (از خاندان پیامبر) می‌باشد) و می‌گوید: هر درآمدی از هر موردی عاید شما شود که یکی از آنها غنائم جنگی است، خمس آن را بپردازید.

منظور از سهم خدا چیست ؟

ذکر سهمی برای خدا به عنوان (لله) به خاطر اهمیت بیشتر روی اصل مساله خمس و تاکید و تثبیت ولایت و حاکمیت پیامبر و رهبر حکومت اسلامی است، یعنی همان گونه که خداوند سهمی برای خویش قرار داده و خود را سزاوارتر به تصرف در آن دانسته است پیامبر و امام را نیز به همان گونه، حق ولایت و سرپرستی و تصرف داده و گرنه سهم خدا در اختیار پیامبر قرار خواهد داشت و در مصارفی که پیامبر یا امام صلاح می‌داند صرف می‌گردد و خداوند نیاز به سهمی ندارد.

مصارف زکات و ریزه کاریهای آن

بدون شک یکی از ابتدایی و ضروری ترین مساله، به هنگام تشکیل حکومت، تشکیل (بیت المال) است که به وسیله آن نیازهای اقتصادی

حکومت برآورده شود. به روشنی مصارف واقعی زکات را بیان شده و آن را در هشت مصرف خلاصه کرده:

- ۱- (فقرا) نخست می‌گویند: (صدقات و زکات برای فقیران است.
 - ۲- (مساکین).
 - ۳- (عاملان و جمع آوری کنندگان زکات).
 - ۴- (و کسانی که برای جلب محبتشان اقدام می‌شود).
 - ۵- (در راه آزاد ساختن بردگان).
 - ۶- (ادا دین بدهکاران) و آنها که بدون جرم و تقصیر زیر بار بدهکاری مانده و از ادای آن عاجز شده‌اند.
 - ۷- (و در راه خدا).
 - ۸- (واماندگان در راه).
- در پایان به عنوان تاکید روی مصارف گذشته، می‌فرماید: (این فریضه الهی است).

فرق میان (فقیر) و (مسکین)!

به نظر می‌رسد که (فقیر) به معنی کسی است که در زندگی خود کمبود مالی دارد، هر چند مشغول کسب و کاری باشد و هرگز از کسی سؤال نکند، اما (مسکین) کسی است که نیازش شدیدتر است و دستش از کار کوتاه است و به همین جهت از این و آن سؤال می‌کند.

تقسیم زکات به هشت قسمت مساوی

اکثریت قاطع فقها بر اینند که اصناف هشتگانه فوق مواردی است که صرف زکات در آنها مجاز است و تقسیم کردن در آن واجب نیست. اما

چگونگی مصرف آن در این مصارف هشتگانه بستگی به ضرورت‌های اجتماعی از یکسو و نظر حکومت اسلامی از سوی دیگر دارد.

عمران مسجد در صلاحیت همه کس نیست

در این جا شرایط آباد کنندگان مساجد و کانونهای پرستش و عبادت را ذکر می‌کند و برای آنها پنج شرط مهم بیان می‌دارد و می‌گوید:
(تنها کسانی مساجد خدا را آباد می‌سازند که ایمان به خدا و روز رستاخیز دارند).

بعد به شرط‌های سوم و چهارم اشاره کرده، می‌گوید: (و نماز را برپا دارند و زکات را بدهند).

سرانجام به آخرین شرط اشاره کرده و می‌گوید (و جز از خدا نترسند). قلبشان مملو از عشق به خداست و تنها احساس مسؤولیت در برابر فرمان او می‌کنند بندگان ضعیف را کوچکتر از آن می‌شمرند که بتوانند در سرنوشت مسلمانان و در آبادی کانون عبادت آنان تاثیری داشته باشند.

اهمیت بنای مساجد

در باره اهمیت بنای مسجد احادیث فراوانی از طرق اهل بیت (ع) و اهل سنت رسیده است. از جمله، از پیامبر (ص) چنین نقل شده که فرمود:
(کسی که مسجدی بنا کند هر چند به اندازه لانه مرغی بوده باشد، خداوند خانه‌ای در بهشت برای او بنا خواهد ساخت) ولی امروز آنچه بیشتر اهمیت دارد، عمران و آبادی معنوی مساجد است و باید مسجد، مرکزی برای جوانان با ایمان گردد، نه این که تنها مرکز بازنشستگان و

از کارافتادگان شود. مسجد باید کانونی برای فعالترین قشرهای اجتماع باشد، نه مرکز افراد بیکاره و بی حال و خواب آلوده ها!

اهمیت به کیفیت کار است نه کمیت

این حقیقت به خوبی از آیات قرآن به دست می آید که اسلام در هیچ موردی روی (کثرت مقدار عمل) تکیه نکرده، بلکه همه جا اهمیت به (کیفیت عمل) داده است. مهم این است که هیچ کس از مقدار توانایی خود دریغ ندارد، سخن از بسیار و کم نیست، سخن از احساس مسؤولیت و اخلاص است. از این موضوع این حقیقت نیز روشن می شود که در یک جامعه سالم اسلامی به هنگام بروز مشکلات، همه باید احساس مسؤولیت کنند، نباید چشمها تنها به متمکنان دوخته شود، چرا که اسلام متعلق به همه است و همه باید در حفظ آن از جان و دل بکوشند.

مقیاس افتخار و فضیلت

می فرماید: (کسانی که ایمان آوردند و هجرت نمودند، و در راه خدا با مال و جان خود جهاد کردند، اینها در پیشگاه خداوند مقامی برتر و بزرگتر دارند) (و اینها به افتخار بزرگی نائل شده اند). خداوند سه موهبت بزرگ در برابر این سه کارمهم (ایمان، هجرت و جهاد) به آنها می بخشد:

۱- پروردگارشان (آنها را به رحمت گسترده خود بشارت می دهد) و از آن بهره مند می سازد.

۲- (آنها را از رضایت و خشنودی خویش بهره مند می کند).

۳- (و باغهایی از بهشت در اختیار آنها می گذارد که نعمتهایش دائمی و همیشگی است).

همه چیز فدای هدف و برای خدا

مفهوم، بریدن پیوندهای دوستی و محبت باخویشاوندان و نادیده گرفتن سرمایه های اقتصادی و سوق دادن به ترک عواطف انسانی نیست، بلکه منظور این است که بر سر دو راهی ها نباید عشق زن و فرزند و مال و مقام و خانه و خانواده مانع از اجرای حکم خدا و گرایش به جهاد گردد و انسان را از هدف مقدسش باز دارد. لذا اگر انسان بر سر دو راهی نباشد رعایت هر دو بر او لازم است. این نکات به عنوان یک شعار، باید به تمام فرزندان و جوانان مسلمانان تعلیم گردد تا روح فداکاری و سلحشوری و ایمان در آنها زنده شود، و بتوانند دین خدا و میراث های خود را پاسداری کنند.

وظیفه ما در برابر اهل کتاب

نخست می گوید: (با کسانی که ایمان به خدا و روز قیامت ندارند، پیکار کنید).

سپس به دومین صفت آنها اشاره می کند که آنها در برابر محرمات الهی تسلیم نیستند (و آنچه را که خدا و پیامبرش تحریم کرده، حرام نمی شمردند) آلودگی به شراب، ربا، خوردن گوشت خوک و ارتکاب بسیاری از بی بندو باری های جنسی در میان آنها رواج دارد. بالاخره به سومین صفت آنها اشاره کرده می گوید: (آنها بطور کلی آیین حق را قبول ندارند).

نشانه های منافقان

ممکن است روح نفاق به اشکال مختلف ظاهر شود، مخصوصاً

خودنمایی، روح نفاق در یک (مرد) با یک (زن) ممکن است متفاوت باشد، اما نباید فریب تغییر چهره های نفاق را در میان منافقان خورد لذا می گوید: (مردان منافق و زنان منافق همه از یک قماشند)). سپس به ذکر پنج صفت از اوصاف آنان می پردازد:

۱ و ۲: (آنها مردم را به منکرات تشویق، و از نیکیها باز می دارند. یعنی درست برعکس برنامه مؤمنان راستین که دائماً از طریق (امر به معروف) و (نهی از منکر).

۳- آنها (دستهایشان را می بندند) نه در راه خدا انفاق می کنند، نه به کمک محرومان می شتابند، و نه خویشاوند و آشنا را کمک مالی آنها بهره می گیرند.

۴- تمام اعمال و گفتار و رفتارشان نشان می دهد که (آنها خدا را فراموش کرده اند (و نیز وضع زندگی آنها نشان می دهد که) خدا هم آنها را از برکات و توفیقات و مواهب خود فراموش نموده).

۵- این که (منافقان فاسقند و بیرون از دایره اطاعت فرمان خدا). آنچه در باره صفات مشترک منافقان گفته شد در هر عصر و زمانی دیده می شود. مجازات شدید و دردناک آنها، بیان شده است، می فرماید: (خداوند مردان و زنان منافق و همه کفار و افراد بی ایمان را وعده آتش جهنم داده).

نشانه های مؤمنان راستین

در آیه مورد بحث علائم و نشانه های مردان و زنان با ایمان بیان شده است که آن هم در پنج قسمت خلاصه می شود. پس از بیان این اصل کلی به شرح جزئیات صفات مؤمنان می پردازد:

- ۱- نخست می‌گوید: (آنها مردم را به نیکی ها دعوت می‌کند).
 - ۲- (مردم را از زشتیها و بدیها و منکرات باز می‌دارند).
 - ۳- آنها به عکس منافقان که خدا را فراموش کرده بودند (نماز را برپای می‌دارند) و به یاد خدا هستند و با یاد و ذکر او، دل را روشن و عقل را بیدار و آگاه می‌دارند.
 - ۴- آنها بر خلاف منافقان که افرادی ممسک و بخیل هستند، بخشی از اموال خویش را در راه خدا، و حمایت خلق خدا، و برای بازسازی جامعه، انفاق می‌نمایند (و زکات اموال خویش را می‌پردازد).
 - ۵- منافقان فاسقند و سرکش، و خارج از تحت فرمان حق، اما مؤمنان (اطاعت فرمان خدا و پیامبر او می‌کنند).
- در پایان اشاره به نخستین امتیاز مؤمنان از نظر نتیجه و پاداش کرده، می‌گوید: (خداوند آنها را به زودی مشمول رحمت خویش می‌گرداند).

یک سنت تغییرناپذیر

فیض رحمت خدا بیکران و عمومی و همگانی است ولی به تناسب شایستگی‌ها و لیاقت‌ها به مردم می‌رسد چنانچه نعمت‌های الهی را وسیله‌ای برای تکامل خویش ساختند و شکر آن را که همان استفاده صحیح است به‌جا آوردند، نعمتش را پایدار بلکه افزون می‌سازد اما هنگامی که این مواهب وسیله‌ای برای طغیان و ظلم و ناسپاسی و آلودگی گردد در این هنگام نعمت‌ها را می‌گیرد و یا آن را تبدیل به بلا و مصیبت می‌کند، بنابراین دگرگونی‌ها همواره از ناحیه ماست و گرنه مواهب الهی زوال‌ناپذیر است .

جزیه چیست ؟

(جزیه) یک نوع مالیات سرانه اسلامی است که به افراد تعلق می‌گیرد، نه بر اموال و اراضی و به تعبیر دیگر (مالیات سرانه سالانه) است. فلسفه اصلی این مالیات این است که دفاع از موجودیت و استقلال و امنیت یک کشور و وظیفه همه افراد آن کشور است، بنابراین هرگاه جمعی عملاً برای انجام این وظیفه قیام کنند و عده‌ای دیگر به خاطر اشتغال به کسب و کار نتوانند در صف سربازان قرار گیرند. وظیفه گروه دوم این است که هزینه جنگجویان و حافظان امنیت را به صورت یک مالیات سرانه در سال بپردازند. بنابراین جزیه تنها یک نوع کمک مالی است، که از طرف اهل کتاب در برابر مسؤولیتی که مسلمانان به منظور تامین امنیت جان و مال آنها به عهده می‌گیرند، پرداخت می‌گردد.

شش دستور دیگر در زمینه جهاد

شش دستور مهم به مسلمانان داده شده است :

- ۱- نخست می‌گوید: (ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که گروهی از دشمنان را در برابر خود در میدان نبرد ببینید ثابت قدم باشید)
- ۲- (خدا را فراوان یاد کنید تا رستگار و پیروز شوید).
- ۴- (و از پراکندگی و نزاع بپرهیزید تا سست نشوید).
- ۵- سپس دستور به استقامت در برابر دشمنان و در مقابل حوادث سخت داده، می‌گوید: (استقامت کنید که خداوند با استقامت‌کنندگان است).
- ۶- می‌فرماید: (و مانند کسانی نباشید که از سرزمین خود از روی غرور و هوی پرستی و خودنمایی در برابر مردم (بسوی میدان بدر) خارج شدند).

نکات کلیدی جزء (۱۱)

سوره توبه

۱- رفتارشناسی منافقان:

- با اینکه امکانات دارند دوست دارند با انسان‌های معذور وامانده باشند
(۹۳)

- برای تخلف خود عذر می‌آورند (۹۴)

- قسم می‌خورند تا از آنها و خطایشان صرف نظر شود (۹۵)

- دنبال جلب رضایت دیگران اند نه خدا (۹۶)

۲- انفاق در راه خدا را غرامت محسوب می‌کنند (۹۸) ۲- دروازه ورود به رحمت خدا انفاق و تقرب به خدا و دعای پیامبر است (۹۹)

۳- اگر دنبال پاکسازی و رشد خود هستی از اموالت صدقه بده (۱۰۳)

۴- هر رفتاری بکنی، خدا و رسول و مومنین آن را خواهند دید (۱۰۵)

۵- هرگز در مسجد و مراکز منافقین عبادت نکن، چون محل زیان رساندن،

کفر ورزی، تفرقه بین مومنان و کمین‌گاه خودشان است (۱۰۷-۱۰۸)

۶- اگر ساختمان‌ها را بر تقوا و خشنودی خدا بنا نهی بهتر است از کسی که ساختمان‌ها را بر پرتگاه بنا نهد (۱۰۹)

۷- جان و مال را با خدا معامله کن و بهشت بخر (۱۱۱)

۸- برای مشرکین استغفار نکن حتی اگر نزدیکانت باشد (۱۱۳)

۹- هر وقت باور کردی هیچ پناهگاهی جز خدا نداری، در رحمت به رویت باز می‌شود (۱۱۸)

۱۰- همیشه با راستگویان باش (۱۱۹)

۱۱- از رسول الهی و امام تخلف نکن، (۱۲۰)

۱۲- خودت را فدای رسول و امام کن، رسول و امام را فدای خود نکن (۱۲۰)

۱۳- هر قدمی در راه خشم کفار برداری، هر رنجی بکشی، برایت کار شایسته نوشته می شود (۱۲۰)

۱۴- هر انفاقی که در راه خدا، کم و زیاد، بدهی دارای پاداش است (۱۲۱)

۱۵- رنجهای تو بر پیامبر و امام سخت است، او نسبت به مومنان مهربان مهرورز است (۱۲۹)

سوره یونس

۱۶- مژده بهشت مخصوص مومنان است (۱)

۱۷- خشنود بودن به زندگی پست دنیا و آرامش با آن و غفلت از آیات الهی، مقدمه ورود به جهنم است (۷-۸)

۱۸- همیشه خدا را بخوان نه فقط در رنج و زیان (۱۲)

۱۹- ستم به دیگران به زیان خود شماست (۲۳)

۲۰- خدا تو را به سرای سلامت و بهشت دعوت می کند (۲۵)

۲۱- در دنیا نیکوکار باش، پاداش آن هم نیکی است و زیاده بر پاداش و اهل بهشتی (۲۶)

۲۲- از گمان پیروی نکن، چون چیزی را از حق بی نیاز نمی کند (۳۶)

۲۳- ستم نکن که، روز قیامت حاضری تمام آنچه در زمین است را برای نجات خود تاوان بدهی، ولی نمی شود (۵۴)

۲۴- شادمانی واقعی در بخشش و فضل خدا است، پس از رحمتش

شادمان باش، چون از همه دستاوردهایت بهتر است (۵۸)

۲۵- اگر می خواهی ترس و غمت از بین برود، دوست خدا شو (۶۲)

- ۲۶- شب را با استراحت آرام بگیر و روز را تلاش کن (۶۷)
- ۲۷- ایمان و عمل صالح باید به موقع باشد، ایمان هنگام غرق شدن فرعون سودی نداشت (۹۲)
- ۲۸- نمیتوانی کسی را به زور مومن کنی (۹۹)
- ۲۹- به سوی دین حق رو کن و مشرک نباش (۱۰۵)
- ۳۰- خدایی که سود و زیانی به تو نمی رساند را پرستش نکن که ستمکاری است (۱۰۶)
- ۳۱- از قرآن پیروی کن و شکیباش (۱۰۹)

سیمای خدا در سوره یونس (جزء ۱۱)

- ۱- در پذیرش نفرین و مجازات بدی‌های مردم شتاب نمی‌کند (۱۱)
- ۲- پس از زیان و ناراحتی، رحمت را به مردم می‌چشاند (۲۱)
- ۳- کشتی‌ها را با بادی دل‌پسند و ملایم در دریا روان می‌سازد تا با آن مردم شادمان شوند (۲۲)
- ۴- وقتی مردم در محاصره طوفان خدا را خالصانه می‌خوانند، آنها را نجات می‌دهد (۲۳)
- ۵- خدا دعوت می‌کند، به کجا؟
- سرای سلامت، بهشت و راه راست (۲۵)
- ۶- هیچ گونه ستمی به مردم نمی‌کند (۴۴)
- ۷- هر چه در آسمان‌ها و زمین است فقط از اوست (۵۵)
- ۸- وعده‌های او بر حق است (۵۵)
- ۹- خوشحالی و شادمانی به بخشش و رحمت خدا نیکوست و از همه دستاوردها بهتر است (۵۸)

- ۱۰- عزت از آن اوست (۶۵)
- ۱۱- شب را تاریک قرار داد تا انسان‌ها آرام گیرند و روز را روشنی بخش (تا تلاش کنند) (۶۷)
- ۱۲- عمل مفسدان را اصلاح نمی کند (۸۱)
- ۱۳- حق را با کلمات و وعده هایش تثبیت می کند (۸۲)
- ۱۴- مردم را با زور به ایمان وادار نمی کند (۹۹)
- ۱۵- مومنان را نجات می دهد (۱۰۳)
- ۱۶- سود و زیان فقط دست خداست (۱۰۶)
- ۱۷- اگر خدا (برای امتحان یا مجازات) زبانی به تو برساند هیچ کس جز او نمی تواند برطرف کند (۱۰۷)
- ۱۸- اگر خدا نیکی‌ای را برای تو اراده کند هیچ کس نمی تواند آن را برگرداند (۱۰۷)
- ۱۹- نیکی را به هر کس از بندگان بخاهد و شایسته بداند میرساند (۱۰۷)
- ۲۰- بسیار آمرزنده و مهربور است (۱۰۷)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۱)

- * انفاق، غرامت نیست موجب قربت و نزدیکی به خداست
وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا... (۹۸) وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَ صَلَوَاتِ الرَّسُولِ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۹۹)
- * با پرداخت واجبات مالی جان خود را پاک و نورانی کنید
خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَ تُزَكِّيهِمْ بِهَا وَ صَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَوَاتَكَ

سَكَنَ لَهُمْ وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۱۰۳- توبه)

* چیزی از دید خدا و رسولش و نیز شاهدان اعمال، مخفی نیست
و قُلْ اَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَ رَسُولُهُ وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ سَتَرْدُونَ اِلَىٰ عَالَمِ
الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةُ فَيَنْبِتْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۰۵- توبه)

* واجب است که عده‌ای بروند و درس دین بخوانند و برگردند
وَ مَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْ لَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ
لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَ لِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ اِذَا رَجَعُوا اِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ (۱۲۲-
توبه)

* یک یا دو امتحان اصلی که هر سال از ما می‌گیرند
أَوْ لَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَ لَا هُمْ
يَذْكُرُونَ (۱۲۶- توبه)

* هر چه کنی به خود کنی
يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ (۲۳- یونس علیه‌السلام)
* خدا به کسی ظلم نمی‌کند؛ اگر ظلمی هست ساخته و پرداخته خود
ماست؛ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَ لَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (۴۴-
یونس علیه‌السلام)

* نجات مؤمنین، وعده حتمی خداست
ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَ الَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَٰلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنَجِّي الْمُؤْمِنِينَ (۱۰۳-
یونس علیه‌السلام)

نکات جزء (۱۲)

سوره هود

- ۱- اگر می‌خواهی از مواهب زندگی این دنیا بهره مند شوی، کلید آن استغفار و توبه است (۳)
- ۲- وقتی انسان نعمتی دارد و از او گرفته می‌شود نا امید و ناسپاس می‌شود، وقتی مشکلی دارد و حل می‌شود، مغرور و فخر فروش می‌شود، این بحران‌ها را با صبر و رفتار مناسب باید مدیریت کرد (۹-۱۰-۱۱)
- ۳- اگر دنبال زندگی دنیا و زینت‌های آن باشی، خدا نتیجه اعمال را بطور کامل در همین دنیا می‌دهد، ولی در آخرت سهمت فقط آتش است (۱۵-۱۶)
- ۴- در طوفان زندگی سوار کشتی خدا شو، حتی اگر شناگر ماهری باشی و بخواهی به قله فرار کنی، موج امانت نمی‌دهد (۴۳)
- ۵- سوار کشتی مهدی (ع) شو و با کافران مباش (۴۲)
- ۶- بندگی خدا مهم است، پسر نوح هم باشی و گنهکار، نزد خدا مردودی (۴۶)
- ۷- از خدا عالمانه و عاقلانه حاجت بخواه (۴۶)
- ۸- برکت و قدرت می‌خواهی؟ کلیدش استغفار و توبه است (۵۲)
- ۹- تقلید کور کورانه نکن که نتیجه آن تردید در حکم الهی است (۶۲)
- ۱۰- از امر خدا تعجب نکن، رحمت و برکاتش وسیع است، همو که در پیری به ابراهیم، فرزند داد (۷۳)
- ۱۱- وقتی در جامعه حلال وجود دارد، چرا انسان دنبال حرام برود؟ (۷۸)
- ۱۲- در معامله پیمانه و کیل را کم نکن و دست به کم فروشی زن (۸۵)

- ۱۳- بر اشیا و اجناس مردم عیب نگذار و از حق آنان کم نکن (۸۵)
- ۱۴- اگر ایمان داشته باشی، سرمایه حلال که خدا باقی گذاشته برایت بهتر است (۸۶)
- ۱۵- اگر ایمان داشته باشی، برای رسیدن به خواسته هایت امام زمان علیه السلام کافی است (۸۶)
- ۱۶- اگر دلیل آشکاری از خدا داشته باشی و رزق خوبی به تو داده باشد آیا میتوانی بر خلاف فرمانش رفتار کنی؟ (۸۸)
- ۱۷- توفیقات تو فقط دست خداست (۸۸)
- ۱۸- جز اصلاح تا آنجا که توان داری دنبال چیز دیگر نباش (۸۸)
- ۱۹- در باطل بودن تمام معبودهای پوشالی غیر خدا تردید نداشته باش (۱۰۹)
- ۲۰- همانگونه که خدا فرمان داده استقامت کن و طغیان نکن (۱۱۲)
- ۲۱- به انسانهای ظالم تکیه نکن، چون گرفتار آتش میشوی (۱۱۳)
- ۲۲- دو طرف روز و اوایل شب نماز را اقامه کن چون خوبی ها، بدی ها و آثار آن را از بین میبرد (۱۱۴)
- ۲۳- در همه امور شکبیا باش خداوند پاداش نیکوکاران را ضایع نخواهد کرد (۱۱۵)
- ۲۴- اگر می خواهی قلبت آرام و اراده ات قوی شود قصه های قرآن را بخوان (۱۲۰)

سوره یوسف

- ۲۵- مشکل داری به پدرت بگو (۴)

۲۶- راز نگه دار باش (۵)

۲۷- هنگام صحبت با پدر و فرزند عاطفی صدا بزن (۵)

۲۸- قدر سرمایه هایت را بدان، اگر قدر ندانی یوسف را هم به بهای اندک می فروشی (۲۰)

۲۹- هنگام گرفتاری در صحنه گناه به خدا پناه ببر، به صاحب نعمت خیانت نکن و بدان که ظالم رستگار نمی شود (۲۳)

۳۰- از تمام فرصت‌های زندگیت برای هدایت دیگران استفاده کن (۳۷، ۳۸)

۳۱- هر وقت امام زمان علیه السلام را فراموش کردی بدان که شیطان امام را از خاطر تو برده است (۴۲)

۳۲- مانند یوسف مشکل همه را حل کن حتی اگر به تو ظلم شده (۴۷)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۲)

* کسانی که خداوند در همین دنیا با آن‌ها تسویه حساب می‌کند
مَنْ كَانَ يَرْيِدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَ زِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَ هُمْ فِيهَا لَا
يُبْخَسُونَ * أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَ حَبِطَ مَا صَنَعُوا
فِيهَا وَ بَاطِلٌ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۵-۱۶ هود علیه السلام)

آیه شریفه در صدد بیان این مطلب است که عمل آدمی، تنها آن نتیجه‌ای را پی خواهد داشت که او قصد کرده است؛ که اگر منظورش نتیجه دنیوی باشد نتیجه دنیوی هم نصیبش می‌شود؛ مثلاً وضع مالی اش بهتر می‌شود، مشهور می‌شود، به نام و نانی می‌رسد و مانند آن. البته این در صورتی است که سایر عوامل لازم هم کمک بکنند.

*** بقیه الله به چه معناست؟**

بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ (۸۶- هود علیه السلام)
آن سودی که پس از رعایت احکام خدا برای شما باقی می ماند (دنیوی و اخروی)؛ برای شما بهتر است به شرط آنکه به خدا و دستورش ایمان داشته باشید؛ زیرا این واقعیت را تنها کسانی درک می کنند که به خدا و حکمت او و فلسفه فرمان هایش ایمان داشته باشند.

*** چرا برخی حرف حق را نمی فهمند؟**

قَالُوا يَا سَعِيُّبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ (۹۱- هود علیه السلام)
«اکثر چیزهایی که تو می گویی ما نمی فهمیم»؛

*** سران گمراهی پیشاپیش حزب خود وارد جهنم می شوند**

فَاتَّبِعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَ مَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ (۹۷) يَفْتَدِمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأُورَدَهُمْ (۹۸- هود علیه السلام)

این آیات از آیاتی هستند که دلالت بر ظهور باطن اعمال در قیامت می کنند البته باطنی که از تناسب خاصی با ظاهرش برخوردار است.

*** چیزهایی که آثار گناه و معصیت را از دل می برند**

إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبُنَ السَّيِّئَاتِ (۱۱۴- هود علیه السلام)

عبادتها، حسناتی هستند که آثارشان در دل های مؤمنین وارد شده و آثار معصیت و تیرگی هایی که دل هایشان از ناحیه سیئات کسب کرده از بین می برد. (۸)

*** خدا این گونه به بندگان مخلصش عنایت می کند**

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَ هَمَّ بِهَا لَوْ لَا أَن رَّءَا بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ (۲۴- یوسف علیه السلام)

نکات کلیدی جزء (۱۳)

سوره مبارکه یوسف

- ۱- خطر بزرگ نفس اماره را فقط با رحمت الهی برطرف کن (۵۳)
- ۲- در به کارگیری نیرو بعد از شناخت، به او قدرت و مسئولیت بده (۵۴)
- ۳- توانمندی‌ها و توانایی‌های خود را به جامعه عرضه کن (۵۵)
- ۴- از جایی که ضربه خوردی مواظب باش دوباره ضربه نخوری (۶۴)
- ۵- اگر به تو توهین کردند، در درون خود پنهان کن و آشکار نکن (۷۷)
- ۶- به خدا پناه ببر از اینکه کسی دیگری را جای دیگری مجازات کنی (۷۹)
- ۷- در بن بست‌های زندگی وقتی که همه درها بسته است، به خدا امیدوار باش (۸۷)
- ۸- اگر کسی به تو بدی کرد او را سرزنش نکن (۹۲) ۹- اگر کسی به تو برتری دارد برتری اش را بپذیر (۹۱)
- ۱۰- اگر در زندگی مشکل معنوی داری به پدر و مادرت پناه ببر تا برایت دعا کنند (۹۷)
- ۱۱- از خدا عاقبت بخیر بخواه، آخرین درخواست یوسف از خدا عاقبت به خیری و بندگی صالح خدا بود (۱۰۱)
- ۱۲- اگر می‌خواهی به راه خدا دعوت کنی با شناخت و بصیرت دعوت کن (۱۰۸)
- ۱۳- از زندگی یوسف عبرت بگیر :
- برادران، یوسف را در چاه انداختند، خدا او را به جاه رساند
- یوسف از زلیخا فرار کرد خداوند زلیخا را برده او کرد

- برادران او را در چاه انداختند، خداوند او را در خانه عزیز مصر جایگاه داد

- از زنان مصری فرار کرده به زندان رفت، خداوند او را در یک شب به تخت وزارت نشاند

سوره مبارکه رعد

۱۴- خدا سرنوشت ما را تغییر نمی دهد مگر اینکه خود ما تغییر دهیم
(۱۱)

۱۵- هنگام نزول رحمت(مثل شب قدر و حرم و،) به اندازه ظرفیت خود بهره می بریم، مانند باران که هنگام باریدن هر گودالی به اندازه گنجایش خودش آب می گیرد، پس ظرفیتت را بالا ببر(۱۷)
۱۶- اگر دعوت خدا را قبول کنی به نیکی می رسی (۱۸)
۱۷- می خواهی خردمند را بشناسی؟

-وفای به عهد، عدم پیمان شکنی، صله رحم، ترس از خدا، ترس از بدی حساب، صبر، نماز، انفاق، (۲۰-۲۱)

۱۸- در طلب رضایت پروردگار شکبیا باش(۲۲)

۱۹- همیشه بانیکی کردن، بدی را دور کن (۲۲)

۲۰- زیاد شدن و کم شدن روزی دست خداست پس به زندگی دنیا شاد نشو، زندگی دنیا متاعی بیش نیست(۲۶)

۲۱- به یاد خدا باش، تنها با یاد خدا دلت آرام می گیرد(۲۸)

سوره ابراهیم

۲۲- شکر کن خداوند به تو و نعمتت ظرفیت می دهد، ناسپاسی موجب

عذاب شدید خداست (۷)

۲۳- هر چه بخواهی خدا به تو می‌دهد به شرطی که نعمت باشد (۳۴)

۲۴- سعی کن با خانواده اقامه کننده نماز باشی (۳۵)

۲۵- بگو: خدایا من و فرزندانم را برپا کننده نماز قرار بده و دعای مرا بپذیر (۴۰)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۳)

* مدیر هم باید حفیظ (امانت داری و تعهد) و هم علیم (دانا و متخصص).

* یوسف برادران را می‌شناسد ولی برادران خیر! قَدْ خَلَوْا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ (۵۸) یوسف (شبهات امام زمان (علیه السلام) با حضرت یوسف (علیه السلام)

[] مناجات با امام زمان (علیه السلام) يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَّا الضُّرَّ وَجِئْنَا بِبِضَاعِهِ مُضَاهٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ (۸۸) یوسف

* نمونه‌ای از اخلاق زیبای اسلامی: قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ (۸۹) یوسف (بهانه داد دست برادران برای عذر خواهی تو دهنشون انداخت که در اثر جهل بود)

* تبرک به پیراهن یوسف دلیلی بر جواز تبرک به ضریح ائمه علیهم السلام (۹۶) یوسف

* طلب استغفار یعقوب برای فرزندان خطاکار دلیلی محکم بر صحت توسل به اولیای الهی و ائمه علیهم السلام (۹۷ و ۹۸) یوسف

* شگفتی‌های آفرینش را در آیات اول تا چهارم سوره رعد جستجو کن.

* چرا رعد و برق مایه خوف و امید معرفی شده در آیه ۱۲ سوره رعد.

* بعضی ها مثل کف روی آب بی فایده هستند. آیه ۱۷ رعد

* آیا با قرآن می شود کوه ها را جابجا کرد و یا ... (۳۱) رعد

* لوح محو و اثبات چیست؟ و چه فرقی با لوح محفوظ دارد؟ (۳۹) رعد
وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ جَوَابَ بَسِيرٍ خُوبَىٰ
برای این سوال که چرا همه چیز در قرآن نیامده؟ یا آمده و ما خبر
نداریم. (۴) ابراهیم

* سر انجام بد کاران چنین است که از آبی خونا به او می نوشاندند در
حالی که آن را جرعه جرعه می نوشد اما به زحمت به خاطر طعم و مزه و
خصوصیات دیگر که دارد به زور از گلویش فرو می رود اما نمی میرد تا از
این وضع خلاص شود تازه به دنبال آن عذاب سنگینی است (۱۶) و
(۱۷) ابراهیم

وعده های شیطان و خلف وعده او . تازه شما را ملامت هم خواهد کرد که
چرا از من پیروی کردید (۲۲) ابراهیم
* کلمه خبیثه در قرآن کیست؟

دعای ابراهیم هنگامی که هاجر و اسماعیل را در مکه به دستور خدا رها
کرد. (۳۷ تا ۴۱) ابراهیم

شرح حال گناهکاران: و گناهکاران را در آن روز می بینی که در زنجیرها
بسته شده اند جامه ها و لباس هایشان از مس گداخته یا قیر است و صور.

نکات کلیدی جزء (۱۴)

سوره مبارکه حجر

- ۱- کافران وقتی آثار شوم اعمالشان را ببینند آرزو می‌کنندای کاش مسلمان بودند(۲)
- ۲- کافران را رها کن، بخورند، بهره گیرند آرزوها آنها را غافل سازند، ولی به زودی خواهند فهمید(۳)
- ۳- خزائن همه چیز نزد خداست و فقط به اندازه معین آن را نازل می‌کند(۲۱)
- ۴- شیطان برای آدم و حوا قسم خورد که خیرخواه شما هستم ولی آنها را فریب داد، برای ما قسم خورده که ما را گمراه کند پس مواظب شیطان باش (۳۹)
- ۵- در بهشت، سلامت و امنیت هست، حسد و کینه نیست، همه برادرند، خستگی ندارد پس دنیا و آخرت را بهشت کن (۴۷-۴۸)
- ۶- جز آدم‌های گمراه چه کسی از رحمت خدا ناامید می‌شود؟ (۵۶)
- ۷- در زندگی باعث شرمندگی کسی نشو، و کسی را شرمنده نکن (۶۹)
- ۸- بال عطفوتت را برای مومنین فرود بیاورد (۸۹)

سوره مبارکه نحل

- ۹- به بارش باران بنگر، چگونه درختان بوسیله آن رشد کرده میوه میدهند، اندیشه کن و اندیشه ات را رشد بده (۱۰-۱۱)
- ۱۰- به خورشید و ماه و ستارگان بنگر که چگونه برای شما رام شده،

تعقل کن (۱۲)

۱۱- به زمین بنگر، به چیزهایی که خدا با رنگهای گوناگون پدید آورده
و از آن پند گیر (۱۳)

۱۲- اگر نیکی کنی در دنیا نیکی می‌بینی و سرای آخرت برایت بهتر
است (۲۰)

۱۳- سر انجام؛ بدی‌های اعمال انسان به انسان می‌رسد پس هوشیار باش
(۳۴)

۱۴- اگر چیزی را نمیدانی از اهل فن و متخصص بپرس (۴۳)

۱۵- قرآن را خدا نازل کرد، پیامبر و اهل بیت تبیین کردند، تو در آن
تفکر کن (۴۴)

۱۶- همه نعمت‌هایی که داری از سوی خداست پس همیشه او را بخوان
نه فقط وقت ناراحتی (۵۳-۵۴)

۱۷- از چهارپایان عبرت بگیر، از میان غذای هضم شده و خون، شیر
خالص خدا به تو می‌دهد، تو چه می‌کنی؟ (۶۶)

۱۸- خداوند روزی بعضی را بر بعضی برتری داده تو که وضع خوبی داری
به دیگران باید کمک کنی (۷۱)

۱۹- گوش و چشم و عقل از نعمت‌های خدا برای دانستن است شکر خدا
را بجا آور و از آنها خوب استفاده کن (۷۸)

۲۰- خدا به عدالت و اعتدال، نیکوکاری و بخشش به نزدیکان دستور
می‌دهد (۹۰)

۲۱- خداوند از فحشا و منکر و ستم نهی می‌کند (۹۰)

۲۲- سوگندت را وسیله تقلب و خیانت قرار نده (۹۴)

- ۲۳- حیات طیبه می‌خواهی؟ عمل صالح انجام بده (۹۷)
- ۲۴- پاداش می‌خواهی؟ بهترین عمل را انجام بده (۹۲)
- ۲۵- وقتی قرآن می‌خوانی از شر شیطان به خدا پناه ببر (۹۸)
- ۲۶- میدانی غضب خدا در چیست؟ اینکه زندگی پست دنیوی را برای آخرت ترجیح دهی (۱۰۷)
- ۲۷- نعمت‌های خدا را ناسپاسی نکن که خداوند لباس گرسنگی و ترس را بر اندامت می‌پوشاند (۱۱۲)
- ۲۸- بر خدا دروغ مبند و از جانب خود نگو حلال است یا حرام (۱۱۷)
- ۲۹- با اندیشه و حکمت و اندرز نیکو و استدلال دیگران را به راه خدا دعوت کن (۱۲۵)
- ۳۰- صبر کن و صبرت فقط برای خدا باشد (۱۲۷)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۴)

جزء چهاردهم شامل سوره‌های حجر و نحل می‌باشد.

محفوظ بودن قرآن با وعده ی خدای رحمان

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿۹﴾ حجر

بی تردید ما این قرآن را نازل کرده ایم و قطعاً حافظ و نگهبان آن خواهیم بود

چکیده دو فراز زیبا از آیات سوره حجر:

عصاره فراز آیات ۱۶-۲۵: ای پیامبر خدایی که اسمان زیبا را از شر شیاطین محافظت می‌کند، و نعمات و نباتات مختلف در زمین را برای

شما پدید آورده، باد و باران می‌فرستد و شما را حیات و ممات و روزی می‌بخشد همه را در قیامت محشور خواهد کرد.

عصاره سیاق آیات ۴۹-۸۴: ای پیامبر به بندگانم بگو که خدا ضمن رحیم و غفور بودن، عذاب دردناک نیز دارد. نزول فرشتگان بر ابراهیم و عطاء فرزندان علیرغم پیری و نازایی او و همسرش نمونه ای از رحمت خداست. عذاب هلاکت بار مجرمین قوم لوط، اصحاب ایکه و اصحاب حجر نشانه ای از عذابهای دردناک خدا ست برای هوشیاران و ایمان اورندگان. خدا به عدل و احسان امر می‌کند. اوامر مغایر عدل و احسان، منسوب به خدا نیست.

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (نحل ۹۰) در حقیقت خدا به دادگری و نیکوکاری و بخشش به خویشاوندان فرمان می‌دهد و از کار زشت و ناپسند و ستم باز می‌دارد به شما اندرز می‌دهد باشد که پند گیرید.

سخن گفتن حکیمانه و نیکو

در سوره نحل آیه ۱۲۵ خداوند روش تبلیغ و موعظه احسن را به پیامبر یاد آوری می‌کند:

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ ۱۲۵

آیت الله مکارم شیرازی: با حکمت و اندرز نیکو به سوی راه پروردگارت دعوت نما، و با آنها به طریقی که نیکوتر است استدلال و مناظره کن،

گرسنگی و ترس و اضطراب از نتایج ناسپاسی نعمتهاست.
وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعَمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾

فولادوند: و خدا شهری را مَثَل زده است که امن و امان بود [و] روزیش از هر سو فراوان می‌رسید پس [ساکنانش] نعمتهای خدا را ناسپاسی کردند و خدا هم به سزای آنچه انجام می‌دادند طعم گرسنگی و هراس را به [مردم] آن چشانید

آمزش و رحمت خدا با توبه و جبران گذشته
ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهْلٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهِ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۱۹) نحل
با این حال پروردگار تو کسانی را که از روی نادانی مرتکب گناه شده، سپس بعد از آن توبه نموده و کار شایسته کرده اند، آری پروردگار تو آنان را پس از توبه شان می‌آمرزد و بر آنان رحمت می‌آورد.

بار گناه منحرف شدگان، بر عهده رهبران و سران ناآگاه است.
جمله معروف زیر را شنیده‌اید: وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى: هیچکس بار گناه دیگری را به دوش نمی‌کشد،

اما در سوره نحل آیه ۲۵ یک تکمله برای این عبارت بیان شده است. یعنی برخی افراد، علاوه بر بار گناه خودشان، در گناه دیگران هم شریک هستند. اینها کسانی اند که بدون داشتن آگاهی و دانش کافی به یک موضوع، صحبت کرده یا می‌نویسند و موجبات انحراف و گمراهی دیگران

را فراهم می‌کنند:

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾

آیت‌الله مکارم شیرازی: آنها باید روز قیامت بار گناهان خود را بطور کامل بر دوش کشند، و هم سهمی از گناهان کسانی را که بخاطر جهل گمراهشان ساختند، بدانید آنها بار سنگین بدی بر دوش می‌کشند.

نکات کلیدی جزء (۱۵)

سوره مبارکه اسراء

- ۱- هرچه کنی به خود کنی گر همه نیک و بد کنی (۱)
- ۲- می خواهی در استوارترین راهها قدم برداری از قرآن هدایت بگیر (۹)
- ۳- شتاب نکن، انسان بر اثر شتابزدگی بدیها را طلب می کند، آنگونه که نیکیها را طلب می کند (۱۱)
- ۴- خدا روز را برای تلاش و به دست آوردن چیزهای با ارزش روشن قرار داد، خواب (۱۲)
- ۵- هیچ کس در قیامت بار گناه دیگری را به دوش نمیکشد (۱۵)
- ۶- اگر دنبال زندگی زود گذر دنیایی، انقدر که خدا بخواهد و به هر کس که بخواهد می دهد ولی آخرتش دوزخ است (۱۸)
- ۷- اگر دنبال زندگی آخرت هستی باید برای آن تلاش کنی، و مومن باشی، به تلاشت پاداش داده خواهد شد (۱۹)
- ۸- به پدر و مادرت احسان کن بالاخص در سن پیری (۲۳)
- ۹- در سن پیری والدین ؛
کمترین اهانتی به آنها نکن، بر آنها فریاد نزن، گفتار لطیف و سنجیده و بزرگووارانه به آنها بگو، بال های تواضع خویش را از سر محبت در برابر آنان فرود آور، برایشان دعا کن «همانگونه که من را در کودکی تربیت کردند مشمول رحمتت قرار بده» (۲۳-۲۴)
- ۱۰- اگر لغزشی در احسان به والدینت داشتی جبران کن (۲۵)
- ۱۱- حق نزدیکان را بپرداز (۲۶)
- ۱۲- حق مسکین و وامانده در راه را بده (۲۶)

- ۱۳- در پرداخت حق، اسراف و تبذیر نکن چون تبذیر کنندگان برادران شیطان‌اند و شیطان ناسپاس بود (۲۶-۲۷)
- ۱۴- اگر نمی‌توانی از نظر مالی کمک کنی با گفتار نرم و آمیخته با لطف با آنها صحبت کن (۲۸)
- ۱۵- انفاق و بخشش را ترک نکن و بیش از حد نیز دست خود را باز نکن تا مورد سرزنش قرار نگیری و از کار نمائی (۲۹)
- ۱۶- روزی فرزندان و ما همه به دست خداست، پس از خرج فرزندان نترس (۳۱)
- ۱۷- از آنچه به آن آگاهی نداری پیروی نکن چون گوش و چشم و دل همه مسئولند (۳۶)
- ۱۸- روی زمین با تکبر راه مرو (۳۷)
- ۱۹- سخن می‌گویی، سخنی را بگو که نیکوتر است (۵۳)
- ۲۰- هشدار؛ اگر از شیطان پیروی کنی حتماً جهنم با کیفری کامل سزای توست (۶۳)
- ۲۱- روز قیامت خدا مردم را با پیشوای شان فرا می‌خواند «یعنی امام» (۷۱)
- ۲۲- خواندن نماز صبح را مراقبت کن چون مورد مشاهده فرشتگان است (۷۸)
- ۲۳- بخشی از شب را به خواندن قرآن و نماز نافله بیدار باش تا خدا تو را به مقام محمود برساند (۷۹)
- ۲۴- در هر کاری صادقانه وارد شو و صادقانه خارج شو (۸۰)
- ۲۵- وقتی نعمتی به تو می‌رسد از خدا دور نشو، وقتی بدی به تو می‌رسد

بسیار ناامید نشو (۸۳) ۲۶- نماز را با صدای بلند یا بسیار آهسته بخوان، معتدل بخوان (۱۱۰)

سوره مبارکه کهف

۲۷- آنچه در زمین قرار داده شده زیور و زینت است تا خدا ما را بیازماید که چه کسی نیکوکار تر است (۷)

۲۸- اگر می‌خواهی رحمت خدا برایت گسترش پیدا کند، مانند اصحاب کهف از مشرکین کناره‌گیری کن (۱۶)

۲۹- همیشه غذاهای پاکیزه تر را استفاده کن (۱۹)

۳۰- مثل اصحاب کهف برای خدا از قدرت و شهرت بگذر، خداوند تو را مشهور عالم می‌کند (۲۱)

۳۱- کار مفید انجام بده، خدا اصحاب کهف را بیدار کرد تا اثبات کند وعده الهی حق است، ولی مردم سر آمار و اندازه سالها بحث می‌کردند (۲۲)

۳۲- هرگز در مورد چیزی نگو: حتماً فردا آن را انجام می‌دهم، مگر اینکه بگویی: اگر خدا بخواهد (۲۳)

۳۳- عمل صالح انجام بده خداوند پاداش کسی را که نیکوکاری کرده تباه نخواهد کرد (۳۰)

۳۴- مال و فرزند زینت زندگی دنیاست، دنبال باقیات الصالحات باش، هم بهتر است و هم امید بخش تر (۴۶)

۳۵- شیطان از فرمان پروردگار خارج شد، او را به دوستی انتخاب نکن، چون دشمن توست (۵۰)

۳۶- اگر می‌خواهی به هدف برسی، دست از تلاش بر ندار، حتی اگر مدت

طولانی باشد (۶۰)

۳۷-رحمت خدا و توفیق علمی در گرو بندگی خداست (۶۵)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۵)

جزء پانزدهم شامل سوره اسراء و ۷۵ آیه از سوره کهف می‌باشد

ریشه بی‌باوری انسان‌ها به آخرت در چیست؟

آیات ۱۱-۲۱ به تحلیل چرایی عدم ایمان انسان‌ها به آخرت و انذار از سرانجام دنیاطلبان پرداخته است.

علیرغم برتری آخرت بر دنیا، انسان بخاطر عجز و غول بودن، خیر را در دنیای عاجل می‌جوید و آخرت را که خیر مطلق است و می‌نهد. خدا هم طبق سنت خود، دنیاخواهان را در دنیاطلبی‌شان مدد می‌کند اما در آخرت، بهره‌ای جز آتش ندارند. اما آخرت خواهان که هدایت خدا را می‌پذیرند، سعی و تلاششان ماجور خواهد بود.

بهترین سخن را بگویند تا شیطان میان شما فتنه‌انگیزی نکند.

خداوند در سوره اسراء به پیامبر دستور می‌دهد که به بندگانم بگو که سخن احسن را بر زبان برانند.

وَقُلْ لِّلْعِبَادِ يَقُولُوا الَّتِي هِيَ اَحْسَنُ اِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ اِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿۵۳﴾

به بندگانم بگو سخنی بگویند که بهترین باشد چرا که شیطان (بوسیله سخنان ناموزون) میان آنها فتنه و فساد می‌کند، همیشه شیطان دشمن آشکاری برای انسان بوده است.

در بیان تصمیمات حتماً جمله «ان شاء الله» را بگو

در آیه ۲۳ سوره کهف، خداوند به پیامبر اسلام، نکته جالبی را تذکر میدهد: وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَادْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِي رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا و هرگز در مورد کاری نگو: «من فردا آن را انجام می‌دهم» مگر این که خدا بخواهد و هر گاه فراموش کردی، (جبران کن) و پروردگارت را به خاطر بیاور و بگو: «امیدوارم که پروردگارم مرا به راهی روشن تر از این هدایت کند»!

در تفسیر نمونه در توضیح این آیه چنین آمده است: آیه، یک دستور کلی به پیامبر (صلی الله علیه وآله) می‌دهد که: «هرگز نگو من فلان کار را فردا انجام می‌دهم» «مگر این که: خدا بخواهد». یعنی در رابطه با اخبار آینده، و تصمیم بر انجام کارها، حتماً جمله «ان شاء الله» را اضافه کن؛ چرا که: تو هرگز مستقل در تصمیم گیری نیستی و اگر خدا نخواهد، هیچ کس توانائی بر هیچ کاری را ندارد.

بنابراین، برای این که: ثابت کنی نیروی تو از نیروی لایزال او است، و قدرت وابسته به قدرت او جمله ان شاء الله: «اگر خدا بخواهد» را حتماً به سخت اضافه کن.

آموزش توحید و مفهوم شرک

در سوره کهف مفهوم ظریفی از شرک بکار رفته است. این سوره، اولین سوره ایست که بطور مبسوط به شرک پرداخته است. آیات ۳۴-۳۶ و ۳۸ و ۴۲ و ۳۹ نشان میدهد که صاحب باغ با اتکا بر اموال و اولاد و سایر امکانات مادی خود، از قدرت خدا در اداره امور غفلت کرد و همه امور را

به برنامه ریزی خود و متکی به امور عادی و تحت کنترل میدید. اما وقتی با یک بلای اسمانی شبانه باذن خدا ثمره اش از دست رفت و در برابر این اعمال ولایت خدا، یآوری نداشت؛ متوجه شد که او این عوامل را بآشتباه و غفلت شریک و جایگزین خداوند در تدبیر امور کرده غافل از اینکه حتی اداره امور روزمره و عادی جهان هم با اذن او استمرار می‌یابد.

عصاره فراز آیات ۲۷-۴۷:

ای پیامبر با ذکر این دو مثال بگو مال و فرزند و خدم و حشم، زینت زندگی دنیا و فناپذیر هستند. تفاخر و اتکا به آنها و فراموشی از موثر اصلی جهان، که غالب بر همه چیز است، شرک به ربوبیت خدا و مایه خسران بوده و انجام عمل صالح برای رب مقتدر واحد، ماندگار و نجات دهنده است.

نکته جالب آنکه در هر چهار داستان ذکر شده در سوره کهف(اصحاب کهف، از دست رفتن محصولات باغ، داستان موسی و خضر و داستان ذوالقرنین) اعمال ولایت و ربوبیت خدا بطرق خارق العاده از طریق بندگان و سایر مخلوقات خود و تامین اسباب و علل مورد نیاز که گاهی خارج از محاسبه و تحلیل بشر است، مشاهده می‌شود.

نکات کلیدی جزء (۱۶)

سوره کهف

- ۱- آنچه را خداوند از تو بگیرد، بهترش را به تو خواهد داد (۸۱)
- ۲- از تمام امکاناتی که خداوند به تو داده، استفاده کن (۸۴-۸۵)
- ۳- اگر می‌خواهی امور زندگی بر تو آسان شود، ایمان و عمل صالح انجام بده (۸۸)
- ۴- زیانکارترین مردم نباش، کسانی که سعی شان در زندگی دنیا هدر رفته اما فکر می‌کنند کار نیک انجام می‌دهند (۱۰۴)
- ۵- اگر امید به لقای پروردگار داری عمل شایسته انجام بده و کسی را در عبادت پروردگار شریک نکن (۱۱۰)

سوره مریم

- ۶- سعی کن یکی از دغدغه‌های تو در زندگی، دغدغه حفظ دین باشد (۵)
- ۷- هر کاری را قبول می‌کنی، با قدرت به دست بگیر (۱۲)
- ۸- فرزند خوب؛ مهربان، پاک، پرهیزگار، خوشرفتار نسبت به والدین می‌باشد و سرکش نمی‌باشد (۱۳ و ۱۴)
- ۹- رفتار و شخصیت پدر و مادر در تربیت بچه بسیار اثر دارد (۲۸)
- ۱۰- اگر می‌خواهی عمر با برکت داشته باشی بندگی خدا، عمل به قرآن، عمل به رفتار اهل بیت علیهم السلام (۳۱)
- ۱۱- اگر می‌خواهی به رحمت خدا برسی و فرزندان خوبی داشته باشی، از بت‌ها و مشرکین کناره گیری کن (۴۹)
- ۱۲- نسل ناخلف، نسلی است که نماز را ضایع کند و دنبال شهوت رانی

باشد (۵۹)

۱۳- در روز دو وعده غذا بخور، صبح و بعد از ظهر (۶۲)

۱۴- اگر می‌خواهی تو را دوست داشته باشند و عاشق تو بشوند ایمان و عمل صالح انجام بده (۹۶)

سوره طه

۱۵- معبود فقط خدای یگانه است پس او را عبادت کن و نماز را بپا دار تا همیشه به یاد خدا باشی (۱۴)

۱۶- هر کاری می‌خواهی انجام بدهی خودت را و مقدمات آن را آماده کنی (۲۵-۲۸)

۱۷- از روزی‌های پاکیزه خداوند بخور ولی طغیان نکن، نتیجه آن خشم الهی خواهد بود (۸۱)

۱۸- اگر کسی دچار خشم الهی بشود سقوط خواهد کرد (۸۱)

۱۹- اگر از یاد خدا اعراض کنی، روز قیامت بار گناهت را بر دوش خواهی کشید (۱۰۰)

۲۰- اگر از یاد خدا اعراض کنی، زندگی سختی خواهی داشت و روز قیامت نابینا محسوس می‌شوی (۱۲۴)

۲۱- اگر در دنیا خدا را فراموش کنی، در روز قیامت فراموش خواهی شد (۱۲۶)

۲۲- به داشته‌ها و ثروت دنیا مداران توجه نکن، آنها برای آزمایش آنهاست و روزی پروردگار برای تو بهتر و پایدارتر است (۱۳۱)

۲۳- خانواده ات را به نماز امر کن و بر آن پایداری بنما (۱۳۲)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۶)

جزء شانزدهم قرآن از آیه ۷۶ تا ۱۱۰ سوره کهف و سوره‌های مریم و طه را شامل می‌شود.

سوره‌های مریم و طه

بنابر جدول ترتیب نزول سوره‌های پشت سرهم و در مرحله پنجم نزول قراردارند. در این مرحله دعوت پیامبر اشکار و فراگیر شده و جمعی از اهل ایمان شکل یافته‌اند.

این دو سوره حاوی پیامهایی در تایید و تثبیت پیامبر و این تازه مسلمانان هست. و در سوره مریم اولین بار وظیفه بشارت مومنان برای پیامبر بکار رفته است. (در سوره‌های قبل تنها مذكر و منذر بود)

از نکات جالب مشترک این دو سوره تاکید بر صلاة است. در سوره طه برای نخستین بار، مسلمانان و پیروان پیامبر مامور به صلاة می‌شوند. در سوره طه دستور خدا به حضرت موسی (ع) برای نماز و سپس در سوره مریم، مکلف بودن سایر انبیا به صلاة نیز بیان شده است.

مناسب است آیات نماز و نیز تثبیت کننده روحیه اهل ایمان در این دو سوره را مرور کنیم:

إِنِّیْ اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنِیْ وَاَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِکْرِیْ {۱۴} سوره طه

منم من خدایی که جز من خدایی نیست پس مرا پرستش کن و به یاد من نماز برپا دار

وَمَنْ اَعْرَضَ عَنْ ذِکْرِیْ فَاِنَّ لَهُ مَعِیْشَةً ضَنْکًا وَنَحْشُرُهُ یَوْمَ الْقِیَامَةِ اَعْمٰی

و هر کس از یاد من دل بگرداند در حقیقت زندگی تنگ [و سختی] خواهد داشت و روز رستاخیز او را نابینا محسور می‌کنیم

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا
وَمِنْ أَنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ

پس بر آنچه می‌گویند شکبیا باش و پیش از بر آمدن آفتاب و قبل از فرو
شدن آن با ستایش پروردگارت [او را] تسبیح گوی و برخی از ساعات
شب و حوالی روز را به نیایش پرداز، باشد که خشنود گردی
وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ
لِلتَّقْوَىٰ

و کسان خود را به نماز فرمان ده و خود بر آن شکبیا باش ما از تو جویای
روزی نیستیم ما به تو روزی می‌دهیم و فرجام [نیک] برای پرهیزگاری
است

وَجَعَلْنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا
و هر جا که باشم مرا با برکت ساخته و تا زنده ام به نماز و زکات سفارش
کرده است

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا
و خاندان خود را به نماز و زکات فرمان می‌داد و همواره نزد پروردگارش
پسندیده [رفتار] بود

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا
آنگاه پس از آنان جانشینانی به جای ماندند که نماز را تباه ساخته و از
هوسها پیروی کردند و به زودی [سزای] گمراهی [خود] را خواهند دید
إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا
مگر آنان که توبه کرده و ایمان آورده و کار شایسته انجام دادند که آنان
به بهشت درمی آیند و ستمی بر ایشان نخواهد رفت

نکات کلیدی جزء (۱۶) * ۱۰۳

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ
مَّرَدًّا

و خداوند کسانی را که هدایت یافته اند بر هدایت شان می افزاید و
نیکی های ماندگار نزد پروردگارت از حیث پاداش بهتر و خوش فرجام تر
است.

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لُدًّا
در حقیقت ما این [قرآن] را بر زبان تو آسان ساختیم تا پرهیزگاران را
بدان بشارت و مردم ستیزه جو را بدان بیم دهی.

نکات کلیدی جزء (۱۷)

سوره مبارکه انبیاء

- ۱- اگر چیزی را نمی دانی از اهل فن بپرس، پرسش کلید علم و دانایی است (۷)
- ۲- مرگ حتمی است، خدا ما را با بدی ها و خوبی ها کاملاً آزمایش می کند (۳۵)
- ۳- روز قیامت اگر عملت به اندازه دانه خردلی هم باشد به حساب آورده می شود. (۴۷)
- ۴- دنبال خدایی باش که او تو را حفظ کند نه این که تو مواظبش باشی از بین نرود. (۶۸)
- ۵- خودت را به خدا بسپار اگر تو را در آتش هم بیندازند، آتش را برایت سرد و سلامت می کند (۶۹)
- ۶- خودت را به خدا بسپار اگر دشمن برایت نقشه بکشد، خدا آن را برمی گرداند (۷۰)
- ۷- هر وقت گرفتار شدی مثل نوح دعا کن خداوند تو را از اندوه بزرگ نجات می دهد (۷۶)
- ۸- اگر در دریای مشکلات غرق شدی، تسبیح خدا کن تو را نجات خواهد داد (۸۸)
- ۹- در انجام کار نیک سرعت بگیر، خدا را با شوق بخوان، خاشع باش، تا دعایت مستجاب شود (۹۰)
- ۱۰- مریم پاکدامن بود، خداهم به او پسری داد که نشانه ای معجزه آسا برای جهانیان باشد (۹۱)

۱۱- آینده جهان دست بندگان صالح خداست (۱۰۵)

سوره مبارکه حج

۱۲- کسانی که از روی تکبر مردم را از راه خدا گمراه کننده در دنیا دچار رسوایی و در آخرت دچار عذاب سوزان می‌شوند (۹)
۱۳- اگر خدا را فقط هنگام منافع پرستش کرده، با رسیدن نیکی آرام شده و با آزمایش سخت از او رو برگردانی، در دنیا و آخرت زیان می‌بینی (۱۱)

۱۴- حرمت‌های الهی را بزرگ بشمار «حرمت خدا را نگهدار» (۳۰)
۱۵- نشانه‌های خدا را بزرگ بشمار، این کار حاکی از تقوای دل توست (۳۲)

۱۶- خداوند از کسانی که ایمان آورده‌اند دفاع می‌کند (۳۸)
۱۷- خداوند خیانت پیشگان بسیار ناسپاس را دوست ندارد (۳۸)
۱۸- هر وقت امکانات و قدرت پیدا کردی اول نماز را اقامه کن بعد زکات بده و امر معروف نهی از منکر کن (۴۱)

۱۹- آنچه در آسمان‌ها و زمین است فقط از آن خداست (۶۴)
۲۰- مردم را همیشه به سوی پروردگار دعوت کن (۶۷)
۲۱- به خدا واقعا معرفت پیدا کن (۷۴)
۲۲- اگر می‌خواهی رستگار شوی، ایمان، رکوع، سجده، پرستش خدا و کار نیک انجام بده (۷۷)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۷)

جزء ۱۷ قرآن شامل سوره‌های انبیا و حج می‌باشد. سوره انبیا، مکی است

و برخی آیات سوره حج نیز قطعا مدنی است. از جمله آیاتی که اذن قتال و جهاد دفاعی را برای مسلمانان علیه مشرکان مکه صادر نموده است. هم چنین حاوی آیاتی در نصرت الهی اهل ایمان و نیز دعوت به حج و بیان برخی احکام حج است.

برخی آیات مهم تر سوره حج

کسانی که کافر شدند و مؤمنان را از راه خدا و از مسجدالحرام، که آن را برای همه مردم مساوی قرار دادیم اعم از کسانی که در آنجا زندگی می کنند و یا از نقاط دور وارد می شوند، باز می دارند (مستحق عذابی دردناکند) و هر کس بخواهد در این سرزمین از طریق حق منحرف گردد و دست به ستم زند ما از عذاب دردناک به او می چشانیم.

و مردم را دعوت عمومی به حج کن تا پیاده و سواره بر مرکب های لاغر از هر راه دور (به سوی خانه خدا) بیایند.

(اینگونه است مناسک حج) و هر کس شعائر الهی را بزرگ دارد این کار نشانه تقوای دلهاست.

خداوند از کسانی که ایمان آورده اند دفاع می کند، خداوند هیچ خیانتکار کفران کننده ای را دوست ندارد.

به آنها که جنگ بر آنان تحمیل شده اجازه جهاد داده شده است، چرا که مورد ستم قرار گرفته اند و خدا قادر بر نصرت آنها است.

همانها که به ناحق از خانه خود بدون هیچ دلیلی اخراج شدند جز اینکه می گفتند پروردگار ما الله است، و اگر خداوند بعضی از آنها را بوسیله بعضی دیگر دفع نکند دیرها و صومعه ها و معابد یهود و نصارا و مساجدی که نام خدا در آن بسیار برده می شود ویران می گردد و خداوند کسانی را

که او را یاری کنند (و از آئینش دفاع نمایند) یاری می‌کند، خداوند قوی و شکست ناپذیر است.

و کسانی که در راه خدا هجرت کردند سپس کشته شدند یا به مرگ طبیعی از دنیا رفتند خداوند به آنها روزی نیکوئی می‌دهد که او بهترین روزی دهندگان است.

مطلب چنین است، و هر کس به همان مقدار که به او ستم شده مجازات کند سپس مورد تعدی قرار گیرد خدا او را یاری خواهد کرد خداوند بخشنده و آمرزنده است.

برای هر امتی عبادتی قرار دادیم تا آن عبادت را (در پیشگاه خدا) انجام دهند، بنابراین آنها نباید در این امر با تو به نزاع برخیزند، به سوی پروردگارت دعوت کن که بر هدایت مستقیم قرار داری.

ای کسانی که ایمان آورده اید رکوع کنید و سجود بجا آورید و پروردگارتان را عبادت کنید و کار نیک انجام دهید تا رستگار شوید.

و در راه خدا جهاد کنید و حق جهادش را ادا نمائید او شما را برگزید و در دین کار سنگین و شاقی بر شما نگذارد این همان آئین پدر شما ابراهیم است او شما را در کتب پیشین و در این کتاب آسمانی مسلمان نامید تا پیامبر شاهد و گواه بر شما باشد و شما گواهان بر مردم بنابراین نماز را بر پا دارید و زکاة را بدهید و به خدا تمسک جوئید که او مولا و سرپرست شماست چه مولای خوب و چه یار و یاور شایسته‌ای.

نکات کلیدی جزء (۱۸)

سوره مبارکه مومنون

۱- می خواهی رستگار شوی ؟

نماز خاشعانه بخوان (۲)

به هیچ وجه وقت و عمرت را صرف کارهای بیهوده نکن (۳)

همیشه بخشنده باش (۴)

پاکدامنی خودت را حفظ کن (۵)

امانتدار باش (۸)

به تعهدات عمل کن (۸)

۲- اگر ستمگر باشی حتی خدا دعای پیامبر را هم در حقت قبول

نمی کند (۲۷)

۳- بگو: پروردگارا ما را در منزلگاهی پربرکت فرود آورد و تو بهترین فرود

آوردگانی (۲۹)

۴- تغذیه ات را پاک کن و عملت را صالح کن (۵۱)

۵- اگر مال و فرزندان زیاد شد، فکر نکنی خدا درهای خیر را با شتاب به

روی تو باز کرده، بلکه خدا دارد تو را امتحان می کند (۵۵-۵۶)

۶- اگر حق از هوای نفس دیگران پیروی کند، آسمان ها و زمین و همه

کسانی که در آن هستند تباه می شوند (۷۱)

۷- اگر خدا به منحرفان رحم کرده و مشکلاتشان را برطرف کند، در

طغیانشان لجاجت می کنند و سرگردان میمانند (۷۵)

۸- خدا منحرفان را دچار عذاب می کند تا بیدار شوند (۷۶)

- ۹- همیشه بدی را به بهترین روش دفع و بدی را با نیکی پاسخ بده (۹۶)
 ۱۰- از وسوسه‌ها و حضور شیطان به خدا پناه ببر (۹۷-۹۸)
 ۱۱- اگر وزنه‌ی اعمال در قیامت سنگین باشد رستگاری والا سرمایه‌ی وجود خود را از دست داده‌ای (۱۰۳-۱۰۲)

سوره‌ی مبارکه نور

- ۱۲- هر کس گناهی مرتکب شود گرفتار عذاب می‌شود و کسی که بخش مهم آن را بر عهده داشته باشد عذاب عظیمی برای اوست (۱۱)
 ۱۳- وقتی تهمتی را نسبت به مومنی شنیدی به او گمان خیر ببر و بگو این تهمت دروغ است (۱۲)
 ۱۴- شایعه را نقل نکن و تا یقین نداری سخنی را نقل نکن (۱۵)
 ۱۵- نقل هر سخنی را کوچک نشمار، شاید نزد خدا بزرگ باشد (۱۵)
 ۱۶- اگر اشتباهی را مرتکب شدی دیگر تکرار نکن (۱۷)
 ۱۷- اگر دوست داری خدا تو را ببخشد دیگران را عفو بکن و از خطای آنها چشم پوشی کن (۲۲)
 ۱۸- کبوتر با کبوتر باز با باز، بکن با همجنس پرواز (۲۶)
 ۲۹- به خانه‌های دیگران بدون انس گرفتن و سلام وارد نشو (۲۷)
 ۳۰- تا اجازه ندادند وارد خانه‌ی دیگران نشو (۲۸)
 ۳۱- اگر صاحبخانه گفت برگرد، برگرد این رفتار پاکیزه تر است (۲۸)
 ۳۲- نگاه به نامحرم را کنترل و عفت را حفظ کن (۳۰-۳۱)
 ۳۳- خانم؛ جلو نامحرم، زینت را آشکار نکن
 هنگام راه رفتن پاهایت را به زمین نزن تا زینت پایت آشکار نشود. (۳۱)
 ۳۴- بچه‌ها در خانه باید حریم والدین را حفظ کنند (۵۸)

۳۵- دختران و زنان جوان را بخاطر در آمد زایی، وادار به گناه نکنید (۳۳)

۳۶- می‌توانی از خانه خودت، پدر، مادر، برادر، خواهر، عمو، عمه، دایی، خاله، دوستت بدون اجازه خاصی غذا بخوری (۶۱)

۳۷- وارد خانه می‌شوی سلام کن، سلام، تحیتی از سوی خدا و پر برکت و پاکیزه است (۶۱)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۱۸)

خصوصیات مومنان و رستگاران (انسان‌های موفق) (۱- ۱۱) مومنون

فتبارک الله أحسن الخالقین (۱۴) مومنون

خود ارضایی گناه کبیره است (۷) مومنون

از حیوانات عبرت بگیرید (۲۱- مومنون) زنده و مرده آنها سودمند است.

روغن زیتون (۲۰) مومنون

قدر دانی از ابزار خداوند جهت دریافت معارف و علوم (۷۸) مومنون

نوح و بی‌ادبی مردمان به ظاهر روشن فکر (۲۵) مومنون

کشتی نوح و طوفان مرگ بار

حرفی عجیب! اطاعت از بشری مثل نوح که پاک دامن و عالم بود را عیب

می‌دانستند اما اطاعت از مستکبران را خیر !!! (۳۴) مومنون

موسی و هارون را برای نجات و آزادی بنی اسرائیل فرستادیم (۴۵)

مومنون

امروز دیگر زاری نکنید!!!! (۶۵) مومنون

قدرت در دست خداست، همه چیز در دست خداست (۸۸) مومنون

بدی را با خوبی پاسخ بده (۹۶) مومنون

خدایا می‌شود برگردیم و جبران کنیم، جواب می‌آید کلا (خیروقت تمام شده)!! (۱۰۰) مومنون

عالم برزخ (۱۰۰) مومنون

چهره‌ی زشت دوزخیان (۰۴) مومنون

به مجرمان گفته می‌شود گم شوید و با من سخن نگوئید (۱۰۸) مومنون
اینها افرادی بودند که در دنیا خوبان را مسخره می‌کردند و جزء گمراهان شدند.

مدت دنیا توسط مجرمان یک روز یا نصفه روزی بیان می‌شود. (۱۱۴) مومنون

خلقت بیهوده نیست (۱۱۵) مومنون

جریمه بی‌عفتی (۲) نور

جریمه و مجازات تهمت زدن به زن پاک دامن (۴) نور

شایع پراکنی ممنوع (۱۶) نور

عذاب افشا کردن راز مومن (۱۹) نور

ابلیس، شیطان، اعتیاد، فحشاء، بی‌بند و باری قدم به قدم می‌آید (۲۱) نور

دعوت شیطان بر ضد نماز

خود سازی فقط با کمک خدا (۲۱) نور

حمایت مالی از فامیل و اقوام (۲۲) نور

گواهی اعضاء

آداب میهمانی و ورود به خانه مردم (۲۷ و ۲۸) نور

چشم خود را از حرام نگاه دارید (۳۰ و ۳۱) نور

زن باوقار راه برود (۳۱) نور

چادر و مقنعه یا روسری و حجاب زنان
ازدواج کنید خداوند شما را غنی می کند (۳۲) نور
همه موجودات مشغول تسبیح اند تو چرا غافل (۴۱) نور
آداب ورود به خلوتگاه والدین (۵۸) نور
حجاب سالخوردگان (۶۰) نور
هر چه عفیف تر، بهتر (۶۰) نور
سفره دوزخ (۱۲) فرقان
رفاه لغزنده (۱۸) فرقان
دوست بد و انگشت ندامت (۲۷) فرقان
شکایت پیامبر
بهترین سلاح در تهاجم فرهنگی قرآن است (۵۲) فرقان
عباد الرحمن (۶۳) فرقان
اندازه در هزینه ها (۶۷) فرقان
تبدیل سیئات به حسنات (۷۰) فرقان

نکات کلیدی جزء (۱۹)

سوره فرقان

- ۱- دوست خوب انتخاب کن، دوست بد در دنیا تو را گمراه و در آخرت گرفتار عذاب خواهد کرد (۲۸-۲۹)
 - ۲- در زندگی قرآن را رها نکن، در قیامت پیامبر شاکی می‌شود (۳۰)
 - ۳- نفست را معبود خودت قرار نده (۴۳)
 - ۴- از کافران اطاعت نکن (۵۲)
 - ۵- با آرامش و بی‌تکبر راه برو (۶۳)
 - ۶- اگر انسان جاهل و بی‌عقلی با تو حرف زد، او را سالم ساز (۶۳)
 - ۷- شبانگاه برای خدا سجده کن و قیام نما (۶۴)
 - ۸- خودت را در مقابل عذاب جهنم واکسینه کن (۶۵)
 - ۹- انفاق میکنی، نه اسراف کن و نه سختگیری کن (۶۷)
 - ۱۰- شهادت به باطل نده (۷۲)
 - ۱۱- اگر با کار لهو و بیهوده برخورد کردی، بزرگوارانه و با بی‌اعتنایی از آن بگذر (۷۲)
 - ۱۲- دعا کن: خدایا از همسران و فرزندانمان مایه روشنی چشم ما قرار ده (۷۴)
 - ۱۳- از خدا بخواه الگو و پیشوای پرهیزگاران شوی (۷۴)
 - ۱۴- دعا کن، و الا خداوند ارجی برایت قائل نیست (۷۷)
- سوره شعراء
- ۱۵- وقتی وظیفه ات را نسبت به کسی انجام میدهی منت سر او نگذار (۲۲)

۱۶- اگر باور کنی که روزی به سوی پروردگارت باز می‌گرددی از تهدید و برنامه های دشمن نمیترسی (۵۰)

۱۷- در بن بست ها نا امید نباش یقیناً خدا هست و تو را هدایت می‌کند (۶۲)

۱۸- همه چیز دست خداست خلقت، هدایت، اطعام، شفا، مرگ، زندگی، بخشش گناهان (۷۸-۸۲)

۱۹- از خدا بخواه در میان امت های آینده ذکر خیری از تو قرار دهد (۸۴)
۲۰- روز قیامت مال و فرزند هیچ سودی ندارد، فقط با قلب سلیم به پیشگاه خدا برو (۸۸-۸۹)

۲۱- فرمان مسرفین، کسانی که در زمین فساد می‌کنند و اصلاح نمی‌کنند را اطاعت نکن (۱۵۱-۱۵۲)

۲۲- کاری نکن که پشیمان شوی چون گاهی حتی با پشیمانی عذاب الهی نازل می‌شود (۱۵۷-۱۵۸)

۲۳- در زمین نه فساد کن و نه دیگران را فاسد کن (۱۸۳)

۲۴- خویشاوندان نزدیک را انذار کن (۲۱۴)

۲۵- بال و پر خود را برای مومنان بگستران (۲۱۵)

۲۶- بر خدا توکل کن که عزیز و رحیم است (۲۱۷)

۲۷- از کسانی که گمراهان از آنان پیروی می‌کنند، پیروی نکن چون در زندگی سرگردان میشوی (۲۲۴-۲۲۵)

۲۸- از کسانی که سخن میگویند و به آن عمل نمی‌کنند پیروی نکن (۲۲۶)

سوره نمل

- ۲۹- هر وقت خدا به تو نعمتی داد او را ستایش کن و بگو الحمدلله (۱۵)
- ۳۰- اگر کسی با تو نامناسب حرف زد؛ تبسم کن و با شکر نعمت های الهی رفتاری که موجب رضایت خدایت انجام بده (۱۹)
- ۳۱- هر وقت کسی خبری آورد تحقیق کن بین راست میگویند یا خیر (۲۷)
- ۳۲- هر وقت خواستی برای کار مهمی تصمیم بگیری اول مشورت کن (۳۲)
- ۳۳- راه نجات از عذاب الهی ایمان و تقوا است (۵۳)
- ۳۴- مواظب باش هیچ وقت دشمن تو را با کمک مالی فریب ندهد (۳۶)

نکته های زیبا و ماندگار جزء (۱۹)

- نتیجه دوستی با بدان، انگشت گزیدن و حسرت خوردن (۲۷) فرقان
- قرآن را با تدبّر و شمرده بخوانید (۳۲) فرقان
- شکایت پیامبر به سبب مہجوریت قرآن (۳۰) فرقان
- نتیجه دردناک هوا پرستی (۴۴) فرقان
- نعمت آب (۴۸) فرقان
- عباد الرحمن چه کسانی هستند؟ خصوصیات عباد الرحمن: فروتنی، ادب، میانه روی در هزینه ها، عدم حضور در مجلس غنا و موسیقی حرام.
- (۶۳ - ۶۸) فرقان
- آرزو کردن الگو شدن برای خوبان، خوب است. (۷۴) فرقان
- ارزش دعا (۷۷- فرقان) اگر دعای شما نباشد، لیاقت یک لحظه توجه خدا را ندارید.

پیامبر دلسوز (۳) شعراء
ازدواج در گیاهان (۷) شعراء
ساحران کافری که توبه کردند و شهید شدند (۴۶) و (۴۷) شعراء
اهل معرفت باشید (۸۳) شعراء
قلب سلیم عامل نجات در قیامت (۸۸ و ۸۹) شعراء
با ترازوی سالم وزن کنید (۱۸۲) شعراء
از کالای مردم کم نکنید (۱۸۳) شعراء
اقوام و خویشان در اولویت اند (۲۱۴) شعراء
هنرمند متعهد و غیر متعهد (۲۲۴ - ۲۲۷) شعراء
علم منهای تقوا کار آمد نیست (۱۴) نمل
مجازات کار گزار خاطی (خطاکار) (۲۱) نمل
خدا شناسی استدلالی و منطقی یک پرنده (هدهد) (۲۵) و (۲۶) نمل
برتری انسان نسبت به جن (۴۰) نمل
نعمت ها و امتحانات الهی (۴۰) نمل
کاخ سازی سلیمان ابزاری برای تبلیغ یکتا پرستی نه توجیه هوس رانی
(۴۴) نمل

نکات کلیدی جزء (۲۰)

سوره نمل

۱- انسان وقتی فاسد می‌شود حاضر است مردم پاک را از شهر خارج کند
(۵۶)

۲- آیا خدا بهتر است یا آنچه را که شریک خدا قرار می‌دهند؟ (۵۹)

۳- آیا کسی که مضطر را هنگام دعا اجابت می‌کند و گرفتاری بد را برطرف می‌سازد، بهتر است یا بت؟ (۶۲)

۴- در زمین مسافرت کن و بین فرجام خلافاکاران چه شد؟ (۶۹)

۵- بر بی‌ایمانی خلافاکاران غم مخور و از آنچه فریبکاری می‌کنند دلتنگ نباش (۷۰)

۶- اگر کار نیک انجام دهی، پاداشی بهتر از آن برای توست (۸۹)

سوره قصص

۷- هر جا در زندگی گرفتار شدی مانند مادر موسی با خدا باش، راه درست را به تو الهام خواهد کرد (۷)

۸- وعده الهی حق است، خداوند موسی را نجات داد خواهرش را واسطه کرد، شیر دایه ها را ممنوع کرد، موسی را به مادرش برگرداند، تا بگوید وعده الهی حق است (۱۳)

۹- اگر حکمت و دانش می‌خواهی، نیکوکار باش، خدا به تو خواهد داد
(۱۴)

۱۰- همیشه کار اشتباه دوستان خود را تایید نکن (۱۵)

۱۱- هر وقت اشتباهی را مرتکب شدی، راحت بپذیر که خودت مقصری
(۱۶)

۱۲- نعمت هایی را که خدا به تو داده به وسیله آن پشتیبان خلافاکاران نباش (۱۷)

۱۳- رفتار را درست کن چون قضاوت مردم بر اساس رفتارهای توست نه نیت تو (۱۹)

۱۴- هر جای زندگی به بن بست رسیدی دعا کن، خدا تو را هدایت می کند، موسی (ع) بعد از فرار از کاخ فرعون دعا کرد خدا او را وارد خانه شعیب کرد (۲۳)

۱۵- خواهر گرامی؛ جلوی نامحرم با شرم و حیا و عفت گام بردار (۲۵)

۱۶- نیروی کار استخدام کردی، نیرومند و درستکار باشد (۲۶)

۱۷- پدر عروس؛

به داماد سخت نگیر (۲۷)

۱۸- مرد عزیز؛ تامین نیازهای خانواده بر عهده توست (۲۹)

۱۹- هنگام ورود به هر کاری ترس ها را درمان کن (۳۳)

۲۰- از نیرووهایی که در جنبه ای از خودت بهترند استفاده کن (۳۴)

۲۱- شکیب باش به خاطر شکیبایی خدا دو بار به تو پاداش می دهد (۵۴)

۲۲- هرگاه سخن بیهوده شنیدی از آن روی بگردان (۵۵)

۲۳- دارایی هایی که الان داری، زیور زندگی دنیاست، آنچه نزد خداست

بهتر و پایدارتر است، پس بهتر را انتخاب کن (۶۰)

۲۴- اگر پول داری؛

- سرمستانه شادمانی نکن

- با پول برای آخرت ذخیره کن

- برای زندگی دنیا از آن استفاده کن

- همان گونه که خدا به تو نیکی کرده به مردم نیکی کن

- در زمین فساد نکن (۷۶-۷۷)

۲۵- حسرت زندگی مردم را نخور (۷۹)

۲۶- آرزو نکن جای دیگران باشی (۸۲)

سوره عنکبوت

۲۷- بدان؛ هر وقت با زبان بگویی: ایمان آوردم، بلافاصله خدا تو را

امتحان می کند. (۲)

۲۸- اگر پدر و مادرت تلاش کردند که به خدا شرک بورزی، به آنها

احترام بگذار ولی اطاعت نکن (۸)

۲۹- به غیر خدا تکیه کنی گویا خانه عنکبوتی درست کرده ای، اصلاً

پایدار نیست (۴۱)

نکته های زیبا و ماندگار جزء ۲۰

دعای مضطر مستجاب است (۶۲) نمل

علم غیب (۶۵) نمل

باستان شناسی (۶۹) نمل

اکثریت ناسپاس هستند (۷۳) نمل

جنبه سخنگو کیست؟ حجت خدا را تمام می کند. (۸۲) نمل

رجعت در قرآن آمده است (۸۳) نمل

حرکت زمین (۸۸) نمل

تلاوت قرآن ماموریت پیامبر است بعد از یکتا پرستی (۹۱ و ۹۲) نمل

زمینه های استبدادگری (۴) قصص

- نجات مستضعفین، ظهور امام زمان (علیه السلام) (۵) قصص
کودک در نیل (۷) قصص
موسی در کاخ فرعون (۱۳) قصص
تحقق وعده‌های خداوند (۱۳) قصص
فعالیت‌های اجتماعی زنان (۲۳) البته با رعایت حریم‌ها
شرم و حیا از نامحرم (۲۵) قصص
نشانه امانت (۲۶) قصص
پیشنهاد ازدواج از طرف پدر عروس (۲۷) قصص
تبدیل چوب به مار (۳۱) قصص
جواب بدی با خوبی (۵۴) قصص
از شنیدن سخنان و آهنگهای بیهوده پرهیز کنید (۵۵) قصص
غرور در اثر نعمت (۵۸) قصص
در هر عصری، معصومی وجود دارد (۷۵) قصص
قارون انقلابی بود، ولی انقلابی نماند (او جزء انقلابیون و از قراء بی‌نظیر
تورات بود) (۷۶) قصص
۱۶. قدر بدان (۷۷) قصص
تو هم به خلق عطا کن (۷۷) قصص
غرور علم (۷۸) قصص
ادعای ایمان کافی نیست. (۲) عنکبوت
پاک کن گناه (۷) عنکبوت
وصیت خدا به انسان (۸) عنکبوت
۹۵۰ سال تبلیغ (۱۴) عنکبوت

نکات کلیدی جزء (۲۰) * ۱۲۳

خانه سست عنکبوت (۴۱) عنکبوت - دل خوشی به غیر خدا مثل دل
خوشی عنکبوت است به تارهای سستش.
تاثیر مثال زدن
یاد اهل بیت از نماز قوی تر است (۴۵) عنکبوت

نکات کلیدی جز (۲۱)

سوره عنکبوت

- ۱- مناظره می‌کنی فقط با شیوه‌ای که بهتر است (۴۶)
- ۲- سینه‌ات را ظرف قرآن کن، چون آیات در سینه کسانی است که به آنان دانش داده شده است (۴۹)
- ۳- اگر نمی‌توانی در شهری خدا را عبادت کنی، هجرت کن. شهر را عوض کن ولی گناه نکن (۵۶) ۳- برای خدا و در راه خدا خالصانه تلاش کن، حتماً خداوند راه‌های خود را به تو نشان خواهد داد (۶۹)

سوره روم

- ۴- آیا تاکنون در مورد خودت فکر کرده‌ای؟ (۸)
- ۵- فرجام کسانی که کار بدی انجام دادند، بدتر شد (۱۰)
- ۶- خداوند برایت همسر آفرید تا با آرامش بررسی (۲۱)
- ۷- اگر می‌خواهی به آرامش بررسی، رابطه‌ات با همسرت بر اساس عشق و رحمت و مهربانی باشد (۲۱)
- ۸- با همسرت با عشق به خودش، زندگی کن تا آرام شوی (۲۱)
- ۹- اگر دنبال خشنودی خدا هستی، حق نزدیکان و بینوایان و در راه ماندگان را بده (۳۸)
- ۱۰- می‌خواهی مالت زیاد شود ربانگیر، زکات و صدقه بده (۳۹)
- ۱۱- همیشه خدا را بخوان، چه در رنج و چه در دوران نعمت و رحمت (۳۳)
- ۱۲- اگر به خاطر دستاوردهای خودت، بدی به تو رسید ناامید نشو (۳۶)

- ۱۳- کفر کنی به ضرر خود توسل، اما اگر عمل صالح انجام دهی به سود خود فرجام نیکی آماده می‌سازی (۴۴)
- ۱۴- در قیامت عذرخواهی ستمکاران سودی ندارد و از آنها تقاضای عذرخواهی هم نمی‌شود (۵۷)
- ۱۵- مواظب باش در مسیر زندگی انسان‌هایی که یقین ندارند، تو را بی‌ثبات نسازند (۶۰)

سوره لقمان

- ۱۶- بعضی‌ها با سخنان سرگرم‌کننده و بیهوده مردم را گمراه می‌کنند (۶)

۱۷- در تربیت فرزند خود؛

-فرزانه باش

-با او حرف بزن

-او را عاطفی صدا بزن

-او را از شرک بازدار

-قیامت را برایش بگو

-او را وادار به اقامه نماز کن

-او را دستور به امر به معروف و نهی از منکر بده

۱۸- تواضع و اعتدال به او یاد بده (۱۳-۱۸)

۱۹- هیچ وقت به خدا شرک نورز چون شرک ظلم بزرگی است (۱۳)

۲۰- مواظب اعمال باش، تمام اعمال در قیامت حتی به کوچکی دانه

خردل باشد به حساب می‌آید (۱۶)

۲۱- نماز را اقامه کن (۱۷)

- ۲۲- امر به معروف و نهی از منکر کن (۱۷)
۲۳- در مشکلات صبور باش (۱۷)
۲۴- صورتت را متکبرانه از مردم برمگردان (۱۸)
۲۵- با سرمستی و تکبر راه نرو (۱۸)
۲۶- در راه رفتن متعادل باش (۱۹)
۲۷- صدايت را کوتاه کن (۱۹)
۲۸- از گذشتگان کورکورانه تقلید نکن (۲۱)
۲۹- تسلیم خدا باش و نیکوکار، این دستاویز استوار است (۲۲)
۳۰- خود را از عذاب قیامت حفظ کن، روزی که هیچ پدری جای فرزند و فرزندی جای پدر کیفر نمی شود (۳۳)

سوره سجده

- ۳۱- آیا کسی که مومن باشد مانند کسی است که نافرمان است؟ (۱۸)
سوره احزاب
۳۲- از کافران و منافقان اطاعت نکن فقط از وحی الهی تبعیت کن (۲)
۳۳- نعمت های الهی را در زندگی یادآوری کن (۹)
۳۴- اگر خدا بدی یا رحمتی را برای تو بخواهد چه کسی تو را از اراده خدا حفظ می کند؟ (۱۷)
۳۵- پیامبر الگوی کامل و نیکو برای پیروی در زندگی است (۲۱)
۳۶- میخواهی از پیامبر الگو بگیری، امید به خدا و قیامت داشته باش و بسیار خدا را یاد کن (۲۱)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲۱)

هدایتی که نصیب هر کس نمی شود

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ (۶۹- عنکبوت)

کسانی که در راه ما جهاد کنند ما آنها را به طرق خویش هدایت می‌کنیم، و خداوند با نیکوکاران است.

عاقبت گنهکاری که توبه نکند

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَسُوا السُّوْأَىٰ أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ (۱۰- روم)

سرانجام کسانی که اعمال بد انجام دادند بجایی رسید که آیات خدا را تکذیب کردند، و از آن بدتر به استهزاء و مسخره کردن آن برخاستند.

سیل و زلزله ایی که ما می‌سازیم

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۴۱- روم)

به سبب اعمال زشتی که مردم به دست خود مرتکب شدند، فساد و تباهی در خشکی و دریا نمودار شد تا خداوند کیفر برخی از آنچه را که انجام داده اند به آنان بچشانند؛ شاید از گناه و طغیان برگردند.

عده ای که امیدی به هدایتشان نیست

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمَىٰ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ (۵۳- روم)

و تو نمی‌توانی کوردلان را از گمراهی‌شان نجات دهی. فقط کسانی سخن تو را می‌شنوند که ایمان به آیات ما آورده و در برابر حق تسلیم‌اند.

احترام همیشه؛ اما اطاعت تا مرز حرام

وَإِنْ جَاهِدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا (۱۵- لقمان)

و اگر پدر و مادر تلاش کردند تو چیزی را شریک من قرار دهی که از آن آگاهی نداری، از آنان اطاعت مکن ولی در دنیا رفتار شایسته‌ای با آنها داشته باش.

از این آیه دو دستور مهم درباره رفتار با والدین دیده می‌شود:

۱. اطاعت از پدر و مادر تا جایی رواست که نافرمانی خدا نشود. پس اگر پدر یا مادری انسان را امر به ترک واجب یا انجام معصیتی کردند انسان حق ندارد و نباید به حرف آنها گوش دهد.

۲. احترام به پدر و مادر زمان و مکان نمی‌شناسد. بر همه لازم و واجب است که در همه حال آنها را تکریم کند و احترام بگذارد حتی در آن لحظه‌ای که آنها او را به ترک واجب یا انجام معصیتی امر کرده‌اند و سر باز می‌زنند هم نباید کم‌ترین بی‌احترامی نسبت به آنها کند. (۱۴)

یکی از دلایل عذاب در دنیا

وَ لَنَذِيقَنَّهُمْ مِّنَ الْعَذَابِ الْأُولَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۲۱- سجده)

و بی‌تردید آنان را از عذاب نزدیک‌تر [در دنیا] که غیر از عذاب بزرگ‌تر [در قیامت] است می‌چشانیم، باشد که [از فسق و فجور دست برداشته و به سوی خدا] برگردند.

نکات کلیدی جزء (۲۲)

سوره مبارکه احزاب

- ۱- ارزش انسان به تقوی است نه خویشاوندی پیامبر (۳۱)
 - ۲- خویشاوندی با پیامبر مسئولیت آور است، گناه دوبرابر و ثواب دو برابر می شود (۳۰-۳۱)
 - ۳- خانم با تقوا؛
 - به گونه ای هوس انگیز حرف نزن که بیمار دلان در تو طمع کنند
 - سخن شایسته بگو
 - در خانه بمان و شوهرداری و فرزند پروری کن
 - همانند دوران جاهلیت، بین مردم تبرج و زینت نکن
 - نماز را اقامه کن
 - زکات و صدقه بده
 - در خانه، از آیات الهی و حکمت و دانش یاد کن
- (۳۲-۳۳)
- ۴- الگوی پاک و معصوم برای زندگیت میخواهی، فقط اهل بیت علیهم السلام (۳۳)
- ۵- در عمل به دین از مردم نترس، فقط از خدا بترس (۳۷)
- ۶- خدا را بسیار زیاد، یاد کن، صبح و شام او را تسبیح کن (۴۱-۴۲)
- ۷- باور داشته باش؛
 - خداوند و ملائکه بر تو درود و رحمت میفرستند تا تو را از ظلمات جهل و شرک و گناه به سوی نور ایمان و علم و تقوا راهنمایی کنند (۴۳)
 - ۸- از کافران و منافقان اطاعت نکن و به آزار های آنها اعتنا نکن (۴۸)

۹- آقای خانه؛

-در خانه کاری کن که روشنی چشم زنت باشد،

-غمگین نباشد

- راضی باشد(۵۱)

۱۰- در مهمانی ها ؛

-بدون اجازه وارد خانه کسی نشو .

-هنگامی که دعوت شدی داخل شو.

- قبل از موعد و در انتظار وقت غذا ننشین.

- بعد از صرف غذا به صحبت ننشین

- غذا خوردی با بقیه برو

- کاری نکن که صاحبخانه ناراحت شود

- گاهی صاحبخانه شرم می کند چیزی نمی گوید، او را اذیت نکنی

- هر چیزی از وسایل می خواهی از همسر صاحبخانه، از پشت پرده

بخواه، این کار برای پاکی قلبها بهتر است(۵۳)

۱۱- هر وقت نام پیامبر برده می شود، صلوات بفرست و کاملاً تسلیم

فرمان پیامبر باش(۵۶)

۱۲- به خانمت و دخترانت و زنان دیگر که مردها شان مومنند دستور

بده، حجاب داشته باشند که به پاکدامنی شناخته شوند و مورد اذیت قرار

نگیرند(۵۹)

۱۳- اگر می خواهی کارهایت اصلاح شود و گناهانت آمرزیده شود، سخن

حق بگو(۷۰-۷۱)

سوره مبارکه سبا

- ۱۴- عمل صالح این است که کار را درست و استاندارد انجام بدهی (۱۱)
- ۱۵- شکر همه نعمت های الهی را به جا آور (۱۳)
- ۱۶- کفران نعمت کنی عذاب می آید بخاطر کفران، خداوند دو باغ پر از میوه را تبدیل به دو باغ بی ارزش با میوه تلخ نمود (۱۶)
- ۱۷- هیچ وقت چیز با ارزش الهی را با چیزهای پست عوض نکن (۱۹)
- ۱۸- مال و فرزند مایه تقرب انسان به خدا نیست (۳۷)
- ۱۹- پروردگار برای هر کس بخواهد روزی را زیاد یا کم می کند، این ربطی به قرب به درگاه او ندارد (۳۶)
- ۲۰- ایمان و عمل صالح عامل تقرب به خدا است (۳۷)
- ۲۱- هر چیزی را در راه خدا انفاق بنمایی، خدا عوضش را داده و جای آن را پر می کند (۳۹)
- ۲۲- بگو : شما را تنها به یک چیز اندرز میدهم، دو نفر دو نفر یا یک نفر یک نفر برای خدا قیام کنید (۴۶)

سوره مبارکه فاطر

- ۲۳- اگر خداوند درب رحمتی را به روی مردم بگشاید کسی نمی تواند جلوی آن را بگیرد و هرچه را امساک کند، کسی غیر از او قادر به فرستادن آن نیست (۲)
- ۲۳- مبدا زندگی دنیا تو را فریب دهد، مبدا شیطان تو را فریب داده و به گرم خدا مغرور سازد (۵)
- ۲۴- شیطان را دشمن بدان (۶)
- ۲۵- اگر دنبال عزت هستی، عزت را فقط از خدا بخواه، چون تمام عزت

برای خداست (۱۰)

۲۶- تو فقیری و نیازمند به خدایی و فقط تنها خداست که بی‌نیاز و

شایسته هرگونه حمد و ستایش است (۱۵)

۲۷- از میان بندگان خدا تنها دانشمندان از او می‌ترسند (۲۸)

۲۸- در دوزخ فریاد می‌زنند: پروردگارا ما را خارج کن تا عمل صالحی

انجام دهیم، غیر از آنچه انجام می‌دادیم (۳۷)

۲۹- نیرنگ زن، نیرنگ تنها دامان صاحبانش را می‌گیرد

«چاه مکن بهر کسی اول خودت بعداً کسی» (۴۳)

سوره مبارکه یاسین

۳۰- تمام رفتارهایی که انجام می‌دهیم خداوند هم آنها را و هم آثار آن

را تا روز قیامت مینویسد (۱۲)

۳۱- در زندگی، از کسانی پیروی کن که از تو مزد طلب نمی‌کنند و

خودشان هدایت یافتند (۲۱)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲۲)

تأثیر شخصیت در تشدید عذاب و افزایش ثواب

يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيَّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَ

كَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا (۳۰) وَ مَنْ يَفْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ تَعْمَلْ

صَلِحًا نُؤْتِيهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَ أَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا (۳۱- احزاب)

ای همسران پیامبر! اگر یکی از شما مرتکب گناه آشکار می‌شود، عذابش

دو برابر است و این برای خدا آسان می‌باشد و هر که از شما مطیع

دستورات خدا و رسول او باشد و کار پسندیده کند، به او دو برابر پاداش

عطا می‌کنیم و روزی پرارزشی برایش آماده می‌سازیم.
این افراد دو برابر دیگران عذاب می‌شوند و یا پاداش می‌گیرند زیرا کاری که آنها می‌کنند در واقع دو کار است یکی در حوزه فردی و یکی در حوزه اجتماعی؛

با ناز و عشوه حرف نزنید!

فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا (۳۲- احزاب)
هنگام سخن گفتن صدای خود را نازک نکنید که بیمار دلان در شما طمع خواهند کرد؛ بنابراین درست سخن بگویید.

اظهار نظر در حکم خدا ممنوع!

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا (۳۶- احزاب)
هنگامی که از جانب خدا و پیامبرش حکمی صادر شد همه باید به آن گردن نهند و مردان و زنان با ایمان مختار نیستند که آن را بپذیرند و یا به گونه ای دیگر عمل کنند و هرکس خدا و پیامبرش را نافرمانی کند یقیناً به صورتی آشکار گمراه شده است.

چند توصیه برای مهمانی

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرٍ نَظِيرِ بْنِ إِنَاهُ وَلَا كُنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنَسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْخَقِ (۵۳- احزاب)

ای اهل ایمان! بدون اجازه وارد خانه‌های پیامبر نشوید؛ مگر آن که برای صرف غذا به شما اجازه داده شود. زودتر از وقت هم حاضر نشوید ولی وقتی شما را دعوت کردند، وارد شوید و هنگامی که غذا خوردید، پراکنده گردید و جلسه گفتگو و انس تشکیل ندهید که این کار باعث آزار رسول خدا می‌شود. این [کار که بنشینید و سرگرم سخن گردید] پیامبر را آزار می‌دهد و از شما حیا می‌کند [که بیرون‌تان کند] ولی خدا از حق حیا نمی‌کند.

آیه‌ای که بر رعایت حجاب تاکید کرد

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّلرِّجَالِ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ غِلَافًا يُغْنِيهِمْ عَنْ غِلَافِيَّتِهِمْ وَلِيْلَهُمْ مِّنْ حِلْيَةٍ مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُسْهَوْنَ فَاِذَا دُعُوا فَقُمُوا بِأَحْسَنِ مَا كُنْتُمْ عَلَيْهِم مِّنَ الْبُيُوتِ يَوْمَئِذٍ هُمْ كَاثِرُونَ وَمِمَّنْ قَلِيلٌ يُجَافُونَ أَلَيْسَ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا جُزَاءٌ مِّمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ (احزاب)

ای پیامبر! به همسران و دختران و همسران کسانی که مؤمن هستند بگو: روسری‌های بلند خود را بر خویش فرو افکنند [تا بدن و آرایش و زیورهایشان در برابر دید نامحرم قرار نگیرد]. این [پوشش] به اینکه [به عفت و پاکدامنی] شناخته شوند نزدیک‌تر است، و در نتیجه [از سوی اهل فسق و فجور] مورد آزار قرار نخواهند گرفت و خدا همواره بسیار آمرزنده و مهربان است.

نکات کلیدی جزء (۲۳)

سوره مبارکه یس

- ۱- می‌خواهی مشمول رحمت الهی شوی، تقوا نسبت به گذشته و آینده ات داشته باش (۴۵)
 - ۲- سلام، گفتاری از پروردگار مهربان است (۵۸)
 - ۳- راه راست میدانی چیست؟ بندگی خدا (۶۱)
- سوره صفات
- ۴- اجبار در تربیت نوجوان و جوان، اثر ندارد، بلکه باید به او آزادی انتخاب داد (۱۰۲)
 - ۵- البته نوجوان و جوان باید نظر بدهند، ولی با تحقیق و دقت (۱۰۲)

سوره مبارکه ص

- ۶- در مسیر خدا بر حرفهایی که دشمنان خدا میگویند، صبر کن (۱۷)
- ۷- اگر بین مردم داوری کردی، به حق داوری کن، ستم نکن و به راه راست هدایت کن (۲۲)
- ۸- بسیاری از شریکان به هم ظلم می‌کنند، (۲۴)
- ۹- شتابزده داوری نکن (۲۴)
- ۱۰- عالمانه داوری کن، نه بدون تحقیق (۲۴)
- ۱۱- خطا کردی، استغفار کن (۲۴)
- ۱۲- بین مردم به حق داوری کن و از هوس پیروی نکن (۲۶)
- ۱۳- مواظب باش، هوای نفس تو را از راه خدا گمراه نکند (۲۶)
- ۱۴- خداوند کسانی که ایمان آورده و عمل صالح انجام میدهند، را مانند

۱۳۸ * نکات کلیدی ۳۰ جزء قرآن

مفسدان قرار نمیدهد (۲۸)

۱۵- خداوند متّقین را مانند فاجران قرار نمی دهد (۲۸)

۱۶- هر چه را دوست داری، به یاد خدا دوست داشته باش (۳۲)

۱۷- همیشه آخرت اندیش باش (۴۶)

۱۸- تکبر ورزیدن، برتری جویی مانع عبادت و عمل به دستورات خدا می شود (۷۶)

۱۹- مقایسه غلط، باعث تکبر می شود، هیچ وقت خودت را با دیگران با معیار غلط مقایسه نکن (۷۶)

۲۰- شیطان قسم خورده همه را گمراه کند، ولی زورش به بندگان خالص خدا نمیرسد، پس،،، (۸۲-۸۳)

سوره مبارکه زمر

۲۱- مهمترین سرمایه تو، خود و خانواده ات هستی، مواظب این سرمایه ها باش (۱۵)

۲۲- به سخنان خوب گوش بده و از بهترین آن تبعیت کن (۱۸)

۲۳- قیامت به ستمگران (که گزند عذاب را می بینند) گفته شود: بچشید آنچه می کردید (۲۴)

۲۴- تکذیب آیات الهی، خواری در زندگی دنیا و عذاب آخرت را به دنبال دارد (۲۶)

نکته های زیبا و ماندگار جزء (۲۳)

عهدی که با خدا بسته ایم

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ (۶۰)

وَأَنْ اَعْبُدُونِي هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ (۶۱- یس)

ای فرزندان آدم! آیا با شما عهد نبستم که شیطان را بندگی نکنید که او برای شما دشمن آشکاری است؟ و گفتم که مرا بندگی کنید که این، راه مستقیم است.

روزی که دست حرف می زند و پا شهادت می دهد

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۶۵- یس)

امروز بر دهان هایشان مهر سکوت می زنیم و دست هایشان با ما سخن می گویند و پاهایشان به اعمالی که همواره مرتکب می شدند، گواهی می دهند.

زنده و مرده در فرهنگ قرآن

لَيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ (۷۰- یس)

قرآن برای آن است تا کسانی را که زنده اند هشدار دهد و فرمان عذاب بر کافران محقق و ثابت شود.

فراموشی قیامت را ساده نگیرید!

إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ (۲۶- ص)

بی تردید کسانی که از راه خدا منحرف می شوند، چون روز حساب را فراموش کرده اند، عذابی سخت دارند. در این فراز، قرآن کریم به این حقیقت اشاره می کند که گمراهی از مسیر حق ناشی از فراموشی قیامت است و نتیجه اش عذاب شدید الهی است.

دو دلیل عقلی بر وقوع قیامت

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ
لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ (۲۷) أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ (۲۸- ص)
و ما آسمان و زمین و آنچه را که میان آنهاست، بیهوده نیافریده‌ایم؛ این
پندار کافران است. پس وای بر آنان که منکر آتش دوزخند. آیا کسانی که
ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند مانند مفسدان در زمین قرار
می‌دهیم یا پرهیزکاران را چون بدکاران؟!

آنچه که ابلیس را ملعون ابد کرد

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيْدِي أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ
الْعَالِينَ (۷۵) قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ (۷۶) قَالَ
فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ (۷۷) وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ (۷۸- ص)
خداوند متعال فرمود: ای ابلیس! چه چیز مانع شد بر مخلوقی که من
آفریدم سجده نکنی؟ تکبر ورزیدی، یا بالاتر از آن بودی که فرمان سجود
به تو داده شود؟ ابلیس [گزینه اول را انتخاب کرد و] گفت: من از او (آدم)
بهترم، چرا که مرا از آتش آفریده‌ای و او را از گل. خداوند به او فرمود: از
صفوف ملائکه، از آسمان برین، بیرون رو که تو رانده درگاه منی و مسلماً
لعنت من بر تو تا روز قیامت ادامه خواهد یافت.

سه درس آموزنده و مهمی که در این گفتگو نهفته است

۱. در پاسخ ابلیس اشاره‌ای است به اینکه از نظر ابلیس اوامر الهی به
خودی خود لازم الاجرا نیستند؛ بلکه فرامین الهی وقتی لازم الطاعه

هستند که حق باشند و چون امرش به سجده کردن، حق نبود پس اطاعتش هم واجب نبود.

۲. این مجازات سنگین برای ابلیس تنها برای ترک یک سجده نبود؛ آنچه باعث این سقوط و لعنت ابدی ابلیس شد استکبار او بود.

۳. کسی که عالمانه و از روی عمد مرتکب معصیت می شود در حقیقت همان راهی را رفته است که ابلیس رفته.

نکات کلیدی جزء (۲۴)

سوره مبارکه زمر

- ۱- آیا خداوند برای نجات و دفاع از تو کافی نیست؟ (۳۶)
- ۲- وقتی زبانی به تو می‌رسد خدا را بخوان، ولی وقتی مشکل حل شد، نگو این نعمت را به خاطر کاردانی خودم به من دادند، این آزمایش الهی است (۴۹)
- ۳- هر چند گرفتار گناه شدی ولی از رحمت خدا ناامید نشو چون خداوند همه گناهان را می‌آمرزد (۵۳)
- ۴- به سوی خدا برگرد، تسلیم شو، از قرآن پیروی کن، تا گرفتار عذاب نشوی (۵۴-۵۵)
- ۵- کلیدهای آسمان و زمین از آن خداست به او ایمان بیاور تا ضرر نکنی (۶۳)
- ۶- فقط خدا را عبادت کن و شکرگزار باش (۶۶)
- ۷- خدا را آنگونه که شایسته اوست بشناس (۶۷)

سوره مبارکه غافر

- ۸- فریب قدرت نمایی دشمن و کفار و رفت و آمدشان به شهرها و کشورها را نخور (۴)
- ۹- اگر می‌خواهی مشمول استغفار ملائکه شوی، ایمان، تو به، پیروی از راه خدا (۷)
- ۱۰- آخرت سرای همیشگی و دنیا متاع زودگذر است، «آخرت خانه دائم و دنیا مسافر خانه است»، دائمی را انتخاب کن (۳۹)

- ۱۱- کیفر اعمال بد به اندازه خود اعمال است ولی پاداش اعمال خوب، بهشت و روزی های بی حساب است پس دنبال روزی بی حساب باش (۴۰)
- ۱۲- به حرف کسی گوش کن که تو را به سوی نجات دعوت کند نه آتش (۴۱)
- ۱۳- کارهایت را به خدا واگذار کن، خداوند نسبت به بندگان بیناست (۴۴)
- ۱۴- کارهایت را به خدا واگذار کن، خداوند تو را از فتنه های دشمنان حفظ می کند (۴۵)
- ۱۵- پیرو کسی باش که در جهنم آتش عذاب را از تو برطرف کند (۴۷)
- ۱۶- دعا کن استجاب الهی حتمی است (۶۰)
- ۱۷- تکبر از عبادت الهی، دروازه ورود به دوزخ است (۶۰)
- ۱۸- خداوند همواره آیاتش را به تو نشان می دهد، او را کفر نورز (۸۱)

سوره مبارکه فصلت

- ۱۹- در زندگی تمام توجهت به سوی خدا باشد (۶)
- ۲۰- نجات در پرتو ایمان و تقواست (۱۸)
- ۲۱- اگر بگویی: پروردگار من خدای یگانه است و در راه خدا استقامت کنی، فرشتگان بر تو نازل می شوند (۳۱)
- ۲۲- اگر می خواهی فرشتگان یار و مددکار تو در زندگی دنیا و آخرت باشند؛ ایمان و استقامت (۳۱)
- ۲۳- نیکو حرف بزن، بهترین سخن دعوت به سوی خداست همراه با عمل صالح و تسلیم خدا شدن (۳۳)
- ۲۴- خوبی و بدی یکسان نیست، بدی را خوبی دفع کن (۳۴)

۲۵- اگر می‌خواهی دشمنی‌ها به دوستی تبدیل شود بدی را با نیکی دفع کن (۳۴)

۲۶- شیطان شروع به وسوسه کرد، به خدا پناه ببر (۳۶)
۲۷- هر عملی انجام دهی خوب یا بد اثرش به خودت برمی‌گردد و خداوند به بندگان زور نمی‌کند (۴۶)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲۴)

خدا کافی است؟ (۳۶) زمر
با خدا باش پادشاهی کن (۳۸) زمر
قبض روح هنگام خواب (۴۲) زمر
شباهت مرگ و خواب (۴۲) زمر
هیچ کس از رحمت خدا ناامید نباشد (۵۲) زمر
درهای جهنم به روی چه کسانی باز می‌شود؟ (۷۱) زمر
درهای بهشت به روی چه کسانی باز می‌شود؟ (۷۳) زمر
خدای سختگیر و ثواب
استغفار فرشتگان مقرب برای مومنین (۷) غافر
دوبار می‌میریم (۱۱) غافر
آسارتان بر خدا مخفی نیست. (۱۹) غافر
گدایی دوزخیان از بهشتیان (۳۲) غافر
دوزخیان به نگهبانان جهنم می‌گویند یک روز از عذابمان بکاهید (۴۹)
غافر

عذر خواهی در آن روز سودی ندارد (۵۲) غافر
دعا، کلید اجابت ادعونی استجب لکم (۶۰) غافر

گواهی اعضا در قیامت علیه انسان (۲۰) فصلت
نطق و سخنگویی همه موجودات در قیامت (۲۱) فصلت
نتیجه دوستی با افراد ناباب (۲۵) فصلت
هر چه بخواهید در بهشت هست (۳۱) فصلت
تربیت با رفتار نه با گفتار (۳۳) فصلت
بدی را با خوبی جواب دادی، دشمنت دوست تو می‌گردد (۳۴) فصلت

نکات کلیدی جزء (۲۵)

سوره فصلت

- ۱- وقتی بدی به تو میرسد ناامید نشو (۴۹)
 - ۲- اگر بعد مشکلات، خدا لطفی به تو می کند نگو به خاطر شایستگی خودم است (۵۰)
 - ۳- وقتی نعمت به تو می رسد از خدا رو برنگردان و از خدا دور نشو (۵۱)
- سوره شوری
- ۴- در اختلافات، به قرآن مراجعه کن (۱۰)
 - ۵- در دعوت مردم به دین پایداری کن و از هوس مردم پیروی نکن (۱۵)
 - ۶- مزد رسالت پیامبر را می خواهی بدهی؟ عشق به اهل بیت علیهم السلام (۲۳)
 - ۷- اگر (بر فرض) خدا روزی را بر بندگانش زیاد می ساخت آنان در زمین ستم می کردند (۲۷)
 - ۸- هر مصیبتی در زندگی به تو می رسد به خاطر دستاوردهای خود توست (۳۰)
 - ۹- می خواهی دعایت مستجاب شود، ایمان و عمل صالح (۲۶)
 - ۱۰- هرچه داری، کالای زندگی دنیاست، ولی آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است دنبال آن باش که بهتر و پایدارتر است (۳۶)
 - ۱۱- اگر می خواهی به آنچه نزد خداست برسی، ایمان، توکل به خدا، ترک گناه، بخشش، مشورت، ظلم ستیزی، اصلاح، صبر (۳۶)
 - ۱۲- از گناهان بزرگ و کارهای زشت پرهیز کن (۳۷)
 - ۱۳- هر وقت خشمگین شدی ببخش (۳۷)

۱۴- دعوت خدایت را بپذیر (۳۸)

۱۵- در کارها با دیگران مشورت کن (۳۸)

۱۶- اگر کسی خواست به تو ظلم کند از دیگران کمک بگیر و ستم را دفع کن (۳۹)

۱۷- مجازات نکن، ببخش و اصلاح کن (۴۰)

۱۸- هرکس شکیبایی بورزد و ببخشد، نشان از تصمیم استوار او در کارهاست (۴۳)

۱۹- دختر، پسر، دختر و پسر و عقیم بودن دست خداست (۴۹-۵۰)

۲۰- زنان در زیورات پرورش می‌یابند و در کشمکش‌ها بیان روشنگر ندارند (۱۸)

سوره زخرف

۲۱- خداوند رتبه برخی انسان‌ها را بر برخی برتری داده تا دیگران را به خدمت گیرند (۳۲)

۲۲- از یاد خدا غافل شوی، شیطان همنشین تو می‌شود (۳۶)

۲۳- فرعون قومش را خوار و خفیف کرد، او را اطاعت کردند. هیچ وقت خودت را خفیف نکن (۵۴)

۲۴- بهشت در مقابل جزای اعمال است نه بهانه (۷۲)

سوره دخان

۲۵- بر خدا برتری نجوی (۱۹)

سوره جاثیه

۲۶- از فضل خدا زیاد بهره ببر (۱۲)

۲۷- هیچ وقت خودت و دلت و هوست را معبود خودت قرار نده (۲۳)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲۵)

شدیدترین تهدید برای گنه کار (۴۰) فصلت

قرآن، مایه هدایت و شفاست (۴۴) فصلت

از ثروت سیر نخواهی شد (۴۹) فصلت

راه‌های خداشناسی (۵۳) فصلت

برقراری عدالت از اهداف انبیاء (۱۵) شوری

تعلیم کافی نیست (۱۴) شوری

مومن نسبت به قیامت شدیداً اندیشناک است. (۱۸) شوری

دعا برای دیگران (۲۶) شوری

مومن صالح، صاحب مقام شفاعت است (۲۶) شوری

روزی بیش از ظرفیت طغیان آور است (۲۷) شوری

مصیبت‌ها نتیجه خطاهاست (۳۰) شوری

سیمای مومن راستین (۳۷ - ۳۹) شوری

پرهیز از آلودگی جنسی، اغماض از خطای دیگران به هنگام خشم، اجابت

عاشقانه دستورات الهی، احیای فرهنگ نماز، اهتمام به مشورت و همیاری

در رفع متجاوز

فرزند، هدیه خداوند است (دختر یا پسر، هدیه است) (۴۹) شوری

يَهْبُ لِمَنْ يَشَاءُ اِنَّا نَا وَيَهْبُ لِمَنْ يَشَاءُ الدُّكُورَ

انواح وحی (۵۱) شوری

تمسخر پیامبران (۷) زخرف

زمین گهواره انسان (۱۰) زخر

آیه مخصوص مسافرت (۱۳ - ۱۴) زخرف

طبیعت زن (۱۸) زخرف

تعصب به رسوم (۲۳) زخرف از نشانه‌های مخالفان دین

حکمت تفاوت در معیشت و روزی (۳۲) زخرف

جریمه دوری از قرآن (۳۶) زخرف

پایه‌های حکومت فرعون بر عدم تفکر مردم استوار بود (۵۴) زخرف

دوستی به جز با افراد با تقوا، موجب مصیبت و بدبختی و درد سر است
(۶۷) زخرف

دوزخیان از مالک آن تمنای نابودی می‌کنند (۷۷) زخرف

بیداری با سیلی قیامت (۸۳) زخرف

زمان وقوع قیامت (۸۵) زخرف

شب قدر، شب پر برکت (۳) دخان

شب تقدیر (۴) دخان

دود غلیظ در آستانه قیامت (۱۰) دخان

خفگی فرعون با آب (۲۳ - ۲۹) اسراف و برتری جویی، خوی فرعون
(۳۷) دخان

طعام دوزخیان (۴۳ - ۴۶) دخان

متکبر در دوزخ (۴۹) دخان

تنها نسخه سعادت (۶) جائیه

هستی برای انسان (۱۳) جائیه

بازتاب کمترین نیک و بد (۱۵) جائیه

کتاب بصیرت (۲۰) جائیه

ثبت همه اعمال به صورت نسخه برداری (۲۹) جائیه ...

نکات کلیدی جزء (۲۶)

سوره احقاف

۱- میخواهی بدون ترس و غم زندگی کنی، بگو: پروردگار من خداست و در راه خدا استقامت کن (۱۴)

۲- به والدینت نیکی کن (۱۵)

۳- نشانه های انسان کامل ؛

روحیه شکرگزاری، استفاده بهینه از نعمت ها، اصلاح نعمت های والدین، رفتار صالح خداپسندانه، اصلاح نسل، رجوع به سوی خدا، تسلیم فرمان خدا بودن (۱۵)

۴- درجه انسان به اندازه عمل اوست و پاداش اعمالش کامل به انسان می رسد (۱۹)

سوره محمد (صلوات الله علیه و آله و سلم)

۵- می خواهی کارت سامان یابد ؛ ایمان و عمل صالح و ایمان به قرآن (۲)

۶- اگر خدا را یاری کنی، خدا هم تو را یاری می کند و قدمت را ثابت می کند (۷)

۷- اعمال و عبادات را باطل نکن (۳۳)

۸- سست نشو (۳۵)

۹- با سستی، دشمن را به سازش دعوت نکن (۳۵) ۱۰- خدا با توست (۳۵)

۱۱- در کار تربیتی از زور استفاده نکن، باعث می شود کینه ها بر ملا شود (۳۷)

سوره فتح

- ۱۲- آرامش دل می‌خواهی؟ یاد خدا (۴)
- ۱۳- با زبان چیزی را بگو که در دل داری (۱۱)
- ۱۴- آرامش دل می‌خواهی دلت را خدایی کن (۱۸) ۱۵- پایبند آرمان تقوا باش (۲۶)
- ۱۶- مکتب اسلام با هدایت و ایین درست بر همه مکاتب دنیا پیروز می‌شود (۲۸)
- ۱۷- مسلمان واقعی باش؛
- بر کافران سختگیر باش
- با مردم مهربان باش
- رکوع و سجود داشته باش
- همیشه در حال تلاش و فضل الهی باش
- جویای رضای خدا باش
- چهره ات تابلوی معنویت و عبادت باشد (۲۹) ۱۸- مستقل باش و وابسته به کفر نباش (۲۹)

سوره حجرات

- ۱۹- دین سازی نکن (۱)
- ۲۰- حریم و حرمت پیامبر و اهل بیت علیهم السلام را نگه دار (۲)
- ۲۱- اخباری را که در ماهواره و فضای مجازی می‌شنوی نپذیر، تحقیق کن که درست تصمیم بگیری (۶)
- ۲۲- اگر دو نفر یا دو گروه درگیر شدند بین آنها آشتی بده (۹)
- ۲۳- با دیگران برادر باش و بین برادران را اصلاح کن (۱۰)

- ۲۴- دیگران را مسخره نکن (۱۱)
- ۲۵- عیب جوئی نکن (۱۱)
- ۲۶- دیگران را با لقب زشت نخوان (۱۱)
- ۲۷- از گمان پرهیز (۱۲)
- ۲۸- در امور دیگران تجسس نکن (۱۲)
- ۲۹- غیبت نکن (۱۲)
- ۳۰- به خاطر دینت بر خدا و دیگران منت نگذار (۱۷)

سوره ق

- ۳۱- خدا وسوسه های درونی را هم میداند، از رگ گردن به تو نزدیکتر است (۱۶)
- ۳۲- مانع خیر نشو (۲۵)
- ۳۳- نسبت به حرفهای مخالفان دین صبور باش (۳۹)

سوره ذاریات

- ۳۴- شبها کم بخواب، مناجات کن (۱۷)
- ۳۵- سحرگاهان استغفار کن (۱۸)
- ۳۶- در اموات سهمی برای سائلان و محرومان قرار بده (۱۹)

نکته های زیبا و ماندگار جزء (۲۶)

نوید به کسانی که در دینداری کم نمی آورند

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبَّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَفَامُوا فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۱۳) أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءَ بِمَا كَانُوا

يَعْمَلُونَ (۱۴- احقاف)

بی تردید کسانی که گفتند: پروردگار ما الله است، سپس ادر میدان عمل بر این حقیقت استقامت ورزیدند، نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین می شوند؛ اینان اهل بهشت اند که به پاداش اعمال شایسته ای که همواره انجام می دادند، در آن جاودانه اند. (۱۴)

در این فراز قرآن کریم به کسانی که گفتند: «رَبَّنَا اللَّهُ» و بعد «استقامت ورزیدند» سه وعده ویژه داده است: «لَا خَوْفٌ» و «لَا هُمْ يَحْزَنُونَ» و نیز «أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا»

زینت واقعی خریدنی نیست

وَلَا كِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ (۷)

خداوند ایمان را محبوب شما و آن را مایه زینت دل هایتان قرار داد و در مقابل، کاری کرد که شما نسبت به کفر و فسق و گناه، نفرت داشته باشید.

میل به زیبایی انسان را وامی دارد تا خود را با انواع و اقسام وسایل تزینی بیاراید و زیبا کند. اما این خواست طبیعی هم به مانند سایر در خواست های غریزی، هم پاسخ صادق دارد و هم پاسخ کاذب که اگر با عقل سلیم و آموزه های وحیانی خوراک صحیح به آن داده نشود به راحتی مشغول نوع کاذب آن شده و نمی داند چرا عطشش فروکش نکرده و به آن آرامشی که باید نمی رسد.

آیه‌ای مهم درباره بدگمانی، تجسس و غیبت

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَ لَا تَجَسَّسُوا
وَلَا يَغْتَبَ بََعْضُكُم بَعْضًا أ يَحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ (۱۲- حجرات)

ای اهل ایمان! از بسیاری از گمان‌ها در حق مردم بپرهیزید؛ زیرا برخی از گمان‌ها گناه است و در اموری که مردم پنهان ماندنش را خواهند تفحص و پی جویی نکنید و از یکدیگر غیبت ننمایید. آیا یکی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده‌اش را بخورد؟ بی تردید از این کار نفرت دارید و از خدا پروا کنید که خدا بسیار توبه‌پذیر و مهربان است.

منظور از «الظَّنَّ» اولی، گمان‌های بد است که چون نسبت به گمان‌های خوب در میان مردم بیشتر است لذا از آن تعبیر به کثیر شده و گر نه حسن ظن یا همان گمان خیر، نه تنها ممنوع نیست بلکه به آن توصیه هم شده است. (۵)

گمان‌های بد، برخی مطابق با واقعند و برخی مخالف آن. آنچه بی تردید گناه است آن گمان‌هایی هستند که مخالف با واقع باشند لذا فرمود: «إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ». وجود همین دسته از گمان‌های حرام در بین گمان‌های بد کافی است حکم به پرهیز از تمام آن‌ها بشود. بنابراین آیه شریفه مؤمنین را از هرگونه گمان بد (خواه موافق با واقع باشد؛ خواه مخالف) بر حذر می‌دارد.

روزی که پرده‌ها کنار رود

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَٰذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ
خَدِيدٌ (۲۲- ق)

ابه او می گویند: [تو از این روز بزرگ غافل بودی، پس ما پرده غفلت را از دیده‌ات کنار زدیم در نتیجه دیده‌ات امروز بسیار تیزبین است. این آیه از خطابات روز قیامت است که در آن خطاب کننده خدا و مخاطب تنها کسانی‌اند که معاد را انکار کردند و دین را نپذیرفتند.

متقین، نیازمندان را سهیم در مال خود می‌دانند

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَ عُيُونٍ (۱۵) ءَاخِذِينَ مَا ءَاتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ (۱۶) كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ (۱۷) وَ بِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ (۱۸) وَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَ الْمَحْرُومِ (۱۹) - ذاریات

بی‌تردید پرهیزکاران در بهشت‌ها و چشمه سارهایند. آنچه را پروردگارشان به آنان عطا کرده دریافت می‌کنند زیرا که آنان پیش از این همواره نیکوکار بودند. آنان اندکی از شب را می‌خوابیدند او بیشتر آن را به عبادت و بندگی می‌گذراندند [و سحرگاهان از خدا درخواست آمرزش می‌کردند و در اموالشان حقی برای سائل تهی‌دست و محروم از معیشت بود.

یکی از صفات متقین این شد جدای از واجبات مالی مشهور مانند خمس و زکات با اهداء بخشی از اموال خود به نیازمندان از آن‌ها دستگیری می‌کنند.

نکات کلیدی جزء (۲۷)

سوره ذاریات

- ۱- به خدا پناه ببر (۵۰)
- ۲- خدا تو را افرید برای اینکه او را عبادت کنی و او را بپرستی (۵۶)
- ۳- پند بده که پند، مومنان را سود دهد (۵۵)

سوره طور

- ۴- هر کس در گرو اعمال خویش است (۲۱)
- ۵- تنها عاملی که خانواده را در بهشت دور هم جمع می‌کند، ایمان است (۲۱)
- ۶- قرآن کتاب خداست، اگر باور نداری سخنی مانند آن بساز (۳۴)
- ۷- بر حکم پروردگارت صابر باش، چون زیر نظر خدایی (۴۸)
- ۸- پاسی از شب و هنگام رفتن ستارگان خدا را تسبیح کن (۴۹)

سوره نجم

- ۹- از گمان و هوای نفس پیروی نکن (۲۳)
- ۱۰- در حالی که از سوی پروردگارت هدایت آمده، از هوای نفس پیروی نکن (۲۳)
- ۱۱- از کسانی که از یاد خدا اعراض کرده و فقط دنبال زندگی دنیا هستند رو برگردان (۲۹)
- ۱۲- خدا می‌بخشد (۳۲)
- ۱۳- انسان جز نتیجه تلاش خود را نخواهد دید و نتیجه تلاش را حتماً خواهد دید (۳۹)

۱۴- پایان کار با پروردگار توسل (۴۲)

سوره قمر

- ۱۵- روز قیامت کافران می گویند: این روز سختی است (۸)
۱۶- خدا قرآن را برای پندگیری آسان کرد، آیا پند می پذیری؟ (۱۷)
۱۷- اگر می خواهی اهل نجات باشی سپاسگزار باش (۳۵)
۱۸- هر چه کرده ای، خرد و کلان در نامه اعمال تو ثبت است (۵۲ - ۵۳)

سوره الرحمن

- ۱۹- بزرگترین نعمتی که خدا به تو داده ، تعلیم قرآن است (۲)
۲۰- معیار اندازه گیری (حق) را بدان، تا در اندازه گیری طغیان نکنی (۸)
۲۱- کدام یک از نعمت های پروردگارت را انکار میکنی؟ (۱۳)
۲۲- هر چه بر زمین است فانی است فقط خدا باقی است، بقا می خواهی؟
با خدا باش (۲۶- ۲۷)
۲۳- آیا پاداش احسان جز احسان است؟ (۶۰)

سوره واقعه

- ۲۴- خوشگذرانی، اصرار بر گناهان بزرگ و تکذیب قیامت دروازه ورود به جهنم است (۴۵- ۴۷)
۲۵- اگر می خواهی به معارف قرآن دست پیدا کنی پاک باش (۷۹)

سوره حدید

- ۲۶- از آنچه خدا تو را در آن جانشین کرده، انفاق کن (تو امانت داری) (۷)

۲۷- چه شده که در راه خدا انفاق نمیکنی؟ در حالی که میراث آسمانها و زمین برای خدا ست (۱۰)

۲۸- به خدا وام بده «قرض الحسنه بده» تا چندین برابر آن را زیاد کند (۱۱)

۲۹- فریب آرزوها را نخور، تردید نکن، که عاقبتش آتش است (۱۴)

۳۰- وقت آن نرسیده که دلت به یاد خدا و قرآن نرم گردد؟ (۱۶)

۳۱- به سوی مغفرت الهی و بهشت سبقت بگیر (۲۱) ۳۲- هر مصیبتی

که برایت اتفاق می افتد در کتاب علم الهی ثبت است (۲۲)

۳۳- چیزی را از دست دادی غصه نخور و چیزی به دست آوردی سرمست نشو (۲۳)

۳۴- بخیل نباش و مردم را به بُخل وادار نکن (۲۴)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲۷)

عالم رو به گسترش و در حال بزرگ شدن است (۴۷) وَالسَّمَاءُ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

فرار کنید به سوی خدا (۵۰) ذاریات

تذکر به حال مومنین سود مند است (۵۵) ذاریات

هدف خلقت، عبادت است (۵۶) ذاریات

جز او روزی دهنده‌ای نیست (۵۸) ذاریات

مهمترین غذای مادی بهشتیان (میوه و گوشت) (۲۲) طور

شوخی بهشتیان (۲۳) طور

خدمتکاران بهشتی (۲۴) طور

عامل خوشبختی بهشتیان، دلسوزی برای سعادت خانواده بیان شده (۲۶)

و (۲۷) طور

انس با دعا و مناجات دو عامل دیگر در خوشبختی (۲۸) طور
از بین الطلوعین غافل نباش (۴۹) طور
کلام پیامبر عین وحی است (۲ - ۴) نجم
توقع داشتن همه چیز را نداشته باشید (۲۴) نجم
دوستی نکنید با کسیکه با خدا کاری ندارد (۲۹) نجم
وعده مغفرت برای ترک کننده ی گناهان کبیره (۳۲) نجم
طی کمال با زحمت و تلاش است وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى (۳۹) نجم
شق القمر از علائم نزدیکی قیامت (۱) قمر
تصویری از قیامت (۷) قمر - ملخ‌های پراکنده
قرآن قابل فهم برای همه (۱۷) قمر
ثبت همه اعمال (و کل صغیر و کبیر مستطیر) (۵۳) قمر
خدا معلم قرآن است!!!! (۱ و ۲) الرحمن
هستی در سجده است (۶) الرحمن
مراعات حقوق در معاملات (۸) الرحمن
قدرت خدا در مخلوط نشدن آبهای شور و شیرین در کنار هم (۱۹) و
(۲۰) الرحمن
همه ی هستی، گدای خداوند (۲۹) الرحمن
حسابرسی از همه (۳۱) الرحمن
نگاه حور العین فقط به همسرانشان (۵۶) الرحمن
همسران دنیوی که بهشتی شده اند، از نظر سیما از حور العین
زیباترند (۷۰) الرحمن

تبدیل کوه ها به غبار (۵ و ۶) واقعه
پرهیز از حرف بیجا (۲۵) واقعه
بهشتیان با حور العین هم سن هستند (۳۷) واقعه
شرط محرم اسرار خدا شدن (۷۹) واقعه
قرآن را دست کم نگیر درمانگر همه دردهاست (۸۱) واقعه
بهشت برزخی (۸۸ و ۸۹) واقعه
خداوند در همه جا با توسل (۴) حدید
مال خدا در راه خدا (۱۰) حدید
خدا می‌گه به من قرض می‌دهی!!!! (۱۱) حدید
کتاب تفکر (۱۷) حدید
صدقه افزایش دهنده مال (۱۸) حدید
بخیل محبوب خدا نیست (۲۳ و ۲۴) حدید
تقوا و نورانیت دل (۲۸) حدید

نکات کلیدی جزء (۲۸)

سوره مجادله

- ۱- طوری سلام کن که خدا می‌خواهد (۸)
- ۲- با دیگران در گوشی صحبت نکن، مگر اینکه برای نیکی و تقوا باشد (۹)
- ۳- هیچ وقت مومنی را محزون نکن (۱۰)
- ۴- اگر در مجلس گفتند: جا باز کن، جا باز کن تا خداوند در بهشت برایت جا باز کند (۱۱)
- ۵- وقتی در مجلس گفته شد: برخیز، برخیز (۱۱)
- ۶- بگونه‌ای باش که خدا از تو راضی باشد و تو هم از خدا راضی باشی (۲۲)

سوره حشر

- ۷- وقتی چیزی به کسی می‌دهی در دل چشمداشتی نداشته باش (۹)
- ۸- در بخشندگی دیگران را بر خود مقدم مدار، هرچند نیاز شدیدی داری (۹)
- ۹- در دلت نسبت به مومنین کینه نداشته باش (۱۰)
- ۱۰- بنگر برای قیامت خود، چه آماده کرده ای؟ (۱۸) ۱۱- خدا را فراموش نکن که خدا تو را به خود فراموشی وامی‌دارد (۱۹)

سوره ممتحنه

- ۱۲- به یاد قیامت باش، روز قیامت خویشان و فرزندان سودی ندارند (۳)

سوره صف

- ۱۳- چرا چیزی را می‌گویی، که عمل نمی‌کنی؟ (۲)
۱۴- تجارت پر سودی که تو را از عذاب نجات می‌دهد، ایمان به خدا و رسول و جهاد با مال و جان در راه خداست (۱۱)

سوره جمعه

- ۱۵- به دانسته‌های عمل کن، عالم بی‌عمل به چه ماند؟ بارکش بی‌ثمر (۵)
۱۶- در تعارض معنویات با مادیات، معنویات را مقدم بدار (۹)
۱۷- دین را همراه با اندیشه یاد بگیر، دین بدون اندیشه خرافات و اندیشه بدون دین سکولاریسم و،، است (۲)
۱۸- در جستجوی چیزهای با ارزش و فضل الهی باش (۱۰)

سوره منافقین

- ۱۹- از تحریم اقتصادی نترس، خزائن آسمان و زمین دست خداست (۷)
۲۰- مبدا اموال و فرزندان تو را از یاد خدا غافل سازد که در این صورت ورشکسته‌ای (۹)
۲۱- قبل از مرگ اتفاق کن که یک لحظه زنده شدن و انفاق آرزوی مردگان است (۱۰)

سوره تغابن

- ۲۲- برخی از همسران و فرزندان به خاطر ایمان تو با تو دشمنی می‌کنند، از آنها بر حذر باش (۱۴)
۲۳- در برابر خطای فرزند و همسر، چشم پوشی کن و ببخش و در گذر (۱۵)
۲۴- در حد توان تقوا داشته باش (۱۶)

سوره طلاق

- ۲۵- تقوای الهی پیشه کن؛ خدا تو را از بن بست ها خارج و از جایی که گمان نبری، روزی می دهد (۲-۳)
- ۲۶- می خواهی کارهای دشوار بر تو آسان شود انفاق کن، حتی اگر فقیری، از همان مقدار کم انفاق کن (۷)

سوره تحریم

- ۲۷- به خاطر دلخوشی دیگران حلال خدا را بر خود حرام نکن (۱)
- ۲۸- خود و خانواده ات را از آتش جهنم حفظ کن (۶)
- ۲۹- به درگاه خدا توبه واقعی کن (۸)

نکته های زیبا و ماندگار جزء (۲۸)

- شیطان عامل اندوه و غم (۱۰) مجادله
- آداب معاشرت و ورود میهمان جدید (۱۱) مجادله
- آیه ای که فقط امیر المومنین (علیه السلام) به آن عمل کرد (۱۲) مجادله
- «معروف به آیه نجوی»
- علامت حزب خدا (۲۲) مجادله
- با دیده عبرت نگاه کن
- تمرکز ثروت ممنوع (۷) حشر
- ایثار گری (۹) حشر
- دعا برای پیشتازان ایمان (۱۰) حشر
- کینه ی مومن را از دل خارج کن (۱۰) حشر
- محاسبه و مراقبه (۱۸) حشر

نتیجه فراموشی خدا (۱۹) حشر
 قرآن کوه‌ها را متلاشی می‌کند (۲۱) حشر
 صفات و اسماء خداوند (۲۲ - ۲۴) حشر
 فامیل هم به دادت نمی‌رسد (۳) نه فامیل نه اولاد فقط اعمال صالح
 ابراهیم اسوه حسنه (۴) ممتحنه
 شفاعت پیامبر (۱۲) ممتحنه
 چرا چیزی را که انجام نمی‌دهی به دیگران می‌گویی (۲۰) صف
 رفتار با گفتارت متناقض نباشد (۳) صف
 صف پولادین جبهه مومنین (۴) صف
 مژده ظهور خاتم الانبیاء به وسیله مسیح در انجیل (۶) صف
 تلاش یهود برای خاموش کردن قرآن (۸) صف
 تجارت نجات بخش (۱۰ و ۱۱) صف
 امداد غیبی برای جبهه ایمان (۱۳) صف
 تسبیح و ذکر گفتن همه هستی (۱) جمعه
 تزکیه به همراه تعلیم (۲) جمعه
 دانشمند بی‌عمل، الاغ کتاب بر دوش (۵) جمعه
 اهمیت نماز جمعه (۹) جمعه
 کاسبی بعد از نماز جمعه (۱۰) جمعه
 منبع همه چیز نزد خداست (۷) منافقون
 مومن نباید خود را ذلیل کند (۸) منافقون
 مومن سرگرم دنیا نمی‌شود (۹) منافقون
 مهلت خواستن برای انفاق در هنگام مرگ توسط ... (۱۰) منافقون

نورانیت با قرآن زیستن (۸) تغابن
قیامت روز افسوس خوردن (۹) تغابن
قلب هدایت شده (۱۱) تغابن
همسر و فرزندت، بی دینت نکنند (۱۴) تغابن
عفو و صلح و آثار آن (۱۴) تغابن
اموال و اولاد وسیله امتحان (۱۵) تغابن
می‌خواهید از پاکان و رستگاران باشید؟؟ (۱۶) تغابن
شرایط طلاق (۱) طلاق
تقوا راه خروج از بن بست ها (۲) طلاق
تقوی و روزی بی حساب (۳) طلاق
کار را به خدا واگذار کن (۳) طلاق
چرخش امور متّیین (۴) طلاق
مشورت زن و شوهر باهم (۶) طلاق
اهمیت رضایت همسر (۱) تحریم
دفاع از پیامبر توسط جبرئیل و علی (علیه السلام) (۴) تحریم
زنان ممتاز (۵) تحریم
خود و خانواده ات را از دوزخ حفظ کن (۶) تحریم
توبه نصح (۸) تحریم
محیط سلب اختیار نمی‌کند (۱۰) تحریم

نکات کلیدی جزء (۲۹)

سوره ملک

۱- خدا مرگ و زندگی را آفرید تا امتحان کند چه کسی در عمل نیکوتر است (۲)

۲- در اطراف زمین راه برو و از رزق خدا بخور (۱۵)

۳- اگر خدا به تو روزی ندهد چه کسی به تو روزی خواهد داد؟ (۲۱)

سوره قلم

۴- از تکذیب کنندگان دین اطاعت نکن (۸)

۵- از اینان اطاعت نکن ؛

- کسانی که زیاد سوگند می‌خورند

- خوار و ذلیل

- عیب جو

- خبرچین

- مانع کار خیر

- متجاوز

- گنهکار

- درشت خو

- بی‌تبار (۸-۱۴)

سوره الحاقه

۶- روز قیامت هیچ کار نهفته ای از شما پنهان نمی‌ماند (۱۸)

۷- بعد مرگ ؛ ثروت چیزی از عذاب را از تو دفع نمی‌کند و قدرتت از

۱۷۰ ✽ نکات کلیدی ۳۰ جزء قرآن

گفت می‌رود (۲۸-۲۹)

۸- مردم را به اطعام مسکین ترغیب کن (۳۴)

سوره معارج

۹- آسیبی به تو می‌رسد بی‌تاب نباش، خیری به تو می‌رسد بخل نکن

(۱۹-۲۱)

۱۰- می‌خواهی جلوی بی‌تابی را بگیری ؛

نماز و پایداری بر آن، در اموالت حقی برای سائل و محروم قرار بده،

پاکدامن و امانتدار باش و به عهدت وفا کن، شهادت درست بده (۳۳-۳۲)

(۲۲)

سوره نوح

۱۱- اگر می‌خواهی خداوند با مال و فرزند تو را مدد کند استغفار کن

(۱۱-۱۲)

۱۲- چرا برای خدا عظمت قائل نیستی؟ (۱۳)

۱۳- دعا کن؛ پروردگارا پدر و مادرم و هر کس که با ایمان وارد خانه من

می‌شود را بیمارز (۲۸)

سوره جن

۱۴- از یاد پروردگار رو بگردانی به عذابی فزاینده کشانده می‌شوی (۱۷)

۱۵- مساجد ویژه خداست پس کسی را با خدا نخوان (۱۸)

۱۶- کسی را به اسرار اگاه نکن، مثل خدا «ستار العیوب» باش (۲۶)

سوره مزمل

- ۱۷- بیشتر یا نصف یا کمتر شب را برخیز و قرآن را شمرده بخوان (۲-۴)
۱۸- نام پروردگارت را زیاد یاد کن (۸)
۱۹- یکسره به او دل ببند (۸)
۲۰- نماز شب بخوان، شب خیزی موثرتر و ذکرش استوارتر است (۶)
۲۱- هرچه برایت میسر است، قرآن بخوان (۲۰)

سوره مدثر

- ۲۲- خدا را بزرگ دار (۳)
۲۳- جامه ات را پاکیزه دار (۴)
۲۴- از پلیدی ها دوری کن (۵)
۲۵- منت نگذار (۶)
۲۶- کار خوب خود را زیاد نشمار (۶)
۲۷- برای خدا صبر کن (۷)
۲۸- با یاوه گویان همصدا نشو (۴۵)

سوره قیامت

- ۲۹- انسان به خودش آگاه است، هر چند عذر بتراشد (۱۴-۱۵)
۳۰- آیا می‌پنداری که بی‌هدف رها شوی؟ (۳۶) سوره انسان
۳۱- کارهایت فقط برای خدا باشد
نه دنبال مزد باش و نه تشکر دیگران (۹)
۳۲- چیزی را که دوست داری در راه خدا ببخش (۸)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۲۹)

نظم در آفرینش (۳) ملک

دوزخیان می‌گویندای کاش می‌شنیدیم یا می‌اندیشیدیم (۱۰) ملک
آرامش زمین

پرنده بالای سرت را خدا نگه داشته است (۱۹) ملک

ابزارهای شناخت (۲۳) ملک

ارزش قلم و قسم خداوند (۱) قلم

اخلاق پیامبر (۴) قلم

زیاد قسم نخور (۱۰) قلم

افراد عیب جو و سخن چین و درشت خو مانع الخیر باید منزوی شوند
(۱۱ - ۱۳) قلم

کسانی که در آخرت نمی‌توانند سجود کنند (۴۲) قلم

کتاب همه عصرها و نسلها

مباهات اهل بهشت (به دیگران می‌گویند بیائید و پرونده ما را بخوانید)
(۱۹) حاقه

دوزخی آرزو می‌کند قبل از دریافت کار نامه می‌مرد (۲۵ - ۲۷) حاقه

هلاکت دشمن علی (علیه السلام) (۱ و ۲) معارج

۵۰ ایستگاه قیامت هر ایستگاه ۱۰۰۰ سال (۴) معارج

در قیامت هیچ دوست صمیمی احوال دوستش را نمی‌پرسد (۱۰ و ۱۱)
معارج

آرزوی مجرم (۱۱ - ۱۴) معارج

مجرم آرزو می‌کندای کاش فرزندان و همسر و برادر و خویشان و همه

انسانها به جای او دوزخی شوند و او اهل نجات.

زندگی بی هدف (۴۲) معارج

رنج پیامبران (۶) نوح

عکس العمل مردم در برابر تبلیغ انبیاء (۷) نوح

انگشت به گوش می گذاشتند و لباس را بر سر می کشیدند.

بازتاب استغفار و توبه = نزول باران و توسعه اموال و اولاد (۱۰ - ۱۲) نوح

ایمان و کفر جنیان (۱۴) جن

نتیجه اعراض از قرآن (۱۷) جن

آگاهی انبیاء از غیب (۲۶ و ۲۷) جن

عصمت انبیاء (۲۷ و ۲۸) جن

مختصات پیامبر (و جوب نماز شب برای پیامبر) (۲ و ۳) مزمل

تلاوت قرآن در دل شب با صدای زیبا و شمرده (۴) مزمل

دل از غیر خدا بکن (۸) مزمل

قیامت روزی است که کودکان را پیر می کند!!!!!! (۱۷) مزمل

هر چه می توانی قرآن بخوان (۲۰) مزمل

مبلغ موفق (پاک و پاکیزه) (۴) مدثر

خدماتت را زیاد نبین (۶) مدثر

بی تفاوتی در مقابل محرومین، دلیل شقاوت (۴۴ و ۴۵) مدثر

وجدان (۲) قیامت

سر انگشت شما را دوباره باز آفرینی می کنیم (۴) قیامت

قرآن تحریف ناپذیر است (۷) قیامت

چهره های با نشاط و چهره های عبوس (۲۲ - ۲۵) قیامت

انسان مکلف است، رها نیست (۳۶) قیامت
 زمانی نبودی حالا آمدی و ... (۱) انسان
 غل و زنجیر دوزخیان (۴) انسان
 اهل بیت مظهر ابرار (۵) انسان
 ایثار گری اهل بیت علیهم السلام (۸) انسان
 آب و هوای بهشت (۱۳) انسان
 پشتوانه استقامت چیست؟ (۲۶) انسان
 دلبستگی به دنیا عامل غفلت از آخرت (۲۷) انسان
 شراره‌های دوزخ (۳۲) مرسلات
 روز قیامت، روز اجتماع تمامی بشر (۳۸) مرسلات
 لذت کوتاه دنیوی دوزخیان (۴۶) مرسلات
 غیر از قرآن راه نجاتی نیست (۵۰) مرسلات ...

نکات کلیدی جزء (۳۰)

- ۱- قیامت حق است، راهی به سوی پروردگارت برگیر (۳۹)
- ۲- سرکشی و طغیان و برگزیدن زندگی دنیا، راهی به سوی دوزخ است و خوف از خدا و بازداشتن نفس از هوس، راه ورود به بهشت است (نازعات/۳۷-۴۰)
- ۳- به غذایت بنگر ؛
- آنچه میخوری حلال است یا حرام ؟
- چه کسی به تو روزی میدهد؟
- آیا برایت مفید است یا مضر؟
- چه تاثیری بر تربیت تو و نسل دارد؟
- و ... (عبس/۲۴)
- ۴- قیامت، خود شخص، می داند چه حاضر کرده است (تکویر/۱۴)
- ۵- قیامت خود شخص، میداند چه پیش فرستاده و چه پس نهاده است (انفطار/ ۵)
- ۶- وای بر کم فروشان (مطففین / ۱)
- ۷- تو سخت به سوی پروردگارت رهسپاری و ملاقاتش می کنی (انشقاق/۶)
- ۸- قیامت رازهای فاش می شود، نه قدرت داری و نه یاری (طارق/۹-۱۰)
- ۹- پاک شو، نام خدا را ببر، نماز بخوان رستگار می شوی (اعلی/ ۱۴-۱۵)
- ۱۰- زندگی دنیا را برگزیده ای در حالی که آخرت بهتر و پایدارتر است؟ (اعلی/ ۱۶-۱۷)
- ۱۱- اگر خدا تو را آزمود و روزی ات را تنگ کرد ، نگو پروردگارم خوارم

کرد (فجر / ۱۶)

۱۲- آرزوی مردم در قیامت؛

«ای کاش برای زندگی آخرتم، پیش می‌فرستادم» (فجر / ۲)

۱۳- انسان در رنج آفریده شده است (بلد / ۴)

۱۴- نفّست را پاک کنی رستگاری، اگر آلوده کنی محروم می‌گرددی

(شمس / ۹-۱۰)

۱۵- انفاق کن، پارسایی کن، وعده نیکو را باور داشته باش، خدا تو را در

مسیر آسانی قرار می‌دهد (لیل / ۵-۷)

۱۶- خدا تو را رها نمی‌کند (ضحی / ۳)

۱۷- آخرت برای تواز دنیا بهتر است (ضحی / ۴)

۱۸- خدا چندان به تو ببخشد که راضی شوی (ضحی / ۵)

۱۹- با یتیم تندى نکن (ضحی / ۹)

۲۰- نیازمند و درخواست کننده را از خود مران (ضحی / ۱۰)

۲۱- نعمت های پروردگارت را بازگو کن (ضحی / ۱۱)

۲۲- شرح صدر داشته باش (انشراح / ۱)

۲۳- از کاری فراغت یافتی، کار دیگری را شروع کن (انشراح / ۷)

۲۴- به سوی پروردگارت رو بیاور (انشراح / ۸)

۲۵- به نام پروردگارت قرآن بخوان، بخوان که پروردگارت کریم است

(علق / ۱-۳)

۲۶- هر عملی انجام دهی به اندازه ذره ای خوب و بد، آن را در قیامت

می‌بینی (زلزله / ۶-۸)

۲۷- روز قیامت خدا از خروجی تمام نعمت‌هایت خواهد پرسید (تکاثّر / ۸)

- ۲۸- در معرض زیان هستی، با ایمان و عمل صالح و حق و صبر جلوی آن را بگیر (سوره عصر)
- ۲۹- عیب جویی نکن (همزه /۱)
- ۳۰- به کسی طعنه نزن (همزه /۱)
- ۳۱- مال و ثروت تو را جاودانه نمی کند (همزه /۳)
- ۳۲- صاحب کعبه را عبادت کن که هم امنیت میدهد و هم روزی (قریش /۳)
- ۳۳- نماز سهوی و ریایی نخوان (ماعون /۵-۶)
- ۳۴- از تمام شرور، ظاهری و باطنی و وسوسه شیطان به خدا پناه ببر (سوره فلق و ناس)

نکته‌های زیبا و ماندگار جزء (۳۰)

- شکل مختلف انسان ها (باطن) در معاد (۱۸) نباء
- جهنم در کمین ستمگر (۲۲ و ۲۱) نباء
- همه اعمال مکتوب می شود (۲۹) نباء
- ای کاش خاک بودم (۴۰) نباء
- حتی فرعون فطرت خدا جو داشت (۱۷) نازعات
- من گفتن از شیطان و فرعون است (۲۴) نازعات
- حکومت ۴۰۰ ساله فرعون در آب غرق شد (۲۵) نازعات
- عمر دنیا = نیم روز (۴۶) نازعات
- به سلامت غذای مادی و معنویت بیاندیش (۲۴) عبس
- همه از عزیزترین عزیزها می گریزند (۳۳ - ۳۶) عبس
- در آن روز هر کس گرفتار کار خویش است (۳۷) عبس

چهره‌های خندان یا دود آلود در قیامت (۳۹ و ۴۰) عبس
 بازجویی از حیوانات (۵) تکویر
 هرکس اعمال و رفتارش را حاضر می‌بیند (۱۴) تکویر
 به کجا می‌روی عیب؟ ره گم نکرده‌ای! (۲۶) تکویر
 کرم خدا گولت نزنند (۶) انفطار
 نویسندگان اعمال کریمند و کریمانه می‌نویسند (۱۰ و ۱۱) انفطار
 کسی به درد کسی نمی‌خورد (۱۹) انفطار
 وای بر تباه کننده حق الناس (۱-۴) مطففین
 چشمه مخصوص مقربان (تسنیم) (۲۷ و ۲۸) مطففین
 خنده مومنان به دوزخیان (۳۴) مطففین
 از هم پاشیدن زمین و آسمان (انشقاق
 دریافت نامه اعمال بعضی از پشت سر (۱۰) انشقاق
 کنترل دقیق اعمال (۳) بروج
 یکتا پرستان در شکنجه گاه مردم ظالم (۴-۸) بروج
 مواخذه ناگهانی (خ ۱۲) بروج
 دائماً تحت مراقبتی (۴) طارق
 دیروزی را فراموش نکن (۵ و ۶) طارق
 روز افشای رازها (۹) طارق
 جدا سازی حق از باطل در روز قیامت (۱۳ و ۱۴) طارق
 دین آسان (۸) اعلی
 دوزخی عذاب می‌کشد، نه می‌میرد و نه زندگی می‌کند (۱۳) اعلی
 دلبستگی به دنیا مانع اصلی تزکیه نفس (۱۶) اعلی

آسمان و زمین و کوه، نشانه خدا (۱۷ - ۲۰) غاشیه

سوگند به اول ذی حجه یا دهه آخر ماه رمضان (۲) فجر

خدا در کمین ستمگران (منظور از کمینگاه حق الناس است) (۱۴) فجر

تهیدستی و توانگری، آزمایش پروردگار (۱۵ و ۱۶) فجر

نکوهش بی اعتنایی به یتیم و گرسنگان (۱۷ و ۱۸) فجر

انسان ورشکسته در قیامت (۲۴) فجر

دنیا آکنده از رنج است (۴) بلد

کنترل زبان (۹) بلد

گردنه صعب العبور (۱۲ - ۱۶) بلد

تهذیب نفس تنها راه نجات (۹) شمس

ریشه و میوه تقوا (۷) لیل

قوی ترین عامل خود سازی (۱۷ - ۲۰) لیل

انفاق به کسی که از او خیری ندیدی (۱) لیل

شفاعت گسترده پیامبر (۵) ضحی

یتیم نوازی (۹ و ۶) ضحی

پرهیز از رنجاندن سائل (۱۰) ضحی

بیان نعمت ها (۱۱) ضحی

حوصله برای مبلغ (۱) شرح

پیامبری، بار کمر شکن (۲) شرح

بیکار نباش (۷) شرح

زیباترین تصویر سازی (۴) تین

همه چیز با نام خدا (۱) علق

۱۸۰ ✽ نکات کلیدی ۳۰ جزء قرآن

نعمت نوشتن (۳ و ۴) علق

منشاء طغیان (احساس بی نیازی) (۶ و ۷) علق

عالم محضر خداست (۱۴) علق

برای تقرب، سجده، سجده، سجده (۱۹) علق

نزول حقیقت قرآن، پنهان بودن شب قدر، تقدیر امور عالم (۱) قدر

حق الله و حق الناس (۵) بینه

محصول خدا ترسی (۸) بینه

گواهی زمین در قیامت محاسبه ذره ذره (۷ و ۸) زلزال

انسان ناسپاس (۶) عادیات

روز افشای اسرار (۱۰) عادیات

پروانه‌های سرگردان (۴) قارعه

ملاک بهشت و دوزخ (۶-۹) قارعه

راهکارهای زندگی موفق در سی جزء قرآن^۱

جزء اول

- هدف از خلقت انسان بندگی خداوند است (حمد/ ۱)
- متقین پنج ویژگی دارند: ۱ - اعتقاد به غیر ۲ - اقامه کننده نماز ۳ - انفاق کنندگان ۴ - ایمان به نبوت ۵ - اعتقاد به معاد (بقره/ ۳-۴)
- مجازات الهی متناسب با اعمال ماست. (بقره / ۷)
- نتیجه نیرنگ به صاحب نیرنگ برمی گردد. (بقره / ۹)
- فسادکنندگان روی زمین زیانکار هستند. (بقره / ۲۷)
- اگر توبه واقعی باشد، خداوند آن را می پذیرد. (بقره / ۳۷)
- حق و باطل را مخلوط نکنید. (بقره / ۴۲)
- حقیقت را پنهان نکنید. (بقره / ۴۲)
- هر آنچه به مردم می گوئید، خود نیز عمل کنید. (بقره / ۴۴)
- با دو اهرم، نماز و صبر در برابر مشکلات پیروز شوید. (بقره / ۴۵)
- خداوند از همه امور پنهان و آشکار شما باخبر است. (بقره / ۷۷)
- از بدبخت ترین درآمدها، درآمد دین فروشی است. (بقره / ۷۹)
- در احکام دین، سلیقه ای و انتخابی عمل نکنید. (بقره / ۸۵)

جزء دوم

- بحث های بیهوده را رها کنید. (بقره / ۱۴۸)
- در کارهای خیر از دیگران سبقت بگیرید. (بقره / ۱۴۸)
- شیطان، انسان را قدم به قدم منحرف می کند. (بقره / ۱۶۸)

^۱ . منبع: سایت تبیان

- در تغذیه، به بهداشت توجه کنید. (بقره / ۱۷۲)
- برای وصیت کردن شاهد بگیرید. (بقره / ۱۸۱)
- خطاب زیبا، راهی برای تأثیرگذاری پیام است. (بقره / ۱۸۳)
- زمان در اجابت دعا اثر دارد. (بقره / ۲۰۳)
- بزرگترین خطر، نابودی اقتصاد و فرهنگ امت است. (بقره / ۲۰۵)
- اتفاق باید از چیزهای خوب و مرغوب باشد. (بقره / ۲۱۵)
- شراب و قمار، عاملان فساد جسم و روح و مایه غفلت هستند. (بقره / ۲۱۹)
- بدی‌های دیگران را در کنار خوبی‌های آنان ببینید و منصف باشید. (بقره / ۲۱۹)
- نام آنهایی که در جنگ مردانگی نشان داده‌اند، را زنده نگه دارید. (بقره / ۲۵۱)

جزء سوم

- اتفاق کنید پیش از آنکه فرصت را از دست بدهید. (بقره / ۲۴۵)
- به کسانی که صدقه می‌دهید با لحن خوب سخن بگویید. (بقره / ۲۶۳)
- بخشش و انفاق خود را با منت و آزار باطل نکنید. (بقره / ۲۶۴)
- شیطان شما را از فقر می‌ترساند تا انفاق نکنید. (بقره / ۲۶۸)
- در آشکار و پنهان صدقه بدهید. (بقره / ۲۷۴)
- ربا، بی‌برکت و صدقات پُر برکت می‌شود. (بقره / ۲۷۶)
- هرگز به دنبال ربا نروید. (بقره / ۲۷۸)
- به بدهکار فرصت دهید و به او فشار نیاورید. (بقره / ۲۸۰)
- هنگامی که به یکدیگر قرض می‌دهید حتماً آن را بنویسید و مکتوب

کنید. (بقره / ۲۸۲)

- خداوند از هر کس به اندازه توانایی اش تکلیف می خواهد. (بقره / ۲۸۶)
- در سحرها استغفار کنید. (آل عمران / ۱۷)
- از خدا فرزندان پاک درخواست کنید. (آل عمران / ۳۸)

اجزاء چهارم

- اول امر به معروف کنید سپس نهی از منکر (آل عمران / ۱۰۴)
- بهترین زمان برای مناجات، سحر است. (آل عمران / ۱۱۳)
- از گذشته به عنوان تجربه یاد کنید. (آل عمران / ۱۲۱)
- در انجام کار خیر عجله کنید. (آل عمران / ۱۳۳)
- در هنگام رفاه از حال محرومان غافل نشوید. (آل عمران / ۱۳۴)
- خشن و سختگیر نباشید تا محبوب مردم شوید. (آل عمران / ۱۵۹)
- در مشکلات، یکدیگر را به صبر سفارش کنید. (آل عمران / ۲۰۰)
- در گرفتن حق الزحمه، حد متعارف را در نظر بگیرید. (نساء / ۶)
- با هدیه و زبان شیرین، کینه ها و حسادت ها را رفع کنید. (نساء / ۸)
- به اموال یتیمان دست درازی نکنید. (نساء / ۹)
- حل مشکلات خانواده، برای سعادت فرزندان، بهتر از طلاق است. (نساء / ۱۹)
- هنگام ناراحتی های زندگی یاد لذت های آن بیفتید. (نساء / ۲۱)

جزء پنجم

- گناهان بزرگ را کنار بگذارید تا خدا بدی های شما را رفع کند. (نساء / ۳۱)

- هزینه زندگی، بر عهدهٔ مرد است. (نساء/۳۴)
- نشانه همسر شایسته، رازداری، حفظ مال، آبرو و ناموس شوهر در غیاب اوست. (نساء/۳۴)
- بین افراد، صلح و آشتی ایجاد کنید و ناامید و بی تفاوت نباشید. (نساء/۳۵)
- به پدر و مادر خود احسان و نیکی کنید. (نساء/۳۶)
- متکبر و فخر فروش نباشید. (نساء/۳۶)
- خدا اعمال نیک را دو برابر پاداش می‌دهد. (نساء/۴۰)
- بین مردم به عدالت دآوری کنید. (نساء/۵۸)
- امانات مردم را به آنها بازگردانید. (نساء/۵۸)
- هر کجا باشید ولو در برج‌های استوار، از مرگ نمی‌توانید فرار کنید. (نساء/۷۸)
- اگر به شما نیکی شد شما در پاسخ، عین آن و یا بیشتر از آن نیکی کنید. (نساء/۸۶)
- گناه و اشتباه خود را به دیگری نسبت ندهید. (نساء/۱۱۲)

جزء ششم

- خداوند به مظلوم، اجازه دادخواهی و فریادزدن می‌دهد. (نساء/۱۴۸)
- از بدی‌ها بگذرید خدا هم از شما می‌گذرد. (نساء/۱۴۹)
- در دین غلو و زیاده‌روی نکنید. (نساء/۱۷۱)
- عمل بدون ایمان، مانند اسکناس بدون پشتوانه است. (نساء/۱۷۳)
- هر غذایی که حرام شده، به خاطر پلیدی آشکار یا نهان آن است. (مائده/۳)

- به خاطر دشمنی با کسی، شهادت دروغ ندهید. (مائده/۸)
- پیمان شکن‌ها مورد لعنت الهی قرار می‌گیرند. (مائده/۱۳)
- از قصاص کردن بگذرید تا کفار گناهانتان شود. (مائده/۴۵)
- در کارهای نیک بر یکدیگر سبقت بگیرید. (مائده/۴۸)
- هرگاه مردم از خدا جدا شوند، دوران جاهلیت است. (مائده/۵۰)
- با حسود به نرمی سخن بگویید تا آتش حسد را خاموش کنید. (مائده/۵۲)
- از رابطه و دوستی با کسانی که اذان و شعائر دینی را مسخره می‌کنند بپرهیزید. (مائده/۵۸)

جزء هفتم

- کسانی که آیات خدا را دروغ پنداشتند، همدم آتش هستند. (مائده/۸۶)
- چیزهایی که خدا حلال کرده را بر خود حرام نکنید. (مائده/۸۷)
- خداوند شما را به سوگندهای با اراده‌ای که می‌خورید مؤاخذه می‌کند. (مائده/۸۹)
- به جای این که به اعمال دیگران پردازید به خودتان پردازید. (مائده/۱۰۵)
- سوالات بیجا و بیهوده نپرسید که به ضرر شما خواهد بود. (مائده/۱۰۱)
- اگر کسی را مسخره کنید نتیجه‌اش گریبان شما را می‌گیرد. (انعام/۱۰)
- در هنگام مرگ حتماً وصیت کنید و شاهد بگیرید. (مائده/۱۰۶)
- خدا شما را از هر اندوهی می‌رهاند، ولی شما برای او شریک قائل می‌شوید. (انعام/۶۴)

- کسی که بر خدا دروغ می‌بندد از همه ستمکارتر است. (انعام/ ۹۳)
- انسان حق ندارد خود را در معرض امتحان الهی قرار دهد. (انعام/ ۱۰۹)
- زندگی دنیا در مقابل زندگی آخرت بازی و سرگرمی است. (انعام / ۳۲)
- شیطان اعمال بد را با آراستن، زیبا جلوه می‌دهد. (انعام/ ۴۳)

جزء هشتم

- همیشه راهی که اکثریت رفته‌اند، مسیر هدایت نیست. (انعام/ ۱۱۶)
- فرزندان خود را از بیم تنگدستی و فقر سقط نکنید. (انعام/ ۱۵۱)
- به کارهای زشت چه پنهانی و چه آشکارا نزدیک نشوید. (انعام/ ۱۵۱)
- در هنگام خرید و فروش، ترازو و پیمانه را به عدالت تنظیم کنید. (انعام/ ۱۵۲)
- در داوری و شهادت، به عدالت رفتار کنید. حتی اگر در مورد اقوام شما باشد. (انعام/ ۱۵۲)
- خداوند در برابر یک کار نیک، ده برابر پاداش می‌دهد. (انعام/ ۱۶۰)
- از تکبر دوری کنید که باعث خروج شیطان از بهشت شد. (اعراف/ ۱۲)
- هدف شیطان بی‌آبرو کردن انسان است. (اعراف/ ۲۰)
- مراقب باشید شیطان شما را در فتنه نیفکند همچنانکه پدر و مادر شما را از بهشت بیرون کرد. (اعراف/ ۲۷)
- بخورید و بیاشامید ولی زیاده‌روی و اسراف نکنید. (اعراف/ ۳۱)
- وقتی اجل برسد هیچ تغییری نمی‌توان در آن ایجاد کرد. (اعراف/ ۳۴)
- در هر کاری که هستید، از حقوق مردم چیزی کم نگذارید. (اعراف/ ۸۵)

جزء نهم

- ایمان و عمل در بین مردم سبب نزول برکات می شود (اعراف/۹۶)
- نتیجه گناه و شرک، خشکسالی و کمبود محصولات است. (اعراف/۱۳۰)
- در چله گرفتن اثرات معنوی نهفته است. (اعراف/۱۴۲)
- بیش از ظرفیت و توان خود درخواست نکنید که عواقب خوبی ندارد. (اعراف/۱۴۳)
- متکبر به حق ایمان نمی آورد و راه درست را انتخاب نمی کند. (اعراف/۱۴۶)
- خداوند انسان را در خوشی و ناخوشی آزمایش می کند. (اعراف/۱۶۸)
- آنهایی را که به جای خدا صدا می زنید، نمی توانند شما را یاری کنند. (اعراف/۱۹۷)
- وقتی آژیر شیطان را شنیدید به پناهگاه خدا بروید. (اعراف/۲۰۰)
- وقتی قرآن خوانده می شود به مفاهیم آن توجه کنید. (اعراف / ۲۰۴)
- صبح و شب خدا را با تضرع یاد کنید تا از غافلان نباشید. (اعراف / ۲۰۵)
- اگر باتقوا باشید، قوه تشخیص حق از باطل برایتان فعال می شود. (انفال/۲۹)
- تا زمانی که استغفار می کنید عذاب الهی نازل نمی شود. (انفال/۳۳)

جزء دهم

- با هم نزاع نکنید چون سُست شوید و هیبت شما از بین می رود. (انفال/۴۶)
- اگر در عهدی، بیم خیانت دارید، پیمان را بشکنید تا دو طرف شرایط

یکسان داشته باشند. (انفال/۵۸)

- هرچه در توان دارید سلاح جنگی تدارک ببینید تا دشمنان را بترسانید. (انفال/۶۰)

- هر چقدر در راه خدا خرج کنید پاداش آن به شما بازگردانده می‌شود. (انفال/۶۰)

- به جای آخرت، به زندگی دنیا دل خوش نکنید. متاع زندگی دنیا در برابر آخرت، اندک است. (توبه/۳۸)

- سبکبال و گرانبار بسیج شوید و با مال و جانتان در راه خدا جهاد کنید. (توبه/۴۱)

- با سوگند دروغ خود را به هلاکت نکشانید. (توبه/۴۲)

- انسان‌های دو چهره مورد لعنت خدا قرار گرفته‌اند. (توبه/۶۸)

- انسان‌های منافق، اعمالشان در دنیا و آخرت هدر می‌رود و از زیانکاران خواهند بود. (توبه/۶۹)

- مردان و زنان مؤمن، دوستان یکدیگرند و یکدیگر را به کارهای خوب سفارش کرده و از کارهای بد باز می‌دارند. (توبه/۷۱)

- برخی عهد بسته‌اند که اگر خدا به ما، مال دهد ما نیز صدقه می‌دهیم ولی خُلف وعده کرده‌اند و این نمونه نفاق است. (توبه/۷۵ و ۷۶)

- از زیادی اموال و فرزندان کافران شگفت‌زده نشوید که برای امتحان آنان است. (توبه/۸۵)

جزء یازده

- آگاه باشید که انفاق غرامت نیست و موجب قُربت و نزدیکی به خداست. (توبه/۹۸ و ۹۹)

- با پرداخت خمس، زکات و دیگر واجبات مالی جان خود را پاک و نورانی کنید. (توبه/۱۰۳)
- خدا و پیامبر، همه امور و رفتارهای شما را می‌بینند. (توبه/۱۰۵)
- بنای زندگی خود را بر لب پرتگاه پی‌ریزی نکنید که در آتش فرو می‌افتید. (توبه/۱۰۹)
- بهای معامله با خدا در جهاد جان و مال بهشت است. (توبه/۱۱۱)
- خدا در معاملش با انسان وفادار است. (توبه/۱۱۱)
- مؤمنان، اهل توبه، پرستش، شکرگذاری، رکوع و سجود، امر به معروف و نهی از منکر و مراقبت از احکام خدا هستند. (توبه/۱۱۲)
- ای مردم با کسانی که صادق هستند همراه باشید. (توبه/۱۱۹)
- آگاه باشید که هر سال یک یا دو امتحان اصلی از شما گرفته می‌شود. (توبه/۱۲۶)
- همانند بهشتیان، با «سبحان الله و الحمد لله رب العالمین» گفتن، خدا را نیایش کنید. (یونس/۱۰)
- اینگونه نباشید که در هنگام گرفتاری خدا را در همه حال بخوانید و پس از رفع آن، خدا را ترک کنید. (یونس/۱۲)
- ای مردم هرچه کنید به خود کنید و به زیان خود شماس. (یونس/۲۳)

جزء دوازده

- روزی همه موجودات بر عهده خداوند است. نه حرص بورزید و نه بترسید. (هود/۶)
- اگر حکمت کاری را نفهمیدید، آن را مسخره نکنید. (هود/۳۸)
- شعار «مرگ بر ستمگر» یک شعار قرآنی است. (هود/۴۴)

- اگر خدا بخواهد، کار غیرممکن، ممکن می‌شود. (هود/۷۲)
- سه صفت: بردباری، نرم‌دلی و استغفار را داشته باشید. (هود/۷۵)
- حقوق مردم را کم ندهید و حق را بپردازید. (هود/۸۵)
- رزق اندک، ولی حلال و پاک، بهتر از درآمدهای بسیار، اما حرام است. (هود/۸۵ و ۸۶)
- در مشکلات صبور باشید که پاداش نیکوکاران را در پی دارد. (هود/۱۱۵)
- از کودکی به فرزندان رازداری را بیاموزید. (یوسف/۵)
- حسادت، انسان را تا برادرگشی سوق می‌دهد. (یوسف/۹)
- مالی که آسان به دست آید، آسان از دست می‌رود. (یوسف/۲۰)
- هیچگاه کسی را سرزنش نکنید که خود دچار آن عمل می‌شوید. (یوسف/۳۱)

جزء سیزده

- اگر خدا بخواهد، اسیر دیروز، امیر و عزیز امروز می‌شود. (یوسف/۵۶)
- گاهی ظالم محتاج مظلوم می‌شود. (یوسف/۵۹)
- قدرت را وسیله انتقام قرار ندهید. (یوسف/۶۵)
- هرکس تقوا و صبر پیشه کند نتیجه‌اش را می‌بیند. (یوسف/۹۰)
- فرزند ناصالح باعث کوری پدر و فرزند صالح موجب بینایی او می‌شود. (یوسف/۹۳)
- در هنگام مشکلات و گرفتاری‌ها از پدرتان بخواهید دعایتان کند. (یوسف/۹۷ و ۹۸)
- مراقب باشید که پست و مقام شما، مانع احترام به والدینتان نشود.

(یوسف/۹۹)

- جهان طبیعت، کلاس درس است نه خانه غفلت. (یوسف/۱۰۹)
- حال و زندگیتان وقتی تغییر می‌کند که خودتان آن را تغییر دهید.
(رعد/۱۱)
- کسانی که پیمان خود را با خدا می‌شکنند و در زمین فساد می‌کنند
مورد لعنت خدا قرار می‌گیرند. (رعد/۲۵)
- اگر شکرگزار باشید، نعمت شما افزون می‌شود. (ابراهیم/۷)
- سخن پاک مانند درختی پاک است که ریشه‌اش استوار و شاخه‌اش در
آسمان است. (ابراهیم/۲۴)

جزء چهارده

- فقط گمراهان از رحمت پروردگار ناامید می‌شوند. (حجر/۵۶)
- آنگونه نباشید که به برخی از آیات قرآن عمل کنید و به برخی عمل
نکنید. (حجر/۹۱)
- هیچ چیز را نمی‌توانید از خدا پنهان کنید. (نحل/۱۹)
- اگر کسی را مسخره کنید، دامن خودتان را می‌گیرد. (نحل/۳۴)
- زیبا جلوه دادن زشتی‌ها، از ابزار شیطان است. (نحل/۶۳)
- از دختردار شدن ناراحت نشوید که قضاوت نادرستی است. (نحل/۵۹)
- چیزی را که خوش ندارید و نمی‌پسندید به خدا نسبت ندهید. (نحل/۶۲)
- آیا نباید در مقابل چشم و گوش و قلبی که خدا به شما داده، شکر به
جای آورید. (نحل/۷۸)
- عهد و پیمان با خدا را به بهای ناچیزی نفروشید. (نحل/۹۵)

- شیطان فقط بر دو گروه مسلط می‌شود: ۱ - آنهایی که او را به سرپرستی می‌پذیرند. ۲ - آنهایی که به خدا شرک می‌ورزند. (نحل / ۱۰۰)
- کسانی که به آیات خدا ایمان ندارند، راه دروغگویی را پیش می‌گیرند. (نحل / ۱۰۵)
- کسانی که نعمت‌های خدا را ناسپاسی کنند، طعم گرسنگی و هراس را می‌چشند. (نحل / ۱۱۲)

جزء پانزده

- در کارهایتان فقط از خدا کمک بگیرید. (اسراء / ۲)
- خصلت جمعیت از نعمت‌های الهی است. (اسراء / ۶)
- نمره بدی‌ها و خوبی‌ها فقط دامنگیر خودمان می‌شود. (اسراء / ۷)
- اگر توان کمک به نیازمند را ندارید، لااقل با آنان به زبان نرم سخن بگویید. (اسراء / ۲۸)
- در هنگام کمک کردن به نیازمند، نه بخیل باش، نه آنقدر گشاده‌دست باش. (اسراء / ۲۹)
- از ترس فقر، فرزندان خود را نکشید که خدا روزی آنها را می‌دهد. (اسراء / ۳۱)
- به عهدخود وفا کنید چون در قیامت از آن سوال می‌شود. (اسراء / ۳۴)
- در خرید و فروش از پیمانه کامل استفاده کنید و با ترازوی درست بسنجید. (اسراء / ۳۵)
- در مورد چیزی که آگاهی نداری، سخن نگو که گوش و چشم و قلب تو مورد سؤال قرار می‌گیرد. (اسراء / ۳۵)

- نماز صبح را برپا دار چون همواره فرشتگان حضور دارند. و نماز شب را اقامه کن که مقام والایی دارد. (اسراء ۷۸ و ۷۹)
- به میزان توان روحی و جسمی خود اعمال را انجام دهی و به خود تحمیل نکنی. (اسراء ۸۴)
- برای انجام کارها ان شاء الله بگویند. (کهف/)

جزء شانزده

- اگر خداوند چیزی را از مؤمن گرفت، بهتر از آن را به او می‌دهد. (کهف/ ۸۱)
- در هیچ شرایطی از درخواست کردن به خدا ناامید نشوید. (مریم/ ۴)
- اگر خدا بخواهد کاری غیرممکن، ممکن می‌شود. (مریم/ ۸)
- در موقعیت گناه به خدا پناه ببرید. (مریم/ ۱۸)
- خدا عنایت می‌کند، اما تو هم تکانی بخور. (مریم/ ۲۵)
- ای انسان، زورگو و نافرمان نباش. (مریم/ ۳۲)
- خانواده خود را به اقامه نماز و پرداخت زکات فرمان دهی. (مریم/ ۵۵)
- افرادی که نماز را تباه کرده و از هوس خود پیروی کرده‌اند، گمراه هستند. (مریم/ ۵۹)
- به پیروی از بهشتیان، فقط صبحانه و شام بخورید. (مریم/ ۶۲)
- قرآن برای به رنج افتادن نیست بلکه برای پند گرفتن است. (طه/ ۲ و ۳)
- با دشمن، اول به نرمی سخن بگویند، شاید پند بگیری. (طه/ ۴۴)
- خدا کسی را که توبه کند، ایمان بیاورد و کار نیک انجام دهد را می‌آمرزد. (طه/ ۸۲)

جزء هفده

- نصیحت‌های خدا را به بازی نگیرید. (انبیاء/۲)
- بدانید که همه شما طعم مرگ را می‌چشید. (انبیاء/۳۵)
- همه شما از طریق بد و خوب آزمایش می‌شوید. (انبیاء/۳۵)
- انسان بدون نماز و پرداخت زکات، به درجه بندگی خدا نمی‌رسد. (انبیاء/۷۳)
- باید قدردان دانشمندان نظامی و هسته‌ای باشیم. (انبیاء/۸۰)
- ذکر یونسیه (لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین) نسخه‌ای برای نجات همه مؤمنین (انبیاء/۸۸-۸۷)
- برای انجام کارهای نیک از یکدیگر سبقت بگیرید. (انبیاء/۹۰)
- با خدا از روی رغبت و میل سخن بگویید. (انبیاء/۹۰)
- برای ادای حج ابتدا از آلودگی‌ها پاک شوید و به نذرهای خود وفا کنید، سپس طواف را به جای آورید. (حج/۲۹)
- از سخنان باطل دوری کنید. (حج/۳۰)
- از حیوانی که ذبح می‌کنید، به نیازمند هم بدهید. (حج/۳۶)
- اگر به شما جنگی تحمیل شد، اجازه جهاد دارید. (حج/۳۹)

جزء هجده

- در هنگام اقامه نماز فروتن باشید. (مؤمنون/۲)
- امانتدار مردم باشید. (مؤمنون/۸)
- بدی‌های دشمن را به نیکی پاسخ دهید تا بدی از خودتان دور شود. (مؤمنون/۹۶)
- ثروتمندان باید به خویشاوندان، نیازمندان و مهاجران راه خدا کمک

کنند. (نور/۲۲)

- وقتی وارد خانه و یا مکانی شدید به اهل آن سلام کنید. (نور/۲۷)
- آقایان و خانمها! چشم‌های خود را به نامحرم ببندید و پاکدامن باشید. (نور/۳۰ - ۳۱)
- ای زنان! زینت‌های خود را در مقابل نامحرم بپوشانید. (نور/۳۱)
- دختران و پسران مجرد خود را همسر دهید و از فقر نترسید که خدا گشایشگر است. (نور/۳۲)
- کسانی که شرایط ازدواج ندارند عفت داشته باشند تا خدا گشایشی ایجاد کند. (نور/۳۳)
- تجارت و خرید و فروش، شما را از یاد خدا غافل نکند. (نور/۳۷)
- نماز را به پا دارید و زکات بدهید و فرمان پیامبر را اجرا کنید تا مورد رحمت خدا قرار گیرید. (نور/۵۶)
- تنظیم وقت، در زندگی مسلمانان باید براساس اوقات نماز صورت گیرد. (نور/۵۸)

جزء نوزده

- افسوس خوردن در قیامت بی‌فایده است. (فرقان/۲۷)
- هوای نفست را معبود خود قرار نده. (فرقان/۴۳)
- شب برای انسان پوشش و خواب مایه آرامش است. (فرقان/۴۷)
- بر روی زمین به آرامی گام بردار و با تکبر راه نرو. (فرقان/۶۳)
- با نادان‌ها به ملائمت سخن بگو. (فرقان/۶۳)
- در انفاق کردن نه ولخرجی کن و نه خساست به خرج بده. (فرقان/۶۷)
- اگر کسی توبه کند و ایمان آورد و اعمال شایسته انجام دهد، خدا هم

- بدی‌هایش را به نیکی تبدیل می‌کند. (فرقان/۷۰)
- از خداوند اینگونه درخواست کنید، خدایا همسر و فرزندان ما را مایه روشنی چشمانمان قرار ده. (فرقان/۷۴)
- هیچ مال و فرزندی برای شما در قیامت سود ندارد. (شعراء/۸۸)
- از دستورات افرادی که در امور مختلف افراط می‌کنند پیروی نکنید. (شعراء/۱۵۱)
- افراطی‌ها در زمین فساد می‌کنند و اصلاحگر نیستند. (شعراء/۱۵۲)
- در معاملات از ارزش اموال مردم کم نکنید. (شعراء/۱۵۳)

جزء بیست

- سه شرط برای اجابت دعا: ۱- حالت اضطرار دعاکننده، ۲- توجه و خواندن خاص خداوند بدون توجه به غیر از او ۳- بد بودن وضعیت موجود. (نمل/۶۲)
- در زمین بگردید و بنگرید که عاقبت گنهکاران چگونه بوده است. (نمل/۶۹)
- خداوند به رازهای شما آگاه است. (نمل/۷۴)
- به خاطر نعمت‌هایی که خدا به شما داده، هرگز پشتیبان گنهکاران نباشید. (قصص/۱۷)
- در فرهنگ قرآن، پدر می‌توند برای دخترش همسر خواستگاری کند. (قصص/۲۷)
- کسی که از هوشش پیروی می‌کند، گمراه است. (قصص/۵۰)
- کسی که صبر کند بدی را با نیکی دفع و انفاق کند دو بار پاداش خواهد گرفت. (قصص/۵۴)

- کسی که توبه کند و اعمال شایسته انجام دهد، امید رستگاری داشته باشد. (قصص/۶۷)
- همانطور که خدا به تو نیکی کرده، نیکی کن و در زمین فساد نکن. (قصص/۷۷)
- آیا می‌پندارید همین که ایمان آوردید، دیگر آزمایش نمی‌شوید. (عنکبوت/۲)
- از والدین اطاعت کن مگر جایی که نافرمانی خدا را بخواهند. (عنکبوت/۸)
- نماز را برپای دار، که نماز شما را از کار زشت و ناپسند باز می‌دارد. (عنکبوت/۴۵)

جزء بیست و یک

- مجادله نکنید مگر با شیوه‌ای نیک. (عنکبوت/۴۶)
- بر خدا دروغ نبندید و حق را تکذیب نکنید. (عنکبوت/۶۸)
- همسران شما برای آرامش شما هستند. (روم/۲۱)
- به خویشان، تنگدستان و در راه ماندگان، انفاق بدهید که رستگار می‌شوید. (روم/۳۸)
- ربا نگیرید که موجب افزایش مالتان نمی‌شود ولی زکات و انفاق باعث افزایش مالتان می‌شود. (روم/۳۹)
- پوزش و توبه در روز قیامت سودی ندارد. (روم/۵۷)
- بر ظلم و آسیبی که به تو وارد کرده‌اند، شکایا باش. (لقمان/۱۷)
- از مردم، با تکبر روی مگردان و در زمین با تواضع راه برو. (لقمان/۱۸)
- با صدای بلند سخن نگو که بدترین آوازه‌ها، صدای خران است.

(لقمان/۱۹)

- برخی در دنیا عذاب می‌شوند تا شاید که به سمت خدا بازگردند.

(سجده/۲۱)

- به خدا اعتماد کن که خدا بهترین وکیل است. (احزاب/۳)
- اگر اشتباهاً عملی نادرست مرتکب شوی، گناهی بر شما نیست ولی اگر عمداً گناهی مرتکب شوی، مسئولی. (احزاب/۵)

جزء بیست و دو

- ای زنان با ناز و عشوه حرف نزنید که بیمار دلان بر شما طمع خواهند کرد. (احزاب/۳۲)

- بدون دعوت و بی‌اجازه به خانه کسی نروید. (احزاب/۵۳)
- به مردان و زنان مؤمن تهمت نزنید که گناهی آشکار است. (احزاب/۵۸)
- روسری‌های بلند خود را بر خویش فرو افکنید تا بدن و زیورهای شما در برابر دید نامحرم قرار نگیرد. (احزاب/۵۹)
- با قولی محکم و استوار سخن گوید. (احزاب/۷۰)
- از روزی پروردگارتان بخورید و او را شکر گزار باشید. (سبا/۱۵)
- اگر گمراه شوید فقط از زبان خود گمراه شدید. (سبا/۵۰)
- اگر خدا بخواهد به کسی رحمت و نعمتی بدهد و یا ندهد، هیچ کس نمی‌تواند جلودارش شود. (فاطر/۲)
- وعده خدا حق است. مراقب باشید به زندگی دنیا، شیطان فریبتان ندهد. (فاطر/۵)

- عزت و سربلندی را از خدا بخواهید که فقط دست اوست. (فاطر/۱۰)
- آگاه باشید که شما به خدا نیازمندید و خدا از شما بی‌نیاز است.

(فاطر/۱۵)

- آنهایی که کتاب خدا را می‌خوانند، نماز برپا می‌دارند، انفاق می‌کنند، تجارتی با سود کرده‌اند. (فاطر/۲۹)

جزء بیست و سه

- در قیامت در برابر آنچه که انجام داده‌اید پاداش می‌گیرید. (یس/۵۴)
- وقتی پند داده می‌شوید عبرت بگیرید. (صافات/۱۳)
- مراقب گمراهان باشید که گمراهتان می‌کنند. (صافات/۳۲)
- در برابر خواست خدا تسلیم باشید. (صافات/۱۰۲)
- بسیار توبه‌کننده باشید. (ص/۱۷)
- در هنگام داوری از حق دور نشوید. (ص/۲۲)
- به شریکان خود ستم نکنید. (ص/۲۴)
- از هوای نفس پیروی نکنید که شما را از راه خدا دور می‌کند. (ص/۲۶)

- علت گمراهی مردم، فراموشی روز قیامت و حساب و کتاب است. (ص/۲۶)

- درباره آیات قرآن فکر کنید و پند بگیرید. (ص/۲۹)
- تکبر شیطان و نافرمانی‌اش از خدا، باعث ملعون و رانده شدنش شد. (ص/۷۵-۷۷-۷۸)

- خدا کسی را که دروغگو و ناشکر است را هدایت نمی‌کند. (زمر/۳)

جزء بیست و چهار

- بندگان خدا! از رحمت او مأیوس نشوید. (زمر/۵۳)

- تقوا داشته باشید تا از عذاب الهی به دور باشید و غمگین نباشید. (زمر/

(۶۱)

- وعده‌های خدا راست است. (زمر / ۷۴)
- به وسیله باطل جدال نکنید تا حقیقت پایمال نشود. (غافر/ ۵)
- هیچ چیز بر خدا پوشیده نمی‌ماند. (غافر/ ۱۶)
- نتیجه بدی، کیفر و نتیجه خوبی پاداش است. (غافر/ ۴۰)
- دو شرط برای ورود به بهشت: یکی ایمان و دیگری عمل صالح است. (غافر/ ۴۰)

- کارها و امور خود را به خدا بسپارید. (غافر/ ۴۴)
- برای گناهت آمرزش بخواه و صبح و شب ستایشگر خدا باش. (غافر/ ۵۵)

- قرآن بشارتگر و هشداردهنده است ولی اکثر مردم از آن رویگردان هستند. (فصلت/۴)

- بدی را دفع کن تا دوستی‌ها یک دل شود. (فصلت / ۳۴)
- هر کس خوبی کند، به سود اوست و هر کس بدی کند، به زیان خود اوست. (فصلت ۴۶)

جزء بیست و پنج

- از دعای خیر خسته نشو. (فصلت / ۴۹)
- اگر آسیب و یا اتفاقی برایت افتاد، مأیوس نشو. (فصلت / ۴۹)
- نسبت به نعمتی که به تو می‌رسد، بی تفاوت نباش و شکرگزار باش. (فصلت / ۵۱)

- بهترین دوست شما خدا است. (شوری/۹)

راهکارهای زندگی موفق در سی جزء قرآن * ۲۰۱

- اگر روزی شما گسترده شود، در زمین عصیان می‌کنید. (شوری / ۲۷)
- هر کس به اندازه مصلحتش روزی می‌گیرد. (شوری / ۲۷)
- هر مصیبتی که به شما می‌رسد، دستاورد اعمال خود شماست. (شوری / ۳۰)
- از کسی که به تو بدی کرده، بگذر و در حقش نیکی کن که پاداش این عمل با خدا است. (شوری / ۴۰)
- ستم‌دیده می‌تواند از ستمگر انتقام بگیرد. (شوری / ۴۱)
- بر روی زمین بر مردم ستم نکنید که عذابی دردناک در انتظار شماست. (شوری / ۴۲)
- در قیامت هیچ راه برگشتی به دنیا برای جبران وجود ندارد. (شوری / ۴۴)
- آسمان‌ها و زمین و هر آنچه که میان آن دو است به بازی آفریده نشده است. (دخان / ۳۸)

جزء بیست و شش

- در دینداری کم نیاورید. (اخفاف / ۱۳)
- به پدر و مادر خود با کمترین کلمه مانند «أف» بی‌احترامی نکنید. (اخفاف / ۱۷)
- در جهل و نادانی خود اصرار نکنید. (اخفاف / ۲۳)
- صبر کن و شتابزدگی نکن. (اخفاف / ۳۵)
- هر کس پیمان شکند به زیان خود است و آن که وفادار بماند پاداش بزرگی از خدا می‌گیرد. (فتح / ۱۰)
- با کافران سختگیر و با یکدیگر مهربان باشید. (فتح / ۲۹)

- اگر فاسقی برایتان خبر آورد، آن را بررسی کنید که صحت دارد یا نه.
(حجرات / ۶)
- مؤمنان با هم برادرند، میان برادرانتان سازش دهید. (حجرات / ۱۰)
- یکدیگر را مسخره نکنید، شاید دیگری از شما بهتر باشد. (حجرات / ۱۱)
- در یکدیگر عیب‌هایتان را جستجو نکنید. (حجرات / ۱۱)
- به همدیگر لقب‌های زشت ندهید. (حجرات / ۱۱)
- در اموالتان سهمی برای فقرا و محرومین قرار دهید. (زاریات / ۱۹)

جزء بیست و هفت

- فرزندانان را با ایمان تربیت کنید که در بهشت به شما ملحق شود.
(طور / ۲۱)
- دلسوزی و خیرخواهی نسبت به خویشان و خانواده یکی از دلایل رفتن به بهشت است. (طور / ۲۵-۲۶)
- در برابر دستورات خداوند شکیبا باش. (طور / ۴۸)
- در بخشی از شب تسبیح خدا را بگو. (طور / ۴۹)
- از گمان پیروی نکنید که در رسیدن به حقیقت سودی ندارد. (نجم / ۲۸)
- دوری کن از کسی که یاد خدا نمی‌کند و فقط زندگی دنیا را می‌خواهد.
(نجم / ۲۹)
- بدانید که هیچ کس گناه دیگری را به گردن نمی‌گیرد. (نجم / ۳۸)
- انسان آنچه را که می‌بیند حاصل تلاش اوست. (نجم / ۳۹)
- خداوند است که می‌خنداند و می‌گریاند، می‌میراند و زنده می‌کند.

(نجم / ۳۳ - ۳۴)

- قرض الحسنه دادن به دیگران وام به خداست. (حدید/ ۱۱)
- به سبب چیزی که از دستت رفته غمگین نشو و به آنچه که به تو داده شده شادمانی نکن. (حدید/ ۲۳)
- نه بخل بورز و نه مردم را به بخل ورزیدن دعوت کن. (حدید / ۲۳)

جزء بیست و هشت

- به قصد گناه و ظلم و نافرمانی، با یکدیگر محرمانه سخن نگوئید. (مجادله ۹)
- در مجالس برای تازه‌واردها جا باز کنید تا خدا برای شما گشایش کند. (مجادله / ۱۱)
- در برابر خداوند از اموال و اولادتان کاری ساخته نیست. (مجادله / ۱۷)
- کسانی که شیطان بر آنها چیره شده و خدا را فراموش کردند حزب شیطان‌اند و زیانکار هستند. (مجادله / ۱۹)
- هر کس از خساست نفس خویش دور باشد، رستگار می‌شود. (حشر / ۹)
- خویشان و اولاد شما در قیامت به شما سودی نمی‌رسانند. (ممتحنه/ ۳)
- نزد خدا ناپسند است که چیزی را بگوئید و عمل نکنید. (صف / ۳)
- به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید و با مال و جانتان جهاد کنید تا گناهانتان بخشیده شود، و این تجارتی نجات‌دهنده است. (صف/ ۱۰-۱۱-۱۲)

- به نماز جمعه بروید، و دادوستد را رها کنید. (جمعه/ ۹)
- اموال و فرزندان شما وسیله‌ای برای آزمایش شما هستند. (تغابن/ ۱۵)
- انفاق کنید که کسی از خست نفس مصون باشد، رستگار است.

(تغابن/۱۶)

- هر کس با تقوا باشد، از جایی که فکرش را نمی کند به او روزی می رسد.
- (طلاق / ۲ - ۳)

جزء بیست و نه

- مرگ و زندگی برای آزمایش و امتحان شما است. (ملک/۲)
 - ای انسان ها چه کم سپاسگزاری. (ملک / ۲۳)
 - به نرمی رفتار کن تا به نرمی با تو رفتار کنند. (قلم/ ۹)
 - از عیبجویی، خبرچینی، تجاوز به حقوق دیگران، گناه، گستاخی و زنا دوری کن. (قلم/ ۱۱-۱۲-۱۳)
 - برای انجام کارها «ان شاءالله» بگویید. (قلم/ ۱۸)
 - مجازات تشویق نکردن مردم به اطعام فقرا هم ردیف کفر به خدا است.
- (حاقه/ ۳۳ - ۳۴)
- بر نمازهای خود مداومت داشته باشید. (معارج / ۲۳)
 - در اموال خود سهمی برای فقرا و محرومان قرار دهید. (معارج / ۲۴)
- (۲۵-
- عفت خود را حفظ کن. (معارج / ۲۹)
 - هیچ کس را همراه خدا صدا نزنید و از او درخواست نکنید. (جن / ۱۸)
 - دو سوم شب، یا نصف آن و یا یک سوم شب را به نماز برخیزید. (مزمّل/ ۲۰)
- قرآن بخوانید، نماز به پای دارید، زکات بدهید، و به خدا وام بدهید.
- (مزمّل / ۲۰)

جزء سی

- کسی که مقابل خدا بایستد و نفس خود را از هوس بازدارد، جایگاهش در بهشت است. (نازعات / ۴۰-۴۱)
- مراقب باشید و در هیچ چیزی کمفروشی نکنید. (مطففین / ۱)
- به یتیمان محبت کرده و آنها را نوازش کنید. (فجر / ۱۷)
- کسانی که مردان و زنان مؤمن را آزار داده و توبه نکرده‌اند، جایشان در جهنم است. (بروج / ۱۰)
- یکدیگر را بر طعام دادن به فقرا تشویق کنید. (فجر / ۱۸)
- بدان که همراه دشواری و سختی آسانی است. (انشراح / ۶)
- هر کس به اندازه ذره‌ای نیکی کند و یا به اندازه ذره‌ای بدی کند، نتیجه آن را خواهد دید. (زلزال / ۷-۸)
- بدانید که فخرفروشی شما را غافل می‌کند. (تکاثر / ۱)
- بدگویی و عیبجویی نکنید. (همزء / ۱)
- آگاه باشید! مالی که به دست آورده‌اید باعث جاودانگی شما نمی‌شود. (همزء / ۲-۳)
- وای بر نمازگزارانی که از نمازشان غافل‌اند و ریا می‌کنند و زکات نمی‌دهند. (ماعون / ۴-۵-۶-۷)
- از شرّ حسود به خدا پناه ببر. (فلق / ۵)

دانستنی زیبای قرآنی

۱. تعداد سوره‌های قرآن؟ ۱۱۴
۲. تعداد جزءهای قرآن؟ ۳۰
۳. طولانی‌ترین سوره قرآن؟ دومین سوره، بقره.
۴. کوتاه‌ترین سوره قرآن؟ صد و هشتمین سوره، کوثر.
۵. طولانی‌ترین آیه قرآن؟ آیه ۲۸۲ سوره البقره.
۶. بهترین شب که قرآن به آن اشاره کرده است؟ شب قدر.
۷. بهترین ماه که در قرآن ذکر شده است؟ ماه مبارک رمضان.
۸. بزرگ‌ترین حیوان که در قرآن آمده است؟ فیل.
۹. کوچک‌ترین حیوان که در قرآن آمده است؟ پشه.
۱۰. قلب قرآن یا ریحانه القرآن؟ یس .
۱۱. سوره‌ای که به نام یکی از حکما است؟ لقمان.
۱۲. سوره‌ای که در آن فقط یک کسره وجود دارد؟ اخلاص.
۱۳. سوره‌ای که به نام یکی از فلزات می‌باشد؟ حدید.
۱۴. آیات سجده تلاوت چند است؟ ۱۴
۱۵. کدام سوره بدون بسم‌الله است؟ توبه
۱۶. کدام سوره دارای دو بسم‌الله می‌باشد؟ نمل
۱۷. عروس قرآن؟ الرحمن
۱۸. سوره‌ای که معادل یک سوم قرآن است؟ اخلاص
۱۹. سوره‌ای که به نام یکی از روزهای هفته؟ جمعه.

۲۰. چند سوره با قل شروع می شود؟ (۵) کافرون، اخلاص، فلق، ناس، جن.

۲۱. سوره‌ای که در تمام آیات آن کلمه الله وجود دارد؟ مجادله.

۲۲. سوره‌ای به نام یکی از میوه‌ها؟ تین.

۲۳. سوره‌ای به اسم یک حکومت یا کشور؟ روم.

۲۴. معوذتین شامل کدام سوره‌هاست؟ فلق و ناس.

۲۵. دو سوره که اگر نام‌هایشان را برعکس بخوانی باز هم همان است؟ لیل و تب.

۲۶. سبع المثانی کدام سوره است؟ حمد.

۲۷. زهراوین کدام سوره‌هاست؟ بقره و آل عمران.

۲۸. سوره‌ای که تمام آیاتش با حرف د تمام می شود؟ اخلاص.

۲۹. سوره‌ای که تمام آیاتش با حرف سین تمام می شود؟ ناس.

۳۰. سوره‌ای که از اخلاق و ادب سخن میگوید؟ حجرات.

۳۱. چند سوره نام‌هایشان متشکل از یک حرف است؟ (۳) سوره: ص،

ق، ن.

۳۲. شخصی که با ثروت زیاد مشهور است؟ قارون.

۳۳. در کدام سوره یک آیه ۳۱ بار تکرار می شود؟ الرحمن.

۳۴. آیه الكرسي در کدام سوره است؟ بقره.

۳۵. آیه‌ای که با عکس خواندن آن هم تغییر نمی کند؟ ربك فكبر .

۳۶. نام چند پیامبر در قرآن ذکر شده است؟ ۲۶ پیامبر.

۳۷. آیه استرجاع که مصیبت زده می گوید چیست؟ انالله و انا اليه راجعون.

۳۸. اولین آیه نازل شده؟ **إِقرء باسم ربك الذي خلق**

۳۹. پیامبری با لقب صفی الله؟ **حضرت آدم (ع)**

۴۰. پیامبری با لقب خلیل الله؟ **حضرت ابراهیم (ع)**

۴۱. پیامبری با لقب ذبیح الله؟ **حضرت اسماعیل (ع)**

۴۲. پیامبری با لقب کلیم الله؟ **حضرت موسی (ع)**

۴۳. پیامبری با لقب روح الله؟ **حضرت عیسی (ع)**

۴۴. پیامبری با لقب حبیب الله؟ **حضرت محمد (ص)**

۴۵. تنها زنی که نام او در قرآن ذکر شده؟ **مریم.**

۴۶. زنان کدام پیامبران کافر بوده و به شوهرشان خیانت کردند؟ **نوح و لوط.**

۴۷. زن کدام کافر ملعون به راه پیامبر خار می انداخت؟ **ابولهب و اسم زن او أم جمیل.**

۴۸. اولین زنی که مسلمان شد؟ **حضرت خدیجه رضی الله عنها.**

۴۹. پیامبری که در نوجوانی بتها را شکست؟ **حضرت ابراهیم (ع).**

۵۰. پیامبری که در شکم ماهی چندین روز زنده ماند؟ **حضرت یونس (ع).**

۵۱. چند سوره به اسم پیامبران است؟ **۶ سوره : یونس، محمد، نوح، هود، یوسف، ابراهیم، علیهم الصلاة و السلام.**

۵۲. پیامبری که بدون اینکه صلیب شود به آسمان رفت و به جایش کسی دیگر از کافران صلیب شد؟ **حضرت عیسی (ع).**

۵۳. نام رسول اکرم صلی الله علیه وسلم چند بار در قرآن ذکر شده؟ **چهار بار.**

۵۴. پیامبری که بدون پدر، و پیامبری که بدون پدر و مادر به دنیا آمد؟

حضرت عیسی (ع) و حضرت آدم (ع).

۵۵. پیامبری که با حیوانات حرف می زد؟ **حضرت سلیمان (ع).**

۵۶. پیامبری که پسر او از او اطاعت نکرد و در آب غرق شد؟ **حضرت**

نوح و اسم پسرش کنعان است.

۵۷. پیامبری که در صبر مثال زده می شود؟ **حضرت ایوب (ع).**

۵۸. زبور به کدام پیامبر نازل شد؟ **حضرت داود (ع).**

۵۹. پیامبری که خداوند متعال به او ریاضیات و نجوم آموخت و اولین بار

خیاطی کرد و خط نوشت؟ **حضرت ادریس (ع).**

۶۰. در کدام سوره آمده که عیسی (ع) آمدن حضرت محمد (ص) را

بشارت داده است؟ **سوره صف.**

۶۱. نصف قرآن کدام کلمه می باشد؟ **ولیتلطف .**

۶۲. به مادر کدام پیامبر وحی نازل شد؟ **حضرت موسی (ع)**

معنای اسم سوره ها

* **فاتحه:** گشاینده

* **بقره:** گاو ماده

* **آل عمران:** خانواده حضرت عمران علیه السلام

* **نساء:** زنان

* **مائده:** سفره و خوان غذا

* **انعام:** احشام و چهار پایان

* **اعراف:** جائی است میان بهشت و جهنم

* **انفال:** منابع و ثروت های عمومی در طبیعت

* توبه: بازگشت

* یونس: نام یکی از پیامبران

* هود: نام یکی از پیامبران

* یوسف: نام یکی از پیامبران

* رعد: غرش آسمان و ابر

* ابراهیم: نام یکی از انبیاء

* حجر: نام سرزمین قوم ثمود

* نحل: زنبور عسل

* اسراء: حرکت شبانه

* کهف: غار

* مریم: مادر حضرت عیسی (ع)

* طه: رمزی است خطاب به پیامبر اسلام صلی الله علیه وسلم

* انبیاء: پیامبران

* حج: قصد و آهنگ و نام یکی از عبادات اسلامی که از فروع دین است

* مؤمنون: ایمان آوردگان

* نور: روشنایی و روشنی

* فرقان: جدا کننده

* شعراء: شاعران

* نمل: مورچه

* قصص: قصّه

* عنکبوت: نوعی حشره

* روم: نام کشوری است

۲۱۲ * نکات کلیدی ۳۰ جزء قرآن

* **لقمان:** نام مردی حکیم که اصلش حبشی بوده و در روزگار حضرت

داود می زیسته است

* **سجده:** سجده کردن

* **احزاب:** حزب ها و گروه ها

* **سبا:** نام شهری که بلقیس دختر هدهاد در کشور یمن، پادشاه آن بود.

او به عقد حضرت سلیمان علیه السلام در آمد

* **فاطر:** شکافنده، پدید آورنده

* **یس:** از حروف رمز قرآن و خطاب به پیامبر

* **صافات:** به صف کشیده ها

* **ص:** از حروف مقطع رمز

* **زمر:** جمع زمره: گروه ها و دسته ها

* **مؤمن:** ایمان آورنده

* **فصلت:** بخش بخش و فصل فصل شده

* **شوری:** مشورت و هم فکری و نظرخواهی

* **زخرف:** زینت و زیور

* **دخان:** دود

* **جاثیه:** به زانو افتاده

* **احقاف:** نام سرزمین قوم عاد در نزدیکی یمن

* **محمد:** صلی الله علیه وسلم (نام پیامبر بزرگ اسلام)

* **فتح:** پیروزی

* **حجرات:** حجره ها و اطاق ها

* **ق:** از حروف رمز اوائل سوره ها

- * ذاریات: پراکنده کنندگان
- * طور: نام کوهی که حضرت موسی علیه السلام برای مناجات با خدا به آنجا رفت
- * نجم: ستاره
- * قمر: ماه
- * رحمن: بخشنده
- * واقعه: پیش آمد، حادثه
- * حدید: آهن
- * مجادله: گفت و گو و جدل
- * حشر: بیرون آمدن، برانگیخته شدن
- * ممتحنه: زن امتحان شده
- * صف: ردیف و صف
- * جمعه: یکی از ایام هفته
- * منافقون: دو چهره ها
- * تغابن: گول خوردگی و حسرت و خسران
- * طلاق: رها ساختن و طلاق دادن زن
- * تحریم: حرام و ممنوع ساختن
- * ملک: فرمانروائی
- * قلم: وسیله نوشتن
- * حاقه: آن چه سزاوار و مسلم و حقّ است
- * معارج: نردبان ها، رتبه های بالا برنده
- * نوح: از پیامبران بزرگ

* جن: موجودی نامرئی با ویژگی‌هایی عجیب

* مزمل: گلیم به خود پیچیده

* مدثر: جامه به خود پیچیده

* قیامت: برخاستن

* دهر: روزگار، دوران

* مرسلات: فرستاده شده‌ها

* نبا: خبر

* نازعات: آنها که از روی قوت می‌کشند

* عبس: چهره در هم کشید

* تکویر: هم پیچیده شدن

* انفطار: شکافته شدن

* مطففین: کم‌فروشان

* انشقاق: دوشقه شدن و شکاف برداشتن

* بروج: برج‌ها

* طارق: ستاره ظاهر شونده

* اعلی: برتر

* غاشیه: فرا گیرنده

* فجر: سپیده دم

* بلد: شهر

* شمس: خورشید

* لیل: شب

* ضحی: نور و روشنایی

سخن پایانی مؤلف

سپاس و ستایش پروردگار را که این کتاب آسمانی، معجزه بزرگ پیغمبر اسلام(ص)، شفابخش دل‌ها، مؤنس جان و آرام‌بخش روح و روان را بر ما نازل ساخت که راهنمای سعادت است و منتهای رحمت، حاوی حقایق و اسرار بزرگی است که اگر با جان و دل قرائت و با تمام وجود تلاوت گردد، گوش جان را نوازش داده و روح را صفا و خرمی می‌بخشد.

قرآن اولین و بزرگترین درمان بیماری‌های معنوی آدمی است و مایه هدایت و رحمت همه جانبه انسان‌هاست.

در پایان دعایی را که مرحوم شیخ طوسی و فضل طبرسی از حضرت امیرمؤمنان علی علیه‌السلام نقل کرده‌اند را می‌خوانیم:

بارخدا یا!

سینه‌ام را به واسطه قرآن گشاده گردان،
و بدنم را در جهت آن به کار آماده ساز،
و چشمانم را بدان منور کن،
و زبانم را با آن گویا و روان ساز،
و مرا تا زنده هستم، در راه قرآن یاری فرما که همانا هیچ نیرویی جز
نیروی تو نیست.

پروردگار!!

تواضع متواضعان، و اخلاص صاحبان یقین، و مصاحبت نیکان و شایستگی دریافت حقایق ایمان و هرگونه برّ و نیکی و سلامتی از هر گناه را از تو مسألت می‌کنم.

پروردگار!!

از تو رحمت و مغفرت را می‌خواهم و نیز وصولی به بهشت و نجات از آتش را خواستارم.

کتاب‌های منتشر شده صبا در یک نگاه

۱. شیرمرد دُجیل
۲. از قلمدان صبا
۳. عطر باران
۴. نسیم صبا در حج
۵. کشکول صبا
۶. سلمان محمدی
۷. حجرین عدی
۸. با صبا تا شام
۹. واژه یتیم در قرآن کریم
۱۰. احسان و نیکوکاری از دیدگاه قرآن کریم
۱۱. لطایف صبا
۱۲. منظومه سال
۱۳. حدیث دل
۱۴. نسخه درمان در قرآن و عترت
۱۵. امام رئوف
۱۶. میثم تمار قهرمان ایمان و عقیده
۱۷. فرهنگ شهید و شهادت
۱۸. کشکول صبا در عتبات
۱۹. چله وصل
۲۰. سبد اندیشه
۲۱. کتیبه خون خدا

- ۲۲. گردشگری از دیدگاه آیات و روایات
- ۲۳. چی بخوریم تا سالم بمانیم
- ۲۴. جلوه‌های اربعین حسینی
- ۲۵. خُر ریاحی نمادِ خُریت
- ۲۶. سهله ساحل امن
- ۲۷. مسجد کوفه منادی حق
- ۲۸. کمیل بن زیاد نخعی انیس آفتاب
- ۲۹. حبیب بن مظاهر پیر میدان دار عشق
- ۳۰. مسلم بن عقیل (علیه السلام) و طفلانش
- ۳۱. ابراهیم مجاب در بارگاه عشق
- ۳۲. آیات قرآن در کلام سیدالشهدا علیه السلام
- ۳۳. با صبا تا کربلا
- ۳۴. شمیم رمضان
- ۳۵. سفر نامه روسیه
- ۳۶. اربعین دل‌ها
- ۳۷. ترنم احساس
- ۳۸. سفرنامه دمشق
- ۳۹. موجزالحکیم
- ۴۰. موجزالمبین
- ۴۱. آرامگاه باب‌الصغیر و سایر اماکن زیارتی در سوریه
- ۴۲. رقیه نوغنچه‌ی باغ زهرا (علیها السلام)
- ۴۳. زیبایی‌های عاشورا
- ۴۴. نجوای قلم

۴۵. نجوای آخرت
۴۶. دل‌ها برای سردار دل‌ها
۴۷. هزار و یک نکته دلنشین (عربی - فارسی)
۴۸. گلگشتی در احادیث نبی(ص)
۴۹. هفت شهر عشق
۵۰. مثل‌ها و قصه‌های قرآنی
۵۱. ترنم احساس در سفرهای زیارتی ۳ جلدی
۵۲. ۳۱۳ زمزمه انتظار
۵۳. ندای صبا در عتبات
۵۴. هزار و یک نکته دلنشین چاپ دوم
۵۵. هفتاد و دو نکته پیرامون فضیلت زیارت امام حسین (علیه‌السلام)
۵۶. گلگشتی در نهج‌البلاغه
۵۷. مناجات قلم (عربی - فارسی)
۵۸. نکته‌ها از گفته‌ها
۵۹. زنگ عبرت
۶۰. فضایل و برکات آیه الكرسی
۶۱. گنج‌های معنوی
۶۲. مَثَل‌ها و قصه‌های قرآنی
۶۳. حسین (علیه‌السلام) کشتی نجات
۶۴. گلگشتی در وصیت‌نامه‌های شهدا
۶۵. راهنمای سفر به اماکن زیارتی سوریه
۶۶. گلگشتی در زندگانی یاس نبی(علیه‌السلام)
۶۷. گلگشتی در زندگانی عبدالعظیم حسنی (علیه‌السلام)

۶۸. فضیلت دعا و صلوات
۶۹. راهنمای سفر به عتبات عالیات عراق
۷۰. کووید نوزده، گفتمان بیست
۷۱. نگاهی کوتاه به نوروز باستانی
۷۲. شوخ طبعی در نظم و نثر
۷۳. مُنْجی آخرالزمان، یوسف زهرا (علیها السلام)
۷۴. ره توشه‌ای برای روزه‌داران
۷۵. ماجرای شهادت امیرالمؤمنین علی (علیه السلام)
۷۶. نگرشی به مبانی مدیریت
۷۷. سیری در سخنان پیشوایان دین و بزرگان
۷۸. بانوی کرامت سیری در زندگانی حضرت معصومه (ع)
۷۹. نور شمس، غریب طوس
۸۰. سیری در ضرب‌المثل‌های ایران و جهان
۸۱. مهرورزی با ایتام
۸۲. درمان با قرآن
۸۳. نظری بر چهره‌های تابان شهدای کربلا
۸۴. بانوی قهرمان کربلا
۸۵. فرجام ننگین
۸۶. گلگشتی در رساله حقوق و صحیفه سجاده
۸۷. پیامبر رحمت و مهربانی
۸۸. در مکتب امام صادق علیه السلام
۸۹. نامه‌های کوتاه و بلند
۹۰. نسیم صبا در اشعار حافظ

۹۱. امام کاظم علیه‌السلام ناخدای کشتی نجات
۹۲. مشعل هدایت
۹۳. عیسی بن مریم علیهما‌السلام
۹۴. بخوانیم و عبرت بگیریم
۹۵. امام باقر علیه‌السلام شکافنده دانش‌ها
۹۶. جوادالائمه (ع) اسوه جود و بخشنده‌گی
۹۷. کریم اهل بیت امام حسن مجتبی علیه‌السلام
۹۸. گلچین نکته‌ها
۹۹. الماس أم البنین (ع)